

UPPSALA
UNIVERSITET

ÅRSREDOVISNING 2017

VÄRLDSLEDANDE FORSKNING
FÖRSTKLASSIG UTBILDNING
SAMVERKAN

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EXCELLENS OCH SAMHÄLLSNYTTA
FINANSIELL REDOVISNING

Omslagsbild:

Humanistiska teatern – en arena för gränslös dialog

I oktober 2017 öppnade den Humanistiska teatern vid Campus Engelska parken – en mötesplats för bildning och nytänkande med det öppna samtalet som utgångspunkt. Vissa kvällar lyser fasaden upp i omväxlande nyanser av rött, blått och grönt. Här förenas klassisk tradition med ny modern teknik. Arenan är byggd som en hästskoformad klassisk teater som inbjuder till dialog, inte bara mellan föredragande och publik, utan också mellan deltagarna i auditoriet och de som deltar via digitala kanaler på den stora bildskärmsväggen.

Foto: Mikael Wallerstedt

Årsredovisning 2017

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Väsentliga uppgifter	7
1. Världsledande forskning	9
1.1. Ekonomiskt resultat	9
1.2. Prestationer inom forskning	9
1.3. Universitetets forskningsstrategier	12
1.4. Infrastruktur för forskning	13
1.5. Särskilda satsningar och miljöer	13
1.6. Swedish Collegium for Advanced Study	15
1.7. Nationellt centrum för kvinnofrid	15
1.8. Kvalitet	16
1.9. Internationalisering	17
1.10. Hållbar utveckling	18
2. Förstklassig utbildning	21
2.1. Ekonomiskt resultat	21
2.2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21
2.3. Prestationer inom anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå	22
2.4. Prestationer inom utbildning på forskarnivå	24
2.5. Kvalitet	26
2.6. Internationalisering	28
2.7. Studentinflytande	30
2.8. Hållbar utveckling	30
2.9. Jämställdhet	31
2.10. Breddad rekrytering	32
2.11. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet	32
3. Samverkan	41
3.1. Prestationer inom samverkan	41
3.2. Uppsala universitet – en aktör för Sveriges utveckling	42
3.3. Insatser för nyanlända och integration	44
3.4. Alumnverksamheten	44
3.5. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor	44
3.6. Uppsala universitet musik och museer	46
4. Förutsättningar för excellens och samhällsnytta	49
4.1. Universitetets konsistorium och ledning	49
4.2. Kompetensförsörjning	49
4.3. Lika villkor och jämställdhet	51
4.4. Arbetsmiljö	52
4.5. Sjukfrånvaro	53
4.6. Intern styrning och kontroll	53
4.7. Miljöledning för hållbar utveckling	54
4.8. Lokalförsörjning	54
4.9. Gemensamma stödfunktioner	56

5. Finansiell redovisning	59
5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling	59
5.2. Intäkter	59
5.3. Kostnader	61
5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren	62
5.5. Forskningsfinansiering	62
5.6. Oförbrukade bidrag	63
5.7. Likviditet	64
5.8. Investeringar	64
5.9. Disposition av myndighetskapital	64
5.10. Väsentliga förändringar i förhållande till prognos i delårsrapporten	65
5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet	65
5.12. Stiftelseförvaltning	67
5.13. Resultaträkning	68
5.14. Balansräkning	69
5.15. Anslagsredovisning	71
5.16. Tilläggsupplysningar	72
5.17. Noter till resultaträkning	75
5.18. Noter till balansräkning	78
5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar	84
5.20. Redovisning av takbelopp	86
6. Om Uppsala universitet	88
7. Uppgifter om styrelsen	89
8. Konsistoriets beslut	90
9. Tabellförteckning	91

Förord

Vid Uppsala universitet strävar vi efter att stärka vår nationella och internationella position som ett ledande forskningsuniversitet. I samverkan med det omgivande samhället arbetar vi ständigt för att utveckla utbildning och forskning, att etablera nya kunskapsområden och att bidra till hållbara lösningar på samhällets utmaningar. Det ställer höga krav på kvalitets- och förnyelsearbetet.

Ett led i arbetet var den universitetsövergripande forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17), som slutfördes under året. Denna genomlysning av alla våra forskningsmiljöer, som vi gjort med hjälp av mer än 130 kritiska vänner från andra lärosäten har givit oss en god överblick över vad som fungerar bra och vad som behöver utvecklas. Under året har också våra utbildningsutvärderingar kommit igång. Steg för steg samlar vi in den kunskap vi behöver för att kunna stärka forskningen och utbildningen vid vårt lärosäte.

En annan viktig del av förnyelsearbetet är våra gränsöverskridande forskningssatsningar. Några som sjuösatts under året är CIRCUS (Centre for Integrated Research on Culture and Society), forskarskolan UAC (Uppsala Antibiotic Centre), Upptech samt UUSI (Uppsala University Sustainability Initiatives). Genom satsningarna lyfter vi de stora samhällsutmaningarna och utnyttjar universitetets unika bredd. Efter att myndighetskapitalet under flera år har ökat, minskar det nu när vi förbereder universitetet för framtida utmaningar.

Under året har frågan om förtroende för forskning aktualiserats på flera sätt. Universitetet har därför arbetat vidare på hur man kan stärka god forskningssed. Detta har vi bland annat gjort genom att utveckla rutinerna för hur vi motverkar oredlighet i forskning.

Året har också bjudit på ett antal nysatsningar i vår lokalinfrastruktur. Segerstedthuset, Humanistiska teatern, återinvigningen av Universitetshuset, Rudbecklaboratoriet, Carolina Rediviva och Ångström etapp 4 är stora lokalprojekt som färdigställt, påbörjats eller beslutats under året.

Söktrycket till våra utbildningar är fortsatt högt. Totalt sett har vi fler ansökningar än något annat universitet i Sverige. Allt fler internationella studenter kommer till oss. Antalet avgiftsbetalande studenter från länder utanför EU

har nu ökat till över 800. Våra forsknings- och utbildningsmiljöer är internationella arbetsplatser och det ställer krav på organisationen. Parallellspråkighet är ett steg, vi arbetar också för ett bredare perspektiv när vi rekryterar personal.

Även i vår omvärld var 2017 ett händelserikt år. Det viktiga EU-samarbetet påverkades av Brexit, i fotspåren av #metoo diskuterades arbetsmiljön på alla arbetsplatser, demokrati- och yttrandefrihetsfrågor var fortsatt viktiga, kärnvapenfrågan blev mer aktuell än på länge, flyktingströmmarna fortsatte och klimatutmaningarna diskuterades. I alla dessa frågor engagerades universitetets experter för att delta i debatterna som vi alla berördes av.

Med facit i hand blickar vi tillbaka på 2017 och ser ett starkt Uppsala universitet. Tillsammans fortsätter vi, engagerat och lyhört, att sträva efter att bidra till en bättre värld.

Uppsala i februari 2018

Eva Åkesson
Rektor

Anders Malmberg
Prorektor

Sammanfattning

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning inom nio fakulteter organiserade i tre vetenskapsområden: humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Under 2017 var i medeltal 6 887 personer anställda vid universitetet.

Under året har universitetets egeninitierade forskningsutvärdering Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17) avslutats. Utvärderingen mynnade ut i ett antal rekommendationer. Två områden som framstår som särskilt viktiga att prioritera är att stärka förutsättningarna för strategisk förnyelse samt att intensiviera arbetet för att utveckla karriärvägar och karriärstöd. Under 2017 har beslut fattats om strategiska satsningar för att stärka mång- och tvärvetenskaplig forskning inom flera områden vid universitetet. Vidare har flera forskare tilldelats medel från European Research Council (ERC) och erbjudits Wallenberg Academy Fellows vid Uppsala universitet. Vetenskapsrådet är fortsatt den enskilt största bidragsgivaren till universitetet även om andelen av tilldelade fria projektbidrag (beräknat utifrån tilldelade medel) var lägre jämfört med tidigare år. Universitetet rankas fortsatt högt på de tre stora internationella rankinglistorna (ARWU/Shanghai rankingen, Times Higher Education och QS).

Det kvalitetshöjande arbetet inom utbildning har fortgått och under året har en pilotomgång med 10 utbildningsutvärderingar genomförts. Både antalet helårsstudenter och andelen studenter på avancerad nivå har ökat något jämfört med 2016. Universitetet har en ackumulerad överproduktion inom utbildning i förhållande till tilldelat takbelopp, men den minskade 2017 jämfört 2016. Universitetet arbetar kontinuerligt med att anpassa produktionen till tilldelat takbelopp. Inom forskarutbildning är bedömningen att den nedgång i antalet doktorander (mätt som heltidsekvivalenter) som skett under flera år har mattats av.

Verksamheten vid Campus Gotland fortsätter att utvecklas. Bland annat har samverkan med det omgivande samhället stärkts under året. Vidare antogs de första studenterna till forskolläro-utbildningen vid Campus Gotland.

Den internationella dimensionen är en naturlig del av universitetet och det internationella arbetet har utvecklats under året. Som exempel kan nämnas att det EU-strategiska arbetet har stärkts genom arbetet inom universitetsnätverket The Guild of European Research-Intensive Universities. Vidare har Uppsala universitets kontor i Vietnam tagit initiativ till att stärka samordningen med andra svenska lärosäten och utveckla kontoret till en gemensam resurs. Inom utbildning fortsätter antalet avgiftsbetalande studenter att öka jämfört med tidigare år och antalet samarbetsprojekt för att öka studentutbytet har också ökat.

Under året har frågor som rör kompetensförsörjning prioriterats, bland annat genom att inrätta ett gästprofessorsprogram och stärka karriärstödet.

Uppsala universitetet har tecknat en gemensam överenskommelse (Lärosäten Öst) om fördjupat samarbete med fem lärosäten i Mellansverige. Under året firade Uppsala universitet Innovation (UUI) 10-årsjubileum.

Intäkterna ökade med 98 mnkr och kostnaderna med 239 mnkr. Sett över en femårsperiod har intäkterna ökat med 795 mnkr och var 6 741 mnkr 2017. Myndighetskapitalet som under flera år har ökat, minskade under 2017. Det samlade ekonomiska resultatet uppvisade ett underskott om 131 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå genererade ett underskott om 39 mnkr. Forskning och utbildning på forskarnivå, inklusive resultatet för Uppsala universitet Holding AB, uppvisade ett underskott om 88 mnkr. Uppdragsutbildningen uppvisade ett överskott om 2 mnkr och uppdragsforskningen ett underskott om 6 mnkr. Det sammantagna resultatet är 138 mnkr lägre jämfört med 2016, vilket innebär att universitetet planerligt använder myndighetskapitalet.

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	6 741	6 643	6 512	6 305	5 946
Kostnader	-6 875	-6 636	-6 533	-6 164	-5 888
Resultat dotterföretag	3	–	1	-5	3
Årets kapitalförändring	-131	7	-20	136	61
Utgående balanserat kapital	1 256	1 378	1 370	1 390	1 250*

* Varav 35 mnkr överfört från Högsolan på Gotland.

Källa: Raindance.

Väsentliga uppgifter

	2017	2016	2015	2014	2013
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter	24 253	24 082	24 928	24 978	24 075
– kvinnor/män (%)	58/42	57/43	57/43	57/43	57/43
Kostnad per helårsstudent (tkr)	80	77	72	70	72
Totalt antal helårsprestationer	19 112	19 921	19 725	19 766	19 248
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	59/41	59/41
Kostnad per helårsprestation (tkr)	102	93	91	88	90
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter)	469	348	305	248	189
– kvinnor/män (%)	53/47	54/46	49/51	45/55	–
Totalt antal nyantagna doktorander	327	346	331	375	419
– kvinnor/män (%)	50/50	46/54	48/52	45/55	44/56
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	2 406	2 498	2 528	2 614	2 580
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	46/54	47/53	47/53
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	1 285	1 322	1 344	1 297	1 233
– kvinnor/män (%)	45/55	45/55	44/56	45/55	46/54
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (heltidsekv.)	2	3	42	114	144
– kvinnor/män (%)	35/65	52/48	38/62	45/55	46/54
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	x	2,9	2,9	2,9	2,8
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	x	4,3	4,2	4,1	4,2
Totalt antal doktorsexamina	368	389	316	329	296
– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	46/54	47/53	49/51
Totalt antal licentiatexamina	43	77	93	72	66
– kvinnor/män (%)	40/60	39/61	42/58	49/51	45/55
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	5 653	5 670	5 211	5 006	4 866
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr)	858	829	891	865	833
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	5 960	5 944	5 945	5 849	5 621
– kvinnor/män (%)	50/50	50/50	49/51	50/50	50/50
Medelantal anställda	6 887	6 857	6 887	6 745	6 505
– kvinnor/män (%)	51/49	51/49	51/49	51/49	–
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 573	1 526	1 520	1 530	1 491
– kvinnor/män (%)	41/59	40/60	40/60	40/60	41/49
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 279	1 140	1 014	1 029	1 045
– kvinnor/män (%)	39/61	37/63	37/63	37/63	37/63
Antal professorer (årsarb.)	585	584	574	566	571
– kvinnor/män (%)	29/71	28/72	27/73	25/75	25/75
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	6 741	6 643	6 512	6 305	5 946
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	1 989	1 927	1 921	1 875	1 834
– andel anslag (%)	89	89	88	87	87
– andel externa intäkter (%)	11	11	12	13	13
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	4 752	4 716	4 591	4 430	4 112
– andel anslag (%)	46	46	46	47	48
– andel externa intäkter (%)	54	54	54	53	52
Kostnader totalt (mnkr)	6 875	6 636	6 533	6 164	5 888
– andel personal (%)	65	65	65	64	64
– andel lokaler (%)	11	11	11	11	11
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 933	1 908	1 922	1 836	1 781
– andel av justerade totala kostnader (%)	11	11	11	11	12
Balansomslutning (mnkr)	4 842	4 807	4 823	4 908	4 709
– varav oförbrukade bidrag	1 890	1 831	1 903	2 024	1 933
– varav årets kapitalförändring	-131	7	-20	136	61
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 256	1 378	1 370	1 390	1 250

Samgåendet av Högskolan på Gotland och Uppsala universitet den 1 juli 2013 påverkar uppgifterna från och med 2013. Totalt antal helårsstudenter är inklusive studieavgiftsskyldiga studenter och exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning. Totalt antal helårsprestationer är inklusive studieavgiftsskyldiga studenter och exklusive beställd utbildning. Antalet helårsstudenter, helårsprestationer, kostnader per helårsstudent respektive helårsprestation, uppgifter som rör utbildning på forskarnivå och publikationer har uppdaterats jämfört med tidigare årsredovisningar. Genomsnittlig studietid för licentiatexamen och för doktorsexamen redovisas inte för 2017 på grund av omfattande efterregistreringar. Sedan 2016 ligger en ny modell till grund för personaldata. Data har därför justerats jämfört med tidigare årsredovisningar. Justerade totala lokalkostnader redovisas enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader.

Upptäckt som kan ge avtryck

De 5,7 miljoner år gamla människoliknande fotspåren upptäcktes av en slump under en semester och kan vända upp och ner på den etablerade berättelsen om tidig mänsklig evolution. Forskare vid institutionen för organismbiologi har, tillsammans med en internationell forskargrupp, studerat de fossila fotspåren på Kreta som skapades vid en tid då tidigare forskning placerar våra förfäder i Afrika.

Foto: Andrzej Boczarowski

1. Världsledande forskning

Under året har den universitetsövergripande forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17) slutförts och arbetet med att ta hand om de rekommendationer som utvärderingen resulterade i har påbörjats. Både nationella och internationella infrastruktursatsningar har varit prioriterade områden under 2017. Vidare har strategiska satsningar gjorts inom bland annat området teknik och högspecialiserad vård, mångvetenskaplig och problemdriven forskning med tyngdpunkt inom humaniora och samhällsvetenskap samt forskning inom hållbarhetsområdet. Flera forskare vid universitetet har tilldelats medel från European Research Council (ERC) och inom programmet Wallenberg Academy Fellows.

Uppsala universitet har som mål¹ att:

- Universitetet ska stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet.
- Universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen.

1.1. Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet av 2017 års verksamhet inom den anslags- och bidragsfinansierade forskningen visade ett underskott på 91 mnkr, vilket är en förändring med 99 mnkr jämfört med föregående år (tabell 1.1). Det utgående myndighetskapitalet uppgick därmed till 787 mnkr.

Intäkterna har fortsatt att öka och jämfört med 2016 ökade intäkterna med 61 mnkr varav 48 mnkr avser ökade bidragsintäkter. Anslagsintäkter till forskning och utbildning på forskarnivå var 30 mnkr medan intäkter av avgifter minskade med 20 mnkr. Övrig förändring avser finansiella intäkter.

Under 2017 har kostnaderna för den anslags- och bidragsfinansierade forskningen ökat med drygt 3 procent i jämförelse med 2016, vilket är samma ökningstakt som universitetets kostnadsutveckling i stort.

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för forskning och utbildning

på forskarnivå i det här kapitlet. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med övrig utbildning i kapitel 2 Förstklassig utbildning.

1.2. Prestationer inom forskning

Universitetet har som mål att stärka sin position som ett internationellt ledande forskningsuniversitet, vilket delvis kan mätas genom vetenskaplig publicering och fördelning av forskningsbidrag. Dessa prestationsmått presenteras här. Den vetenskapliga produktionen mäts dels genom att följa utvecklingen av vetenskaplig publicering, vilken är den dominerande metoden för att föra ut forskningsresultat för bedömning och nyttjande i vetenskapssamhället, dels genom att utnyttja expertgranskningar av verksamheten (peer review). En indikation på publiceringens kvalitet kan erhållas genom att utgå från i vilken utsträckning en publikation citeras men också genom att utgå från bedömningsprocessen i samband med publicering. Fördelning av forskningsbidrag sker ofta efter ett kvalitetsbedömningsförfarande, som gör att tilldelningen av bidrag också kan användas som en indikation på produktion och kvalitet. I avsnittet Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation.

Tabell 1.1. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	4 665	4 604	4 477	4 271	3 964
Kostnader	- 4 756	-4 596	-4 524	-4 177	-3 913
Årets kapitalförändring	-91	8	-47	94	51
Utgående balanserat kapital	787	870	855	902	808*

Tabellen visar anslags- och bidragsfinansierad forskning exklusive uppdragsforskning och Uppsala universitet Holding AB. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

*Varav 10 mnkr överfört från högskolan Gotland.

Källa: Raindance.

¹ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110).
Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

1.2.1. Forskningsfinansiering

Bidragsintäkter till forskning var 2 206 mnkr 2017, vilket kan jämföras med fjolårets 2 158 mnkr. Vetenskapsrådet var den största enskilda bidragsgivaren och fattade under året beslut om totalt 699 mnkr till Uppsala universitet för den kommande femårsperioden. Uppsala universitet var det lärosäte som beviljades de totalt högsta projektbidragsbeloppen från Vetenskapsrådets utlysning av fria projektmedel inom ämnesområdena natur- och teknikvetenskap (219 mnkr) respektive humaniora och samhällsvetenskap (113 mnkr).

Universitetets andel av fria projektbidrag beviljade av Vetenskapsrådet under 2017 var 14 procent, vilket är den lägsta andelen under de senaste åren (tabell 1.2). Inom ämnesområdena humaniora, samhällsvetenskap och utbildningsvetenskap samt natur- och teknikvetenskap beviljades universitetet 15 respektive 20 procent av den totala kontraktssumman för fria projektbidrag, och inom ämnesområdet medicin och hälsa var andelen 8 procent (figur 1.1). I Vetenskapsrådets utlysning 2017 för forsk-

Tabell 1.2. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projektbidrag (kontraktssumma) 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Andel (%)	14	20	17	18	15

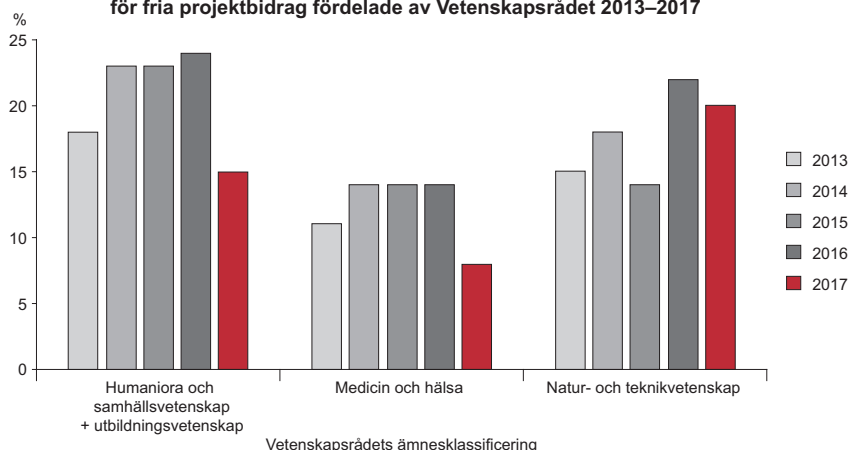
Källa: Vetenskapsrådet.

ningsmiljöer inom klinisk behandlingsforskning beviljades universitet 21 procent av de totalt beviljade medlen. 2016 var andelen 6 procent.

Fyra forskare vid Uppsala universitet har 2017 tilldelats medel inom programmet Wallenberg Academy Fellows.

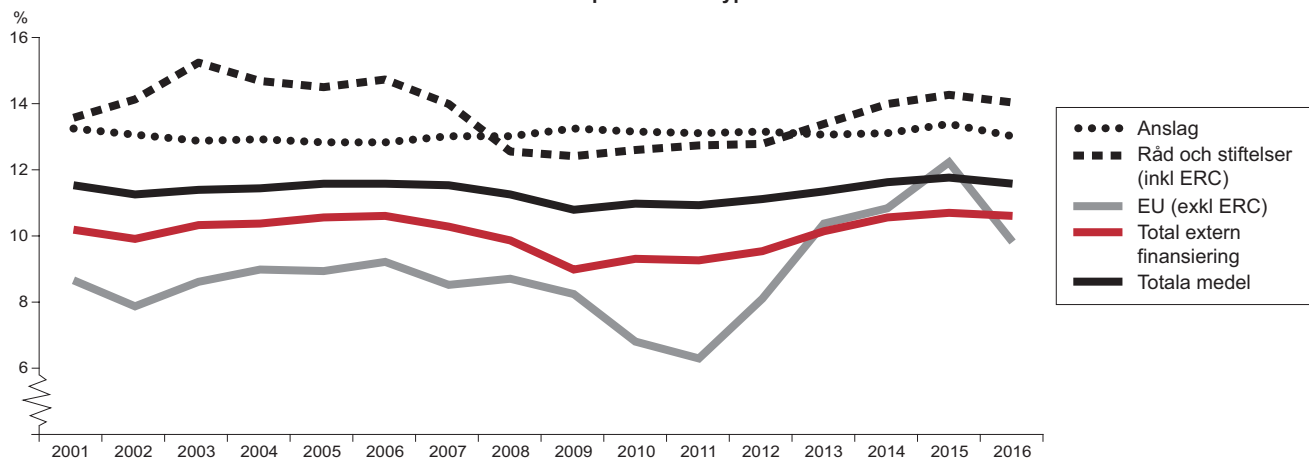
Uppsala universitets andel av forskningsintäkter (anslag och extern finansiering) till svenska universitet var 2016 knappt 12 procent (figur 1.2), vilket är i samma storleksordning som de senaste åren. Universitetets andel av de externa forskningsintäkterna har under den senaste 15-årsperioden varit som lägst 2009 (9 procent) och var 2016 knappt 11 procent. Andel av forskningsintäkter från råd och stiftelser samt EU var 14 respektive knappt 10 procent. Jämförelser med övriga svenska universitet görs

Figur 1.1. Uppsala universitets andel (%) av den totala kontraktssumman för fria projektbidrag fördelade av Vetenskapsrådet 2013–2017

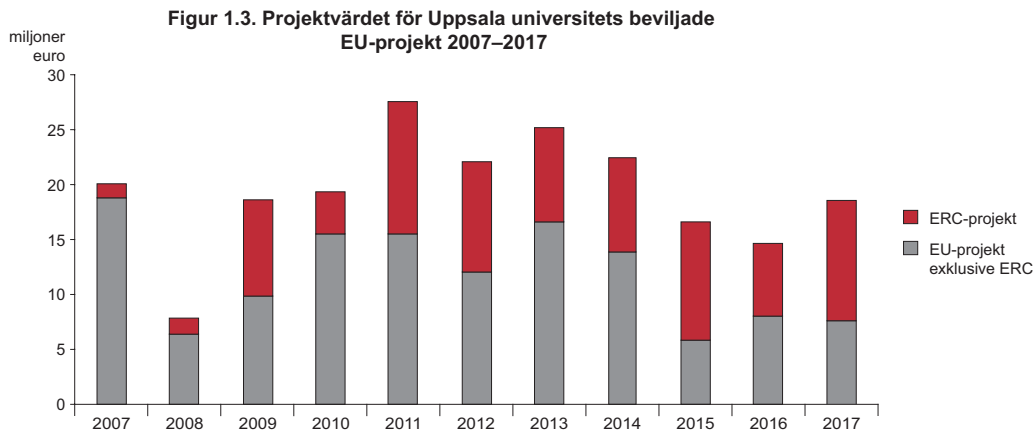

Källa: Vetenskapsrådet.

Figur 1.2. Uppsala universitets andel (%) av forskningsintäkter till svenska universitet fördelade på finansieringsstyp

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Årtalet i figuren anger det år när utlysningen öppnades.

Källa: EU-kommissionens Participant portal.

med hjälp av Universitetskanslersämbetets databas, vilket innebär att data för 2017 ännu inte är tillgängliga.

Under 2017 beviljades universitetet 25 projekt inom EU:s ramprogram Horisont 2020, till ett värde av 18 miljoner euro. Sedan ramprogrammets start 2014 har sammanlagt 125 projekt där universitetets forskare medverkar blivit beviljade. 57 av dessa projekt är från European Research Council (ERC), varav 41 inom kategorierna för yngre forskare, Starting grants eller Consolidator grants, 14 Advanced Grant och två Proof of Concept Grant.

Det totala projektvärdet för EU-projekt (vilket inkluderar både EU:s projektbidrag och medfinansiering från till exempel universitetet) som beviljats till Uppsala universitet har varit lägre de senaste åren jämfört med tidigare år (figur 1.3). Det sammanfaller med att EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, startade. Horisont 2020 är, i större utsträckning än tidigare ramprogram, mer inriktat mot innovation och samarbete med industri och forskningsinstitut. En förklaring till nedgången i beviljade EU-projekt kan således vara att inriktningen på utlysningarna i det nya ramprogrammet passar universitetets forskare mindre bra jämfört med föregående ramprogram. Vidare har konkurrensen om EU-medlen ökat under Horisont 2020. Värdet av de ERC-bidrag som tilldelats universitetets forskare ökade 2017 jämfört med 2016.

1.2.2. Publikationer

Uppsala universitet har under de senaste åren liksom övriga svenska universitet haft en hög produktion av referegranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter och andra publikationer. Eftersom publiceringstraditionerna skiljer sig åt mellan vetenskapsområdena, där publiceringen i böcker och antologier är stor inom delar av humaniora och samhällsvetenskap, bör även dessa tas med för att ge en rättvisande bild av samtliga vetenskapsområden. Universitetet redovisar därför i tabell 1.3 den vetenskapliga publiceringen enligt den så kallade norska modellen där sådan publicering som skett genom publiceringskanaler som bedömts ha acceptabel vetenskaplig kvalitet tagits med. I tabell 1.3 anges även antalet referegranskade artiklar i internationella tidskrifter, vilket är det mått på publikationer som anges i avsnittet Väsentliga uppgifter i enlighet med gällande redovisningsprinciper.

På grund av eftersläpning i inrapportering är antalet publikationer 2017 en underskattning av det faktiska antalet och bedömningen är att produktionen har ökat något jämfört med 2016. Antalet vetenskapliga publikationer har ökat under perioden 2013–2016 inom samtliga vetenskapsområden. Ökningen är störst inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Eftersom all publiceringsdata för 2017 inte

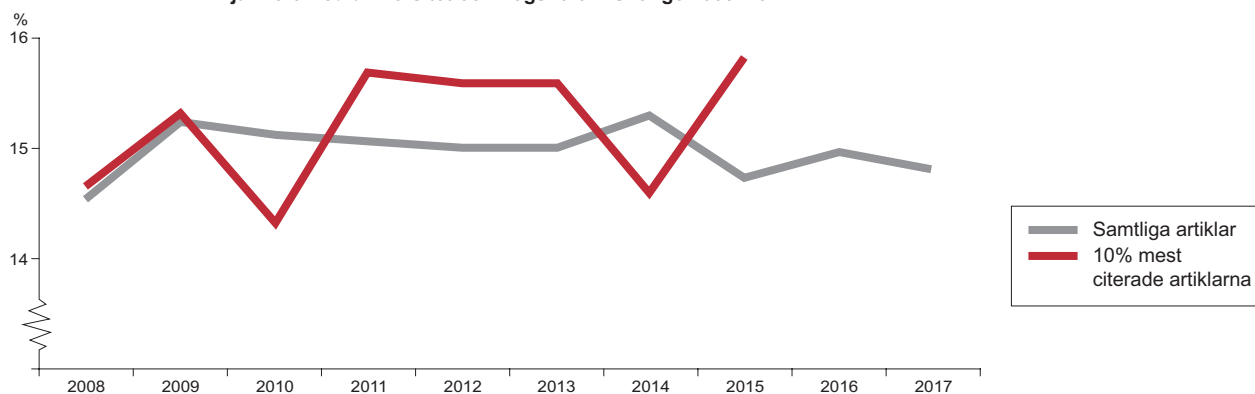
Tabell 1.3. Antal publikationer 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt vid Uppsala universitet	6 040	6 222	5 714	5 491	5 391
– varav HumSam	1 092	1 240	1 127	1 100	1 176
– varav MedFarm	2 526	2 552	2 257	2 192	2 167
– varav TekNat	2 422	2 430	2 330	2 199	2 048
Antal referegranskade publikationer UU	5 653	5 670	5 211	5 006	4 866

Siffrorna för 2013–2016 har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar då inrapporteringen av publikationer inte var fullständig. Det är viss eftersläpning i inrapportering för 2017.

Källa: DiVA.

Figur 1.4. Uppsala universitets andel (%) av publiceringar i Web of Science jämfört med universitet och högskolor i Sverige 2008–2017

Källor: Web of Science.

är tillgänglig ännu är det svårt att göra en bedömning för 2017 uppdelat på vetenskapsområde, men bedömningen är att åtminstone inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap har antalet vetenskapliga publikationer ökat. Universitets andel av den totala svenska publiceringen i Web of Science har under den senaste 10-årsperioden varit cirka 15 procent även om resultatet de senaste åren har inneburit en liten nedgång (figur 1.4).

Antalet publikationer säger dock inte något om kvaliteten eller det genomsnittliga värdet för de 10 procent mest citerade artiklarna inom varje ämnesområde för Uppsala universitet jämfört med Sverige som helhet. Artiklarnas genomsnittliga värde (så kallad impact) har varierat under perioden. Efter relativt höga värden under 2011–2013 följde en nedgång 2014 för att därefter öka. 2015 hade universitetet den högsta andelen under de senaste 10 åren. Indikatorn går inte att beräkna för 2016 och 2017 då publikationerna från dessa år ännu inte fått tillräckligt många citeringar. Det är viktigt att vara medveten om att det är relativt små faktiska förändringar eftersom förändringarna som mäts endast är bland de 10 procent mest citerade artiklarna.

Andelen internationella samarbeten har stadigt ökat de senaste åren vid både Uppsala universitet och övriga svenska lärosäten, vilket speglar en alltmer globaliserad forskningsvärld med många internationella samarbeten. Under året publicerade forskare vid Uppsala universitet över 4 500 artiklar i Web of Science. Av dessa skrevs 63 procent i samarbete med forskare vid utländska universitet, vilket är i samma storleksordning som övriga svenska universitet uppvisar.

Samarbete sker även med det omgivande samhället i form av sampubliceringar med företag och organisationer. Uppsala universitet har i detta sammanhang en relativt

hög andel sampublicering jämfört med flera andra breda universitet i Sverige. Cirka fem procent av publiceringen sker i sådana samarbeten.

Ett mål för universitetet är att forskningsresultaten görs tillgängliga genom så kallad open access. 2017 uppgick andelen artiklar som publicerats i open access-tidskrifter i Web of Science till nästan 19 procent, vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med 2016.

1.3. Universitetets forskningsstrategier

Universitetets forskningsstrategier för 2016–2020 är viktiga för att nå universitetets mål att stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet. I linje med forskningsstrategierna görs satsningar inom kvalitet, infrastruktur, internationalisering och kompetensförsörjning vilket beskrivs i respektive avsnitt i årsredovisningen. Utöver detta görs riktade satsningar inom prioriterade forskningsområden (se särskilt avsnitt 1.5).

Flera initiativ är knutna till de stora satsningar som görs inom infrastrukturens område. Inom dessa områden sker också ofta satsningar på forskningsmiljöer, strategiska rekryteringar och nya samverkansplattformar. Flertalet innebär deltagande i nationella organ och konstellationer för samverkan. Nedan beskrivs några exempel som varit aktuella under 2017.

Uppsala universitet är medlem i konsortiet BigScience Sweden som har etablerats under 2017 med stöd från Vinnova, Vetenskapsrådet och Tillväxtverket. Konsortiet ska stödja svenska företag att komma i kontakt med internationella forskningsanläggningar för att kunna leverera teknik till dessa. Konsortiet bygger även upp och koordinerar utvecklingsatsningar. En av fyra nationella verksamhetsnoder kommer att placeras vid Uppsala universitet. För att stärka Uppsala universitets engagemang vid big

science-anläggningar i världen har ett forskningsprogram inom accelerators och instrumentering inrättats och en professor har kallats för att leda verksamheten. Vidare leder universitet den nationella forskarskolan SwedNess inom neutronspridningsområdet. Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF) finansierar satsningen där en första kull om 20 doktorander antagits under 2017.

Ett förändrat arbetssätt med ökat fokus på nationellt och internationellt ansvar har lett till att Uppsala universitets engagemang vid European Spallation Source (ESS), Max IV-laboratoriet och andra storforskningsanläggningar har blivit mer synligt i Uppsala för olika grupper, exempelvis studenter, forskare och allmänhet. Motsvarande process följs av relationsbyggande inom andra områden där SciLifeLab ökar sin närvaro utanför Uppsala och Stockholm. Även den nationella infrastrukturen Swedish National Infrastructure for Computing (SNIC) breddar deltagandet och går från sex till tio medlemmar i konsortiet.

Som en del i att stärka Uppsala universitets kapacitet för nyttiggörande av forskning finns nu ett övergripande avtal med Research Institutes of Sweden (RISE) och konkreta projekt inom hälsa, big data, material och nanoteknik.

1.4. Infrastruktur för forskning

Forskningens infrastruktur är ett prioriterat område där universitetet arbetar strategiskt för att bygga kompletta akademiska miljöer med styrka och excellens. Förutom de infrastruktursatsningar som omnämns under avsnitt 1.3 deltar Uppsala universitet i flera andra satsningar.

Under 2017 genomförde Vetenskapsrådet den första större, samordnade utlysningen inom infrastruktur. Av 30 beviljade bidrag för både nationell och internationell infrastruktur deltog Uppsala universitet i 24 ansökningar varav 21 beviljades. Av dessa koordinerar Uppsala universitet följande åtta nationella och internationella satsningar:

- SNIC (Swedish National Infrastructure for Computing)
- Biobank Sverige (tidigare BBMRI)
- SIMPLER (Swedish Infrastructure for Medical Population-based Life-course and Environment Research)
- NBIS (National Bioinformatics Infrastructure Sweden)
- Jonteknologiskt centrum
- IceCube Neutrino Observatory (partikeldetektor vid Sydpolen)
- Super-ADAM (neutronreflektometer vid kärnreaktorn ILL, Grenoble)
- Fusion/ITER (internationell experimentreaktor för fusionsforskning)

Universitetet medfinansierar även nationella forskningsinfrastrukturkonsortier, exempelvis resurser för miljöforskning inom the Swedish Infrastructure for Ecosystem

Science (SITES), Biodiversity Atlas Sweden (BAS) och Integrated Carbon Observation System (ICOS) samt mikrofabrikationsplattformen MyFab.

Databaser och samlingar är ytterligare ett verksamhetsfält som lyfts fram under året och tillgängliggörs som infrastruktur. Alvin (plattform för digitala samlingar och digitaliserat kulturarvsmaterial), Gender at Work (databas om arbetets historia), Uppsala Peace and Conflict Database och Samlingsarkivet Lagerträdet är exempel på unika resurser där Uppsala universitet tar initiativ på infrastrukturens sida. Exempelen är nära knutna till forskning inom humaniora och samhällsvetenskap men har också användare från många andra forskningsområden.

Den nya nationella modellen för finansiering innebär betydande medfinansiering från lärosätena som ska bidra med minst 50 procent av kostnaderna.

1.5. Särskilda satsningar och miljöer

En stor del av forskningen vid universitetet bedrivs som projekt vid institutionerna. Utöver det finns flera större strategiska satsningar som har som mål att inom utpekade kompetensområden etablera internationellt slagkraftiga kompetenscentra. Miljöerna har realiserats på initiativ från Uppsala universitet samt med stöd från externa finansierare där resurser har tilldelats i konkurrens. Förutom att samla forskare och forskargrupper inom de aktuella forskningsområdena syftar miljöerna till att underlätta samverkan med externa aktörer eller innovationssystemet samt integration med utbildning på alla nivåer.

1.5.1. Strategiska forskningsområden (SFO:er)

Uppsala universitet är värd för sju strategiska forskningsområden och deltar i ytterligare tre som koordineras av Lunds universitet. Under 2017 har ett arbete initierats för att stärka miljöernas verksamheter inom samverkan och nyttiggörande. Resurstilldelningen för 2017 redovisas i tabell 1.4.

Tabell 1.4. Strategiska forskningsområden 2017, mnkr

Strategiskt område	Benämning	Tilldelning UU 2017	Varav utbetalat andra lärosäten
<i>Universitetet huvudsökande</i>			
Cancer	U-CAN	20 812	10 406
Energi	StandUP	55 215	34 242
E-vetenskap	eSENCE	27 608	15 577
Molekylär bioteknik	SciLife-U	46 190	–
Politiskt viktiga regioner	UCRS	8 494	–
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	12 105	4 310
Värdforskning	U-CARE	10 619	–
Totalt		181 043	64 535

Källa: Raintance.

1.5.2. SciLifeLab

SciLifeLab är ett nationellt center för molekylära biovetenskaper och ett samarbete mellan Uppsala universitet, Karolinska institutet, KTH och Stockholms universitet. SciLifeLab erbjuder också service vid sex svenska lärosäten (Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå universitet) utanför värduniversitetet.

Under 2017 har ett omfattande arbete utförts för att utveckla verksamheten. SciLifeLab:s internationella rådgivande kommitté har granskat verksamheten och gett värdefulla rekommendationer för centrets fortsatta utveckling. Under året har en ny organisatorisk struktur implementerats och en ny överenskommelse mellan de fyra värduniversiteterna undertecknats, vilket lett till en bättre koordinering av verksamheten. Infrastrukturen har genomgått en omorganisation för att tydliggöra de teknikområden inom vilka SciLifeLab bedriver service. Den nya organisationen syftar till att uppmuntra möjligheten för användarna att vända sig till mer än en facilitet eller plattform med sin forskningsfrågeställning. Vidare har ett datacenter etablerats som en central supportfunktion för att stödja faciliteternas behov vad gäller IT och datahantering.

Infrastrukturen vid SciLifeLab har under 2017 bidragit med service och kompetens åt drygt 1 400 individuella akademiska användare från alla stora lärosäten med livsvetenskaplig forskning i Sverige. Ett viktigt uppdrag för SciLifeLab är också att göra forskningsinfrastrukturen tillgänglig för forskare i den privata sektorn och inom sjukvården. Under 2017 har fördelningen av forskningsinfrastrukturens resurser (mätt som arbetade timmar) för användare från olika sektorer varit 83 procent för akademien, 11 procent för hälso- och sjukvård, 4 procent för industrin och 2 procent för andra myndigheter.

Ytterligare två gruppleddare har rekryterats till Uppsala universitet inom SciLifeLabs Fellowsprogram. Programmet utgörs nu av totalt 19 unga excellenta forskare som etablerat sin forskning inom något av värduniversiteterna, varav sju är vid Uppsala universitet. För att ytterligare stärka SciLifeLab:s forskningsmiljö vid Uppsala universitet har det under året utlysts nio stycken postdokortjänster i SciLifeLab-affilierade forskargrupper. Mötesplatsen Navet har fortsatt utvecklas som en arena för Uppsala universitetets samtliga vetenskapsområden och förvaltning samt för samverkan mellan akademi, industri och sjukvård.

1.5.3. European Institute of Innovation and Technology

European Institute of Innovation and Technology (EIT) är en del av EU:s forskningsprogram Horisont 2020 med fokus på utbildning, entreprenörskap och innovation inom olika områden. Uppsala universitet deltar i tre av EIT:s sex program: EIT InnoEnergy (sedan 2010), EIT Health (sedan 2015) och EIT Raw Materials (sedan 2015). Samarbetet i dessa europeiska konsortier sker både nationellt och på europeisk nivå med andra lärosäten och industri. I EIT Health ingår även samarbete med offentlig sektor. Uppsala universitet bidrar i dessa konsortier med utbildningar, innovationsprojekt och affärsskapande verksamhet.

1.5.4. Linnémiljöer

Vid universitetet finns starka forskningsmiljöer som byggts upp med hjälp av långsiktig statlig finansiering, så kallat Linnéstöd. Stödperioden går mot sitt slut och under 2016 fattades beslut om hur Uppsala RNA Research Center ska föras in i den löpande verksamheten. Övriga miljöer som har stöd till och med 2018 är Religion som samhällsfaktor – aktuella utmaningar för demokrati och rättssamhälle (IMPACT), Uppsala Programming for Multicore Architectures Research Center (UPMARC) och The Genomics of Phenotypic Diversity in Natural Populations (UCEG).

1.5.5. Nya strategiska satsningar

Under 2017 har beslut fattats om resurser till flera av de nya satsningar som finns med i universitetets forskningsstrategier. I gränsytan mellan teknik och högspécialiserad vård har Medtech Science and Innovation startat i samverkan med Akademiska sjukhuset. Vid Uppsala Antibiotic Centre (UAC) finns sedan 2017 en forskarskola med 14 doktorander. Inom ramen för Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism samlas forskare inom bland annat juridik, kulturgeografi och teologi, samt inom området Human Diversity bidrar forskningen till att öka förståelsen för mänsklighetens genetiska och demografiska historia.

Vidare har beslut fattats om inrättande av Centre for Integrated Research on Culture and Society (CIRCUS) som ska vara en miljö för att initiera och utveckla samarbeten kring mångvetenskaplig och problemdriven forskning. Verksamheten kommer att ha tyngdpunkt inom det humanistiska och samhällsvetenskapliga området. Under året har beslut också fattats om att inrätta Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI). UUSI ska initiera, genomföra och synliggöra gränsöverskridande mång- och tvärvetenskaplig forskning inom hållbarhetsområdet.

1.6. Swedish Collegium for Advanced Study

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier (IAS), främst inom samhällsvetenskap och humaniora. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079) om Kollegiet för avancerade studier och ska återrapporteras i årsredovisningen.

SCAS ingår i en grupp av nio världsledande institut för avancerade studier, däribland IAS Princeton och Wissenschaftskolleg (Berlin). Under 2017 vistades 34 forskare från 26 universitet i 12 länder vid kollegiet. Cirka 75 procent av dem finansierades med externa medel. Kollegiets forskare har 2017 mottagit flera utmärkelser, däribland Prix Paul Ricœur, J.V. Snellmanpriset och det svenska L'Oréal-UNESCO For Women in Science Award.

SCAS ingår i nätverket av 22 europeiska institut som driver ett EU Cofund-program för forskare från hela världen. Vidare deltar kollegiet i arbetet med och ingår i styrelsen för International Panel on Social Progress (IPSP) som innefattar mer än 300 forskare från hela världen.

SCAS har sedan ett par år ett naturvetenskapligt program. Programmet drivs med stöd av Familjen Erling Perssons Stiftelse samt Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Under 2017 genomförde SCAS naturvetenskapliga symposier om dels neurovetenskap och utbildning, dels systembiologi och biologiska nätverk samt antog det naturvetenskapliga programmets första gästforskare.

Kollegiet driver med stöd av Riksbankens Jubileumsfond ett femårigt program för forskare efter det postdoktorala stadiet, Pro Futura Scientia. Under 2017 ingick 22 forskare i programmet. Det innefattar vistelser också vid utländska IAS. Genom programmet har unga framgångsrika forskare från andra länder rekryterats till tjänster vid svenska universitet. Sex Pro Futura-forskare har valts in i Sveriges unga akademi.

Vidare är SCAS ett av 13 utsedda värduniversitet (Residential Research Centers) för Frederick Burkhardt Residential Fellowships for Recently Tenured Scholars vilket delas ut av American Council of Learned Societies (ACLS). Stipendiet ges till unga framgångsrika forskare inom humaniora och samhällsvetenskap anställda vid amerikanska universitet för att dessa ska ges möjlighet att under ett år bedriva forskning vid ett annat universitet.

I samarbete med IAS Princeton och Écoles des hautes études (EHESS) i Paris har ett treårigt program för unga forskare från Afrika, Latinamerika och Mellanöstern kring globala kunskapsklyftor i forskningen genomförts. Årets session, vilket var den tredje i ordningen, ägde rum vid SCAS.

SCAS har genom Karlgren-Eisenstadt-programmet intensifierat arbetet kring forskning om perioder av djupgående förändring i global historia.

Kostnaderna för SCAS redovisas i tabell 1.5.

Tabell 1.5. Kostnad för SCAS 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
SCAS	29	26	26	27	28

Källa: Raintance.

1.7. Nationellt centrum för kvinnofrid

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) är ett expertcentrum som har regeringens uppdrag att med ett riktäckande perspektiv utveckla och sprida kunskap om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Centrumet ska sammanställa aktuell forskning, bedriva utbildning, utveckla metoder för bemötande samt sprida kunskap nationellt kring dessa frågor. NCK ska utgöra ett stöd till andra myndigheter och organisationer. En viktig kanal är NCK:s kunskapsbank, en webbplats som samlar och sprider forskning och erfarenhetsbaserad kunskap för en bred målgrupp.

Under 2017 har NCK tagit fram ett uppdaterat kunskapsunderlag om våld i samkönade relationer och annat våld mot hbtq-personer. NCK har också arbetat med ett regeringsuppdrag att i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna utveckla kommuners och landstingens arbete med våldsutsatta. Inom ramen för uppdraget ingår att ta fram ett webbaserat kompetensstöd för hälso- och sjukvården samt tandvården. Uppbyggnaden av webbstödet har pågått under året och verktyget kommer att innehålla aktuell kunskap, gällande regelverk och konkreta verktyg för vårdpersonal. På uppdrag av Region Uppsala, har kvalitetsutvecklingsprojektet "Uppsalamodellen" genomförts.

NCK ger varje termin en fristående kurs på grundnivå. Studenterna kommer från bland annat socionom-, sjuksköterske-, jurist-, och läkarprogrammen. NCK ger även poänggivande kurser för yrkesverksamma. Kurserna riktar sig bland annat till personer inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården och rättsväsendet, samt till präster och psykologer. NCK utvecklar också modellskapande utbildningskoncept om våld i nära relationer för särskilda yrkesgrupper eller verksamheter nationellt, exempelvis poliser, rättspsykiatri och kvinnofridssamordnare. Centrumet genomför även kortare utbildningar i samarbete med regioner, kommuner och myndigheter. Den webbaserade introduktionskursen om våld som NCK har tagit fram på

uppdrag av Socialstyrelsen och i samverkan med länsstyrelserna har under 2017 haft 14 343 användare.

Forskningen vid NCK bedrivs i samarbete med institutionen för kvinnors och barns hälsa. Arbetet med den nationella prevalensstudien Våld och hälsa fortsätter.

NCK driver i samverkan med Akademiska sjukhuset den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen som under 2017 firade 10 år. Under året besvarades 30 029 samtal från våldsutsatta kvinnor, anhöriga och professionella.

Kostnader för NCK redovisas i tabell 1.6.

Tabell 1.6. Kostnad för NCK 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
NCK	29	31	29	30	31

Källa: Raindance.

1.8. Kvalitet

Forskningen är viktig för utbildningens kvalitet, men drar också nytta av nya tankar och idéer som uppstår inom utbildning. Inom forskning sker kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling bland annat genom sakkunnigprövning inför anställning och befordran, vid vetenskapliga seminarier och konferenser, samt vid prövning av ansökningar om forskningsmedel och publicering av vetenskapliga arbeten. Utöver den kvalitetssäkring och utveckling som bedrivs vid institutioner, fakulteter och vetenskapsområden sker universitetsövergripande insatser.

1.8.1. Forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017

Under 2017 har arbetet med den egeninitierade, universitetsövergripande forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17) slutförts. KoF17 är den tredje utvärderingen av sitt slag vid Uppsala universitet, men med ett annat fokus än dess föregångare. Syftet med KoF17 är att stärka universitetet genom en bred analys av hur väl dess forskningsmiljöer fungerar, med särskild tonvikt på de förutsättningar och processer som bidrar till forskningskvalitet och förnyelse. Grunden för utvärderingen var institutionsvisa självvärderingar, vilka bland annat baserades på resultat från en forskningsmiljöenkät riktad till cirka 6 000 forskningsverksamma vid universitetet, bibliometri och andra nyckeltal. Efter att ha tagit del av institutionernas självvärderingar och övrigt underlag gästade 19 paneler med totalt 132 bedömare, de flesta internationella, universitetet. Panelerna intervjuade såväl ledning som

forskningsmiljöer. Bedömarnas utlåtanden, liksom slutsatser och rekommendationer utifrån dessa, redovisades i en slutrapport i slutet av året.

KoF17 synliggör många av källorna till universitetets forskningsmässiga styrka, men också många områden där åtgärder bör vidtas om universitetet långsiktigt ska vidmakthålla och stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet, vilket är ett av universitetets mål. Det viktigaste utvärderingsresultatet är att ett antal områden tydligt identifieras där Uppsala universitet bör överväga att genomföra utvecklingsinsatser och vidta åtgärder för att nå sin fulla potential. Det handlar särskilt om aspekter av:

- kvalitetskultur och kvalitetskontroll
- akademiskt ledarskap och strategisk förnyelse
- rekrytering, karriärvägar och karriärstöd
- internationell miljö
- samverkan och nyttiggörande
- kopplingen mellan forskning och utbildning
- organisation och infrastruktur

Utifrån utvärderingen har 40 rekommendationer formulerats. Två områden framstår som särskilt viktiga att prioritera gemensamt, över hela universitetet: att stärka förutsättningarna för att driva strategisk förnyelse samt att intensifiera arbetet för att utveckla karriärvägar och karriärstöd.

Hela universitetet har nu till uppgift att arbeta med de rekommendationer som har kommit ur KoF17 i förhållande till verksamhetens mål och prioritera bland dem. Analysen ska utmynna i identifiering av lämpliga åtgärder, anpassade till de varierande behov och förutsättningar som finns inom universitetet. Detta arbete har redan inletts och kommer att präglade kvalitetsarbetet inom forskningen under de närmaste åren.

1.8.2. Oredlighet i forskning

Universitetet har nu en väl etablerad process för att hantera oredlighet i forskning. 2016 reviderades universitetets riktlinjer avseende förfarande vid anmälan av oredlighet i forskning och Nämnden för utredning av oredlighet i forskning inrättades. Under 2017 har riktlinjerna ytterligare förfinats vilket har höjt kvaliteten på processen. Nämnden för utredning av oredlighet i forskning har även fått i uppgift att genom information och på annat sätt motverka oredlighet i forskning. Antalet anmälda ärenden har ökat 2017 jämfört med tidigare år.

1.8.3. Ranking

Trots en ökad internationell konkurrens, fortsätter Uppsala universitet att rankas bland de främsta universiteten i världen. Under 2017 placerades Uppsala universitet bland de 100 främsta på två av de stora internationella rankinglistorna: ARWU/Shanghai rankingen (plats 63) och Times Higher Education (THE) (plats 86). På QS ligger Uppsala universitet strax under plats 100 (plats 112). Universitetets bredd visas av att Uppsala universitet placeras inom topp-100 inom fem ämnesområden i Times Highers Educations ämnesranking: Life sciences (plats 38), Clinical, preclinical & health (plats 64), Physical sciences (plats 72), Social sciences (plats 74) och Art & humanities (plats 98).

Metodmässigt baseras rankingplaceringarna på en sammanvägning av indikatorer för till exempel publicering, relationen mellan antalet studenter och lärare, omfattningen av internationella studenter och lärare samt undersökningar som mäter universitetets anseende. Små förändringar i en indikator kan ge stora utslag på placeringen. Metodförändringar mellan åren kan också påverka placeringen på rankinglistorna.

Då internationella rankingar förväntas få en ökad betydelse i den globala miljö som universitetet verkar i har universitetet under 2017 påbörjat ett arbete med att utveckla strategier för rankingfrågor. En extern konsult har utvärderat universitetets rankingarbete och gett rekommendationer som ligger till grund för det fortsatta arbetet.

1.9. Internationalisering

Samarbeten med utländska universitet har stor betydelse i en värld där ökad rörlighet över nationsgränser blir allt viktigare. Under 2017 har program och handlingsplan för internationalisering följts upp.

1.9.1. Stöd för arbetet inom EU

EU erbjuder ett stort antal finansieringsinstrument för forskning och utbildning. Ett långsiktigt mål för universitetet är att öka andelen forskningsmedel som erhålls i konkurrens från internationella bidragsgivare. Under året har arbetet med att stärka det EU-strategiska arbetet påbörjats.

Sedan några år tillbaka finns en särskild funktion för att stödja deltagandet i EU-projekt. Inför en EU-ansökan erbjuds forskare hjälp med att identifiera finansieringsmöjligheter och partners, samt stöd i skrivprocessen. När ett projekt beviljats medel finns möjlighet till kvalificerat administrativt stöd.

1.9.2. Universitetsgemensamma strategiska nätverk

Samarbeten som har utvecklats mellan enskilda forskare eller forskargrupper utgör en viktig grund för universitetets internationalisering. Med utgångspunkt i pågående internationella forskningssamarbeten eftersträvar Uppsala universitet fördjupade strategiska partnerskap som tillför ytterligare värden. Universitetet är medlem i flera internationella nätverk som syftar till att genom samarbete och utbyte stärka befintliga forsknings- och utbildningssamarbeten samt att stimulera till nya initiativ och aktiviteter. Universitetet i nätverken är också "kritiska vänner" för utbyte av erfarenheter och strategiska diskussioner. Se även avsnitt 2.6.4.

Under 2017 har universitetet särskilt satsat på att utveckla det nybildade nätverket The Guild of European Research-Intensive Universities, som består av 19 europeiska universitet och som syftar till att bidra till att utveckla forsknings- och utbildningspolitiken inom EU. Uppsala universitet har under året deltagit i nätverkets arbete för att formulera universitetens gemensamma intressen i förhållande till EU-samarbetet. Uppsala universitetets rektor är sedan juni 2017 vice ordförande i nätverket.

Under året har även samarbetet inom Matariki-, Coimbra-, SANORD- och U4-nätverken fördjupats. I dessa nätverk har forskningsutbyten utvecklats och till exempel har Uppsala universitet utsett åtta nya Matariki Fellows som därigenom erbjuds tid och medel för en upp till sex månaders lång forskningsvistelse vid något av universiteten som ingår i nätverket. Ur Matariki-nätverket har också ett bilateralt strategiskt partnerskap med Durham University, Storbritannien, vuxit fram där universiteten har inventerat sina styrkeområden och utvecklingsområden för att hitta fält för forskningssamarbeten.

Inom Coimbra-nätverket har bland annat en gemensam webbsida med ett urval museala föremål från medlemsuniversitetens samlingar utvecklats. Syftet är att kunna intressera forskare och allmänhet för universitetens kulturarvsbestånd samt locka nya kategorier av besökare.

Under 2017 var Uppsala universitetets rektor ordförande för SANORD (Southern African Nordic Centre), ett nätverk med 43 partneruniversitet i Norden och södra Afrika. SANORD firade under året 10-årsjubileum.

I U4-nätverket, som består av fyra europeiska universitet, har under sitt tionde år fortsatt att utveckla samarbeten inom såväl forskning som utbildning och universitetsadministration. Universitetet har under året sökt europeiska medel för forskning och kapacitetsbyggande.

1.9.3. Samarbetsprojekt

Uppsala universitet har under året deltagit i tre samarbetsprojekt som fått stöd från STINT (Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning): Swedish Academic Collaboration Forum (SACF), MIRAI och South Africa Sweden University Forum (SASUF). Inom SACF (2014–2016) har Uppsala universitet samarbetat med Chalmers tekniska högskola, KTH, Linköpings universitet, Lunds universitet och Stockholms universitet för att utveckla befintliga forskningssamarbeten, skapa nya initiativ mellan forskare i Sverige och i andra delar av världen samt öppna möjligheter för innovation. Under 2017 har en avslutningsworkshop med deltagare från de länder där projektet tidigare anordnat forskningsseminarium (Kina, Indonesien, Brasilien, Sydkorea och Singapore) genomförts.

Inom MIRAI (2016–2019) samarbetar Uppsala universitet med fem universitet i Sverige (Chalmers tekniska högskola, Linköpings universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Umeå universitet) och med nio universitet i Japan för att stärka befintliga kontakter och stimulera till nya forskningssamarbeten. Initiativet fokuserar särskilt på yngre forskare och på ökad delaktighet i infrastruktursatsningar. Det första forskningsseminariet i projektet genomfördes i Lund under året.

Under 2017 beviljades Uppsala universitet medel från STINT för att koordinera SASUF. Forumet är ett samarbetsprojekt som kommer att föra samman forskare och andra aktörer från Sverige och Sydafrika genom aktiviteter i båda länderna under åren 2018–2020. De svenska lärosätena som deltar är förutom Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Karlstad universitet, Umeå universitet, Malmö högskola och Högskolan Väst. Verksamheten finansieras förutom av STINT av de deltagande svenska lärosätena och med sydafrikanska medel.

Uppsala universitet samarbetar med Lunds universitet i ytterligare två internationella partnerskap. Dessa syftar till att stärka forskningssamarbeten med universitetet i São Paulo i Brasilien, samt Pontificia Universidad Católica de Chile och Universidad de Chile i Chile. Båda projekten finansieras gemensamt av Uppsala universitet, Lunds universitet och av brasilianska respektive chilenska forskningsfinansierare (FAPESP respektive CONECYT).

För att främja svensk forskning och innovation organiserade svenska ambassaden i Washington DC ett heldagsseminarium, Research and Innovation Addressing Societal Challenges – Meet the Academic Sweden, på House of Sweden i oktober. Seminariet samarrangerades med Uppsala universitet, Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Lunds universitet i syfte att

visa upp svensk forskning inom tre aktuella samhällsutmaningar: cancer; hållbar utveckling; samt migration och arbetsmarknadsintegration. Drygt 200 åhörare kom till forskningssessionerna.

Ett fjärde Uppsala University – Tokyo Tech Joint Symposium har genomförts i Tokyo med temana Energy & Environmental Technology, Serious Games and Human Interface, Mathematics samt Hadron Physics. Målsättningen är att vidareutveckla forsknings- och utbildningssamarbeten inom främst det tekniska-naturvetenskapliga området men även tillsammans med deltagare från det humanistiska-samhällsvetenskapliga området. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci har tecknat ett memorandum of understanding (MoU) med School of Medicine vid Stanford University. Syftet med överenskommelsen är att möjliggöra och underlätta samarbete och gemensamma projekt bland annat inom områdena kardiovaskulära sjukdomar, diabetes, cancer, reumatologi, epidemiologi och läkemedelsutveckling.

1.9.4. Samarbeten i låg- och medelinkomstländer

Samarbeten med universitet i låg- och medelinkomstländer² sker bland annat genom International Science Programme (ISP), Forum för Afrikastudier, The Swedish International Centre of Education for Sustainable Development (SWEDESD) och institutionen för kvinnors och barns hälsa (IMCH).

Under året har Uppsala universitets kontor i Vietnam arbetat med att samordna verksamheten med andra svenska lärosäten för att utveckla kontoret till en gemensam resurs. Under hösten koordinerade universitetet ett besök med Vietnams utbildningsminister och medföljande vietnamesiska lärosäten i Uppsala, där också ett tiotal svenska lärosäten deltog. Totalt finns det sju samarbetsavtal mellan Uppsala universitet och vietnamesiska lärosäten, av vilka fem har tecknats under året. Se även avsnitt 2.6.5.

1.10. Hållbar utveckling

Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld³. Programmet för hållbar utveckling, som fastställdes av konsistoriet 2015, följdes upp under 2017. Det finns en konsensus om att engagemanget, initiativen och nytänkandet inom hållbar utveckling har ökat sedan programmets inrättandes. De interna diskussionerna och medvetenheten

² Definierat enligt den så kallade DAC-listan

³ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

inom universitetet, om till exempel utmaningar inom hållbar utveckling och universitetets roll för att möta dessa, har också ökat inom flera delar av universitetet. Gentemot externa aktörer har programmet för hållbar utveckling ett signalvärde för att markera betydelsen av de grundläggande frågorna. Därmed har universitetet arbetat i en riktning som överensstämmer med ambitionerna och syftena i programmet. Under 2017 inrättades ett hållbarhetsråd med representation från universitetets olika verksamheter som ska vara ett stöd i arbetet med universitetsövergripande hållbarhetsfrågor.

Forskningen vid universitetet sträcker sig från grundforskning till tillämpad och industrinära forskning inom områden från livets minsta byggstenar till avancerad teknikutveckling. Det finns en rad exempel på nya och planerade forskningsprojekt. Större tvärgående profilmråden med starka forskningsmiljöer av relevans för hållbar ut-

veckling finns exempelvis inom områdena energi, hållbar materialutveckling, informations- och kommunikationsteknologi, livsvetenskap, hållbar användning av naturresurser och antibiotikaresistens. Vid universitetet bedrivs internationellt framgångsrik forskning om utbildning och lärande för hållbar utveckling. Fokus i forskningen ligger på hur utbildningsinsatser kan effektivisera transformering av information till kunskap, värderingar och handling respektive accelerera implementeringsprocesser. Även inom ämnen och fakulteter som inte har lång tradition av att bedriva forskning inom hållbar utveckling, till exempel teologiska fakulteten och historisk-filosofiska fakulteten, finns ett antal nya och planerade forskningsprojekt med tydlig bäring på hållbar utveckling. För att ytterligare stärka och synliggöra universitetets forskning av relevans för hållbar utveckling har ett femårigt projekt inrättats: Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI).

Bas för nya möjligheter

I augusti 2017 firade det tekniskt-naturvetenskapliga basåret vid Uppsala universitet 25 år. Det är en del av universitetets strävan att stimulera intresset för natur, teknik och miljö och ge dem som saknar behörighet nya möjligheter. Sedan starten har drygt 4 000 studenter tagit chansen att bredda sin kompetens inför fortsatta universitetsstudier.

75 procent av dem har valt att fortsätta studera naturvetenskap och teknik.

Foto: Mikael Wallerstedt

2. Förstklassig utbildning

Antalet helårsstudenter uppgick 2017 till 24 253. Andelen studenter på avancerad nivå och antalet avgiftsbetalande studenter fortsätter att öka. Universitetet eftersträvar att minska den ackumulerade överproduktionen inom utbildning, vilket också blev resultatet för 2017. Inom utbildning på forskarnivå är bedömningen att minskningen i antalet doktorander som skett tidigare år har mattats av. Under året har en pilotomgång om tio utbildningsutvärderingar genomförts.

Uppsala universitet har som mål att⁴:

- Utbildningarna ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig förstklassiga ämneskunskaper och generella färdigheter.
- Alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig kritiskt tänkande, ett vetenskapligt förhållningssätt och grundläggande etiska principer.
- Utbildningarna på avancerad nivå ska vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen och andelen studenter på avancerad nivå ska öka.
- Utbildningarna på forskarnivå ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen.

2.1. Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet av 2017 års verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt regeringens uppdrag visade ett underskott om 39 mnkr vilket är en förändring med 31 mnkr mot föregående år. Det utgående myndighetskapitalet uppgick därmed till 315 mnkr (tabell 2.1).

Anslaget till utbildning har ökat med 40 mnkr jämfört med 2016. I förändringen ingår en ökning av takbeloppet med 38 mnkr. Övrig ökning, 2 mnkr, avser ersättning till landstinget för klinisk utbildning (ALF).

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade med 94 mnkr eller 5 procent i jämförelse med

föregående år. Ökningen beror främst på att personalkostnaderna har ökat med 68 mnkr vilket är en förändring med 5,7 procent. Även lokalkostnaderna och avskrivningarna har ökat medan driftkostnaderna har minskat.

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för utbildning på forskarnivå tillsammans med forskning i kapitlet Världsledande forskning. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med utbildning på grundnivå och avancerad nivå i det här kapitlet.

2.2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I det här avsnittet presenteras prestationsmått totala antalet helårsstudenter och helårsprestationer för anslagsfinansierade och avgiftsbetalande studenter samt totala antalet registrerade studenter. I avsnittet Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per helårsstudent och kostnad per helårsprestation.

Uppsala universitet har ett brett utbud av program och kurser inom områdena teknik och naturvetenskap, medicin och farmaci, samt humaniora och samhällsvetenskap. Universitetet har under 2017 erbjudit cirka 70 utbildningsprogram på grundnivå och lika många på avancerad nivå. Antalet fristående kurser har varit cirka 1 900. De mest eftersökta utbildningarna var läkar-, psykolog-, jurist- och ekonomie kandidatprogrammen. Universitetet ger ett 50-tal program på engelska på avancerad nivå och tre program på engelska på grundnivå. Cirka 750 fristående kurser ges på engelska.

Tabell 2.1. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	1 904	1 841	1 824	1 779	1 738
Kostnader	-1 943	-1 849	-1 799	-1 747	-1 741
Årets kapitalförändring	-39	-8	25	32	-3
Utgående balanserat kapital	315	355	375	350	316*

Tabellen visar utbildning exklusive uppdragsutbildning. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

*Varav 25 mnkr överfört från Högskolan på Gotland.

Källa: Raindance.

⁴ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110).
Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Tabell 2.2. Totala antalet helårsstudenter och helårsprestationer för anslagsfinansierade och avgiftsbetalande studenter samt totala antalet registrerade studenter 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt antal helårsstudenter	24 253	24 082	24 928	24 978	24 075
– kvinnor (%)	58	57	57	57	57
– män (%)	42	43	43	43	43
Totalt antal helårsprestationer	19 112	19 921	19 725	19 766	19 248
– kvinnor (%)	60	59	59	59	59
– män (%)	40	41	41	41	41
Totalt antal registrerade studenter	42 549	41 237	41 968	42 840	41 411
– kvinnor (%)	59	58	58	58	58
– män (%)	41	42	42	42	42

Samgåendet av Högskolan på Gotland och Uppsala universitet den 1 juli 2013 påverkar uppgifterna från och med 2013.

Källa: Uppdok.

Det totala antalet studenter 2017 var 42 549. Antalet helårsstudenter uppgick till 24 253, vilket är en ökning jämfört med 2016, men en minskning jämfört med 2014–2015. Helårsprestationerna minskar dock jämfört med 2016.

2.3. Prestationer inom anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I det här avsnittet presenteras prestationsmått för helårsstudenter, helårsprestationer, prestationsgrad och examina för anslagsfinansierade studenter. Avgiftsbetalande studenter presenteras i avsnitt 2.6.2.

2.3.1. Helårsstudenter och helårsprestationer

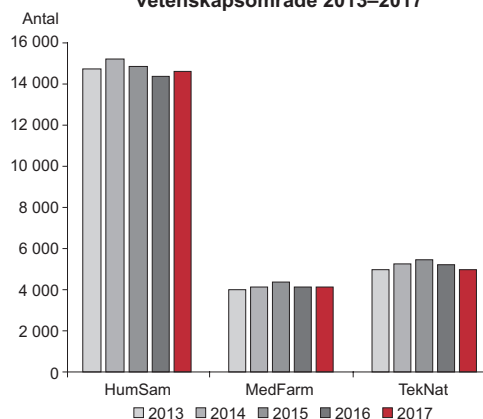
Antalet anslagsfinansierade helårsstudenter uppgick till 23 784 vilket är en liten ökning jämfört med 2016 (tabell 2.3). Det ska noteras att antalet helårsstudenter vid Uppsala universitet ökade i och med samgåendet med Högskolan på Gotland den 1 juli 2013. Antalet helårsstudenter vid gamla Högskolan på Gotland (nuvarande Campus Gotland) uppgick 2013 till 1 814. Om man bortser från Campus Gotland har antalet helårsstudenter vid Uppsala universitet minskat under den senaste femårsperioden.

Andelen studenter på avancerad nivå fortsätter att öka och uppgick 2017 till 24 procent av det totala antalet helårsstudenter. Det är ett av universitetets mål att öka andelen studenter på avancerad nivå och en medveten satsning, bland annat genom att fördela mer medel till utbildningar på avancerad nivå.

Den tidigare ökningen av andelen studenter som väljer att läsa programutbildningar jämfört med de som väljer att studera på fristående kurser har planat ut. 71 procent av universitetets helårsstudenter läste 2017 på en programutbildning, vilket är i samma storleksordning som 2016. År 2013 var andelen 66 procent. Andelen som väljer programutbildningar har ökat de senaste tio åren vilket

sammanfaller med en allmän trend bland de stora breda universiteterna. Det förändrade utbildningsutbudet som innebär att många fristående kurser har försvunnit eller omvandlats till programutbildningar är en bidragande orsak till förändringen. En bra balans mellan programutbildningar och fristående kurser är emellertid viktigt för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud. Det skapar också förutsättningar för ett livslångt lärande. Även sommarkurser bidrar till ett livslångt lärande och ett brett och flexibelt utbildningsutbud samt ger möjlighet för programstudenter att korta ned utbildningstiden. Universitetet planerar att inom ramen för regeringens utbyggnad av utbildningar öka både antalet fristående kurser och sommarkurser.

Figur 2.1. Antal helårsstudenter per vetenskapsområde 2013–2017

Källa: Uppdok.

Antalet helårsstudenter har ökat något inom vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och farmaci medan det sjunker något inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap jämfört med 2016 (figur 2.1). Det var fler kvinnor än män, beräknat som helårsstudenter, inom både programutbildningar och fristående kurser. Fördelningen mellan könen ligger dock inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent). Könför-

Tabell 2.3. Antal helårsstudenter (hst) och helårsprestationer (anslagsfinansierad utbildning) 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Programutbildningar (hst)	16 971	16 990	16 943	16 450	15 676
– kvinnor (%)	58	58	–	–	–
– män (%)	42	42	–	–	–
Fristående kurser (hst)	6 661	6 602	7 537	8 110	7 997
– kvinnor (%)	58	56	–	–	–
– män (%)	42	44	–	–	–
Basår och preparandutbildning (hst)	152	141	143	170	213
– kvinnor (%)	46	–	–	–	–
– män (%)	54	–	–	–	–
Summa antal helårsstudenter	23 784	23 734	24 623	24 730	23 886
– kvinnor (%)	58	57	57	57	57
– män (%)	42	43	43	43	43
varav helårsstudenter på grundnivå*	18 145	18 183	18 880	19 257	18 733
– kvinnor (%)	59	57	57	57	57
– män (%)	41	43	43	43	43
varav helårsstudenter på avancerad nivå	5 639	5 551	5 743	5 473	5 153
– kvinnor (%)	57	56	57	57	56
– män (%)	43	44	43	43	44
Antal helårsprestationer	18 733	18 985	19 450	19 560	19 089
– kvinnor (%)	60	58	59	59	59
– män (%)	40	42	41	41	41
Prestationsgrad (%)	79	80	79	79	80
Antal registrerade studenter**	41 740	40 629	41 465	42 412	41 074
– kvinnor (%)	60	59	59	59	58
– män (%)	40	41	41	41	42
Genomsnittligt antal poäng per individ**	27	28	28	28	28

Samgåendet av Högskolan på Gotland och Uppsala universitet den 1 juli 2013 påverkar uppgifterna från och med 2013. Könsfördelning är ej tillgänglig för alla uppgifter 2013–2016.

* Helårsstudenter som inte är nivå-satta ingår i summan för helårsstudenter på grundnivå.

** Uppgifterna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen 2016.

Källa: Uppdok.

delningen på grundnivå och avancerad nivå inom respektive vetenskapsområden presenteras i avsnitt 2.9.

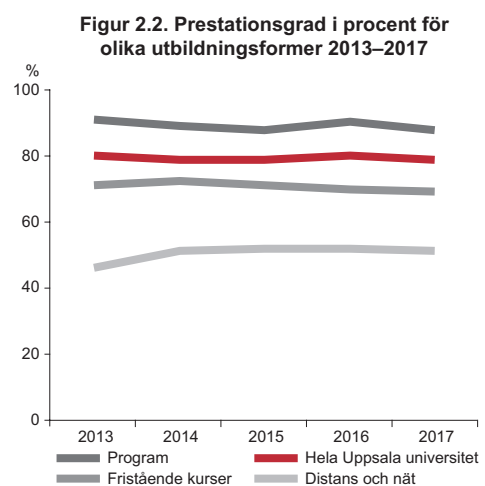
Det pågår ett kontinuerligt arbete för att produktionen ska vara i balans med tilldelat takbelopp. Efter flera år av överproduktion har produktionen inom utbildning 2017 och 2016 bättre anpassats till tilldelat takbelopp. Eftersom universitetet hade en underproduktion (-36 mnkr) 2017 minskar den ackumulerade överproduktionen jämfört med föregående år. Den ackumulerade överproduktionen är nu motsvarande 108 mnkr. Det ska jämföras med gränsvärdet, 10 procent av takbeloppet, för sparade prestationer om 168 mnkr.

2.3.2. Prestationsgrad

Prestationsgraden, det vill säga antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter, var 79 procent 2017 (tabell 2.3). Prestationsgraden var 80 procent 2016 och har varit relativt oförändrad de senaste åren.

Prestationsgraden inom programutbildningar är generellt högre och var 88 procent 2017 (figur 2.2). De distans-

och nätbaserade undervisningsformerna har generellt sett en lägre prestationsgrad och var 51 procent. Fristående kurser hade en prestationsgrad på 69 procent. Prestations-

Källa: Uppdok.

Tabell 2.4. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt antal utfärdade examina	5 391	5 833	5 753	5 401	5 182
– kvinnor (%)	62	62	–	–	–
– män (%)	38	38	–	–	–
Andel utfärdade examina i förhållande till antal hst* (%)	23	25	23	22	22
Andel utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina (%)	50	49	44	44	42

Dubbelexamen räknas som två examina. Könsfördelning är ej tillgänglig för antal examina 2013–2015.

*Helårsstudenter.

Källa: Uppdok.

graden har minskat något (1–2 procentenheter) inom alla utbildningsformer jämfört med 2016.

2.3.3. Examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Antalet utfärdade examina 2017 var lägre jämfört med de två föregående åren, men var i samma nivå som 2014. Andelen examina i förhållande till antalet helårsstudenter har varit relativt konstant under de senaste fem åren och 2017 uppgick andelen till 23 procent (tabell 2.4). Det ska noteras att i prestationen antal examina räknas så kallade dubbelexamina två gånger.

Antalet utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina har ökat sedan 2013, och 2017 uppgår andelen till 50 procent (tabell 2.4). Detta är delvis en effekt av ett ökat antal studenter på avancerad nivå. Det beror också på att antalet fristående kurser är fler på grundnivå och att en större andel av studenter som läser fristående kurs inte har som mål att ta en hel examen. Av de examina som utfärdades 2017 togs 62 procent ut av kvinnor.

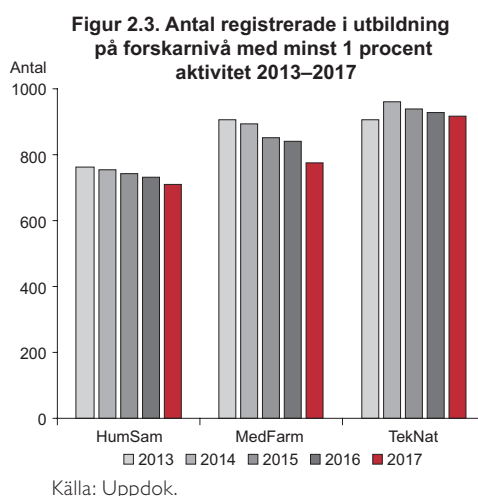
2.4. Prestationer inom utbildning på forskarnivå

I det här avsnittet presenteras prestationsmåttet antal doktorander samt doktors- och licentiatexamen. I avsnittet Väsentliga uppgifter presenteras även genomsnittlig studietid för licentiat- och doktorexamen.

2.4.1. Antal doktorander

Dimensioneringen av forskarutbildningen är strategiskt viktig för att möta behovet inom både universitetet och samhället i stort. Utvecklandet av långsiktiga kompetensförsörjningsplaner (se avsnitt 4.2.2) är ett stöd i detta arbete.

Antalet doktorander, både mätt som registrerade med minst en procent aktivitet och som heltidsekvivalenter, var lägre 2017 jämfört med de senaste åren (tabell 2.5). Antal doktorander har minskat vid vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och

farmaci under de senaste fem åren och inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap under de senaste fyra åren (figur 2.3). Doktoranders aktivitet i forskarutbildning kan variera över tid och det finns en eftersläpning i inrapporteringen i studiedokumentationssystemet, vilket påverkar årets siffror.

Bedömningen är att den faktiska minskningen av antalet doktorander är mindre än vad siffrorna här visar på grund av eftersläpning i inrapportering och att minskningen i antalet doktorander som skett de senaste åren har mattats av. Det stora antalet examina 2016 kan också ha påverkat antalet doktorander eftersom det ofta är en förskjutning i tid från att en doktorand tar examen till att en ny doktorand börjar.

Antalet nyantagna doktorander har minskat under flera år, vilket är en trend som finns vid flera lärosäten. Om eftersläpningarna i inrapportering är i samma storleksordning som tidigare år är bedömningen att den nedåtgående trenden i antalet nyantagna doktorander är bruten. Det var en jämn könsfördelning bland nyantagna doktorander 2017. Könsfördelningen bland doktorander vid respektive vetenskapsområde presenteras i avsnitt 2.9.

Andelen doktorander med doktorandanställning som försörjningsform fortsätter att öka i takt med att utbildningsbidragen avvecklas. Utbildningsbidragen har nästan helt försvunnit som försörjningsform och mer än tre

Tabell 2.5. Antal doktorander och finansieringsform 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal doktorander					
Antal personer (minst 1 % aktivitet)	2 406	2 498	2 528	2 614	2 580
– Kvinnor (%)	46	46	46	47	47
– Män (%)	54	54	54	53	53
Antal (heltidsekvivalenter)	1 543	1 631	1 702	1 738	1 730
– Kvinnor (%)	45	44	45	46	47
– Män (%)	55	56	55	54	53
Antal nyantagna*	327	346	331	375	419
– Kvinnor (%)	50	46	48	45	44
– Män (%)	50	54	52	55	56
Försörjningsform (heltidsekvivalenter)					
Doktorandanställning	1 150	1 192	1 218	1 180	1 149
– Kvinnor (%)	46	45	45	45	47
– Män (%)	54	55	55	55	53
Utbildningsbidrag	2	3	42	114	144
– Kvinnor (%)	35	52	38	45	46
– Män (%)	65	48	62	55	54
Stipendium	102	132	134	132	122
– Kvinnor (%)	38	37	41	44	44
– Män (%)	62	63	59	56	56
Företagsdoktorand	18	17	20	17	13
– Kvinnor (%)	23	21	24	22	32
– Män (%)	77	79	76	78	68
Annan universitetsanställning eller förvärvsarbete med anknytning till forskarutbildning	135	141	131	145	158
– Kvinnor (%)	44	47	50	52	51
– Män (%)	56	53	50	48	49
Läkaranställning eller motsv.	71	72	85	87	84
– Kvinnor (%)	41	44	47	47	42
– Män (%)	59	56	53	53	58
Övriga	66	75	72	63	60
– Kvinnor (%)	49	45	42	47	51
– Män (%)	51	55	58	53	49

Siffrorna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen 2016 på grund av efterrapportering.

*Samtliga antagna oavsett aktivitet.

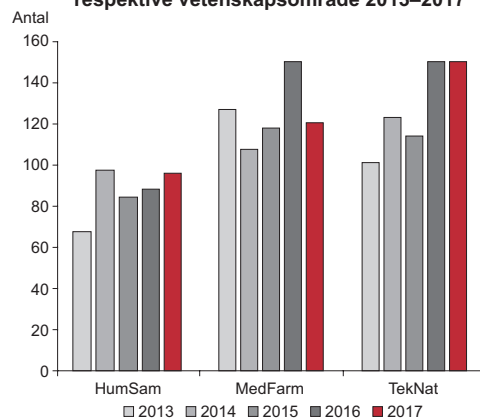
Källa: Uppdok.

fjärdedelar av doktoranderna finansieras genom doktorandanställning (tabell 2.5), vilket har gett doktoranderna bättre och tryggare villkor. Det är en jämn könsfördelning inom de flesta finansieringsformerna av doktorandstudier. Undantaget är företagsdoktorander och stipendiater där andelen män är mer än 60 procent.

2.4.2. Examina inom utbildning på forskarnivå

Variationen i antalet examina beror delvis på naturliga fluktuationer då år med många nyantagna doktorander medför ett stort antal examina fyra till fem år senare. Under 2017 utfärdades 368 doktorsexamina (tabell 2.6). Det är något färre än 2016, men betydligt fler än under åren 2013–2015 och avspeglar att antalet nyantagna doktorander var stort 2011 och 2012.

Figur 2.4. Antal utfärdade doktorsexamina inom respektive vetenskapsområde 2013–2017

Källa: Uppdok.

Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamen 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal doktorsexamina	368	389	316	329	296
– kvinnor (%)	48	46	46	47	49
– män (%)	52	54	54	53	51
Antal licentiatexamen	43	77	93	72	66
– kvinnor (%)	40	39	42	49	45
– män (%)	60	61	58	51	55

Källa: Uppdok

Tabell 2.7. Totalt antal utfärdade examina i utbildning på forskarnivå 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal examina	362	387	326	331	304
– kvinnor (%)	48	45	45	47	48
– män (%)	52	55	55	53	52
Andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande (%)	14	15	12	12	11

Doktorsexamen räknas som en hel examen, om den inte föregåtts av en licentiatexamen.

Doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen samt licentiatexamen räknas som en halv examen.

Källa: Uppdok.

Jämfört med 2016 ökade antalet doktorsexamina inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap medan det minskade inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci (figur 2.4). Dock var antalet doktorsexamina relativt högt inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2016 jämfört med åren innan. Inom vetenskapsområdet för teknik var antalet doktorsexamina oförändrat jämfört med 2016. Antalet licentiatexamen var lägre 2017 jämfört med föregående år.

Antalet examina i förhållande till det totala antalet doktorander 2017 var något lägre jämfört med 2016 men högre jämfört med 2013–2015. Andelen examina per forskarstuderande var 14 procent 2017 (tabell 2.7).

2.5. Kvalitet

Mål och strategier för Uppsala universitet ger riktning åt kvalitetsarbetet. Inom utbildning utgörs kärnan i utvecklingen av det ständiga kvalitetsarbete som bedrivs av enskilda lärare, studenter, utbildningsansvariga, kollegiala organ på olika nivåer och studentkårerna. Utvecklingen sker mot bakgrund av forskningen inom det aktuella ämnet, beprövad erfarenhet, utvärderingsresultat, universitetspedagogisk forskning och inhämtande av kunskaper och erfarenheter från andra lärosäten världen över.

2.5.1. Kvalitetsutveckling och stöd

Satsningar har gjorts på lärares ämnesdidaktiska kompetensutveckling. Användningen av och kompetensutveckling i digitala redskap ökar, bland annat i form av "flipped classroom" och digitala examinationer. Andra exempel på kvalitetshöjande åtgärder är ökat antal undervisningstimmar inom vissa ämnen, insatser inom studentcentrerat lärande och studentaktiverande undervisningsformer, samt utveckling av mentorsprogram. Vidare har initiativ tagits för att stärka professionsanknytningen av utbildningen och interprofessionellt lärande, det vill säga lärande som uppstår genom interaktion mellan personer från två eller flera professioner.

En universitetsövergripande studie av utbildning på forskarnivå ur doktoranders, handledare och alumners perspektiv genomfördes 2016 och har under 2017 följts upp och åtgärder har formulerats. Exempel på ytterligare initiativ inom forskarutbildningen under året är tydliggörande av rutiner och ansvarsfördelningar, förbättring av antagningsrutiner, vidareutveckling av kollegiala organ så som handledar- och doktorandkollegium samt ökat kollegialt stöd för doktorander.

Inom e-lärandeområdet har en ny lärplattform upphandlats. Vidare avslutades under 2017 universitetets MOOC (Massive Open Online Courses)-projekt och projektet har utvärderats. Tre kurser har erbjudits vid två tillfällen och

de olika kurserna lockade mellan 1 600 och 7 000 registrerade deltagare från hela världen. MOOC-projektet hade tre mål: att sprida kunskap inom viktiga områden till allmänheten, att göra Uppsala universitet mer känt internationellt och att bidra till utvecklingen av den ordinarie undervisningen. Det första målet har uppfyllts, medan utfallet av de två andra målsättningarna än så länge är svårare att fastställa.

Som komplement till stödet för att stärka kvaliteten som ges inom vetenskapsområden och fakulteter finns ett universitetsgemensamt stöd, vilket omfattar stöd för kvalitetsutveckling, utvärdering och pedagogisk utveckling. Under året genomfördes bland annat pedagogiska fortbildningskurser riktade till lärare, stöd till olika utvecklingsprojekt och utvärderingar.

Under året arrangerades den femte universitetspedagogiska konferensen vilken samlade cirka 160 deltagare från stora delar av universitetet. Årets tema var bildning, utbildning och faktaresistens.

2.5.2. Utbildningsutvärderingar

År 2016 fattade rektor beslut om en ny modell för utbildningsutvärderingar vid Uppsala universitet. Utbildningsutvärderingarna är ett stöd i arbetet för att nå universitetets mål om högsta nationella och internationella utbildningskvalitet. All utbildning vid Uppsala universitet kommer att utvärderas av externa granskare under perioden 2017–2022 och under året har utformning och implementering av utvärderingssystemet engagerat samtliga vetenskapsområden. Under 2017 har en pilotomgång om tio utbildningsutvärderingar genomförts. Pilotomgången omfattar utbildningar på grundnivå och avancerad nivå från samtliga fakulteter. I universitetets modell för utbildningsutvärderingar ingår en universitetsgemensam årlig konferens med syfte att inspirera, sprida resultat och erfarenheter av utbildningsutvärderingar och stimulera det kollegiala utbytet. En första konferens genomfördes i slutet av året med ett deltagarantal på cirka 200 utbildningsansvariga, lärare och studenter. Under 2017 har åtta forskarutbildningsämnen vid Uppsala universitet granskats i UKÄ:s regi. Utfallet av dessa utvärderingar redovisas under 2018.

2.5.3. Kvalitetsförstärkning (HumSam)

Den särskilda höjningen av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning avseende kvalitetsförstärkande åtgärder har i första hand använts för att öka andelen lärarledd tid på utbildningar. Höjningen av ersättningsbeloppen ger goda förut-

sättningar för att stärka kvaliteten inom dessa ämnen under perioden som satsningen löper.

Inom historisk-filosofiska fakulteten har medlen i huvudsak använts till att öka handledningstiden i samband med uppsatsskrivande och att öka undervisningstiden för studenter på A-nivå. Utöver detta har medlen även använts till att omvandla kursmoment med liten direkt kontakt mellan lärare och studenter (föreläsningar, studiebesök) till alternativa undervisningsformer där studenterna i högre utsträckning interagerar med varandra och lärarna (workshops, seminarier).

Vid språkvetenskapliga fakulteten har en större del av medlen använts för att öka den lärarledda tiden. Det har även skett en satsning på att öka kvaliteten i den lärarledda tiden genom att till exempel skapa fler och därmed mindre seminariegrupper. I huvudsak har dessa åtgärder riktats mot utbildningsmoment med tydliga färdighetsinslag, där behovet av lärare-student-interaktion är relativt sett större.

Vid teologiska fakulteten har medlen huvudsakligen använts för att upprätthålla andelen lärarledda timmar. Därutöver har kvalitetsförstärkningen använts till en extra satsning på att höja kvaliteten i IT-distansutbildning.

Även inom samhällsvetenskapliga fakulteten har studenternas kontakttid med lärare ökat, dels genom fler lärarledda lektioner per kurs, dels genom moment i mindre undervisningsgrupper. Vid några institutioner har ersättningen gjort det möjligt att bibehålla prioriteringar av utbildningskvalitativa undervisningsformer som annars skulle behövts skäras ner. Exempel på undervisning som har ökat är exkursioner, laborativa seminarier, fler handledningstimmar vid uppsatsskrivning, fördjupning och specialisering i mindre undervisningsgrupper och räkneövningar i smågrupper.

Den resursförstärkning som tillförts juridiska fakulteten har varit en viktig förutsättning för att kunna bibehålla undervisningstätheten i samband med att nya och mer ändamålsenliga lokaler tillkommit. De nya lokalerna kommer att leda till en betydligt bättre arbetsmiljö för såväl studenter som anställda.

Vid fakulteten för utbildningsvetenskap har de ökade ersättningsbeloppen som rörde undervisning och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) använts till strategiska satsningar inom lärarprogrammen. Dessa har genomförts på institutioner som medverkar i lärarprogrammet och varit inriktade på att förtydliga och stärka helheten mellan lärarutbildningens olika delar: ämnesstudier och ämnesdidaktik, VFU och den utbildningsvetenskapliga kärnan, UVK (den obligatoriska delen i lärarprogram).

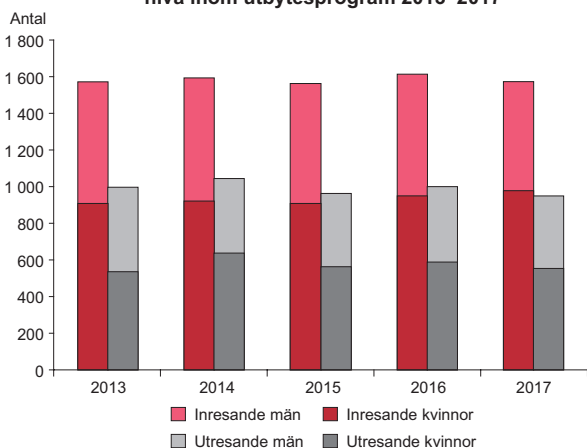
2.6. Internationalisering

Flödet av studenter, lärare och forskare mellan Uppsala universitet och utländska lärosäten är viktigt för att förstärka kunskap, idéer och kompetens inte bara i den egna organisationen, utan även i hela samhället.

2.6.1. Utbytesprogram

Antalet inresande studenter inom universitetets utbytesprogram är fortsatt fler än antalet utresande studenter (figur 2.5). Antalet inresande har varit relativt konstant under de senaste fem åren. Antalet utresande studenter varierar något mer mellan åren, men det finns ingen tydlig trend. Flest inresande studenter kommer från Tyskland och Frankrike. De största mottagarländerna av universitetets utresande studenter är USA och Storbritannien. Det är fler kvinnor än män som deltar i utbytesprogrammen (cirka 60 procent kvinnor och 40 procent män).

Figur 2.5. Internationellt utbyte på grund- och avancerad nivå inom utbytesprogram 2013–2017

Källa: Uppdok.

Under 2017 deltog 613 tredjlandsstudenter i utbildning inom ramen för utbytesavtal, vilket är en liten minskning i jämförelse med de två föregående åren då antalet var 666 (2016) respektive 656 (2015). Könsfördelningen 2017 var 61 procent kvinnor och 39 procent män.

Utbytesavtalsverksamheten för tredjlandsstudenter har inte förändrats nämnvärt inom något av vetenskapsområdena under 2017.

2.6.2. Avgiftsbetalande studenter och studieavgifter

När studieavgifter för tredjlandsstudenter infördes höstterminen 2011 minskade denna studentgrupp kraftigt. Antalet avgiftsbetalande studenter har sedan ökat stadigt för varje år och uppgick 2017 till 809 betalande tredjlandsstudenter vilket är en ökning med cirka 200 studen-

ter jämfört med 2016 (tabell 2.8). Antalet helårsstudenter var 469. Universitetet har ambitionen att öka antalet tredjlandsstudenter, eftersom ett inslag av studenter från andra världsdelar är av vikt för universitetets utbildningskvalitet. Under 2017 har arbetet med att anpassa utbildningsutbudet, studentmottagandet och internationella marknadsföringsstrategier fortsatt. Fler program än förut använder sig av separat antagning av avgiftsbetalande studenter och 2017 antogs 140 avgiftsbetalande studenter genom separat antagning, vilket är en ökning jämfört med föregående år (30 antagna) (tabell 2.9).

Studieavgifternas storlek har liksom tidigare beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildningsområde. Till detta tillkommer merkostnader för bland annat kommunikation och marknadsföring, administration, urval och antagning, hantering av studieavgifter, resurser för språkkurser i engelska samt kostnader för bostadsgaranti.

Inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap framhålls att separat antagning möjliggör fler avgiftsbetalande studenter och ökar möjligheten till en balanserad sammansättning av studentgruppen. Ett större överintag av avgiftsbetalande studenter jämfört med andra studentgrupper behövs eftersom fler antagna avgiftsbetalande studenter faller bort och det inte går att anta reserver på grund av den tid det tar att få uppehållstillstånd och boende.

Inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap har studieavgifter för tredjlandsstudenter lett till en ökning av vissa ämnens resurser, särskilt språkteknologi. Det har också bidragit till en större mångfald vad gäller akademisk och kulturell bakgrund, vilket är av stort värde för både studenterna och ämnet.

Vetenskapsområdet för medicin och farmaci pekar på att planeringen av lärarresurser och dimensionering försvåras av att det är ett stort tapp av studenter mellan ansökan och kursstart. Detta gör det svårt att planera budget, undervisning och utfall. Tredjlandsstudenter medför en ökad administration vid institutionerna i och med hanteringen av studieavgifter, visum- och stipendieansökningar.

Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter presenteras i tabell 2.10.

2.6.3. Samarbete med Migrationsverket

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat. Internationella studenter från tredjeland (både avgiftsstudenter och utbytesstudenter) upplever fortfarande att handläggningstiderna för uppehållstillstånd och visum är alltför långa. Det försvårar för både studenterna och verksamheten vid universitetet. Under sommaren 2017 noterades många fall där studenter kallades till intervju på den svenska ambassaden i

Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst), 2013–2017

	2017		2016		2015		2014		2013	
	Studenter	hst	Studenter	hst	Studenter	hst	Studenter	hst	Studenter	hst
Totalt vid UU	809	469	608	348	503	305	428	248	337	189
– kvinnor (%)	52	53	53	54	50	49	46	45	–	–
– män (%)	48	47	47	46	50	51	54	55	–	–
HumSam	332	191	248	147	212	126	199	111	152	85
– kvinnor (%)	61	62	63	62	60	58	54	53	–	–
– män (%)	39	38	37	38	40	42	46	47	–	–
MedFarm	129	84	104	60	76	51	62	37	51	29
– kvinnor (%)	62	62	63	63	64	61	56	56	–	–
– män (%)	38	38	37	37	36	39	44	44	–	–
TekNat	348	194	256	141	215	128	178	100	140	75
– kvinnor (%)	39	40	41	42	40	35	33	33	–	–
– män (%)	61	60	59	58	60	65	67	67	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2013.

Källa: Uppdok.

Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning, 2015–2017

	2017	2016	2015
Antal	140	30	37
– kvinnor (%)	34	–	–
– män (%)	66	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2015 och 2016.

Källa: Uppdok.

Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2013–2017, mnkr

	2017			2016			2015			2014			2013		
	Intäkter	Kostnader	Utfall	Intäkter	Kostnader	Utfall	Intäkter	Kostnader	Utfall	Intäkter	Kostnader	Utfall	Intäkter	Kostnader	Utfall
HumSam	19,0	-19,1	-0,1	14,0	-12,5	1,5	11,9	-11,2	0,7	9,7	-9,7	0	8,3	-8,7	-0,4
MedFarm	11,7	-9,0	2,7	8,3	-8,3	0	6,5	-7,1	-0,6	5,3	-4,0	1,3	3,9	-3,6	0,3
TekNat	28,7	-28,5	0,2	20,7	-20,5	0,2	17,2	-16,6	0,6	13,5	-13,5	0	10,1	-10	0,1
Totalt	59,4	-56,6	2,8	43,0	-41,3	1,7	35,6	-34,9	0,7	28,5	-27,2	1,3	22,3	-22,3	0

Källa: Raindance.

hemlandet, vilket ofta resulterade i ytterligare förlängda handläggningstider. Studenterna intervjuas ibland om sitt programval och ämneskunskaper och nekas uppehållstillstånd på vad som upplevs vara oklara grunder.

Det är svårt att få kontakt med Migrationsverket och det finns ett behov av en tätare direktkontakt vid brådskande ärenden. Svarefrekvensen och vilken information som ges i enskilda ärenden varierar. Vidare kräver Migrationsverket numera en fullmakt från studenten för information om enskilda ansökningar.

Erfarenheten från samarbetsprogram (joint programmes), där studenter läser en till två terminer vid Uppsala universitet och en till två terminer vid andra lärosäten, är att Migrationsverket har blivit mer restriktivt vad det gäller den tidsperiod som berörda studenter beviljades uppehållstillstånd för. Detta är problematiskt för studen-

terna eftersom de korta uppehållstillstånden utgör hinder för subventionerad sjukvård och för att öppna ett svenskt bankkonto. Den korta giltighetstiden innebär också att studenter kan behöva söka uppehållstillstånd flera gånger.

2.6.4. Universitetsgemensamma strategiska nätverk

Uppsala universitet deltar i flera strategiska nätverk (se även avsnitt 1.9.2) vilka bland annat syftar till att utveckla och genomföra gemensamma utbildningar, att ta tillvara internationell spetskompetens, att bredda utbildningsutbudet vid respektive lärosäte samt att öka student- och lärarmobiliteten. Inom U4-nätverket har man under året fortsatt att utveckla studentutbytet och också arbetat vidare med konceptet med gemensamma sommarskolor för studenter på framförallt avancerad nivå. Inom Matariki-

nätverket utvecklades programmet Global Citizenship, där studentmedverkan och hållbar utveckling är centrala delar.

2.6.5. Internationella samarbetsprojekt

Under 2017 har arbetet fortsatt inom kvarvarande Erasmus Mundus Action 2 och Erasmus+-programmet som startade 2014. Ett fortsatt hinder i arbetet med dessa EU-program är svensk lagstiftning som behöver anpassas för att ge svenska universitet tydliga och förutsägbara villkor för deltagande.

Universitetet har under året utvecklat samarbeten med universitet i låg- och medelinkomstländer. Det har skett dels genom International Science Programme (ISP) som huvudsakligen finansieras genom Sida, dels genom de EU-finansierade kapacitetsuppbyggnadsprojekten. Uppsala universitet koordinerar tre projekt; EMISHA (Sydafrika) som fokuserar på utveckling av innovationskontor, EVENT (Vietnam) som fokuserar på anställningsbarhet för studenter efter att de har tagit sin examen och LISTO (Brasilien, Argentina och Uruguay) där Uppsala universitet tillsammans med lokala universitet ska anordna sju AIMdays under 2018. Universitetet deltar även som partner i kapacitetsuppbyggnadsprojekt i Azerbajdzjan, Georgien, Sydafrika, Myanmar (Burma), Kambodja, Thailand, Filipinerna och Indonesien.

Universitetet har även beviljats EU-medel för sitt arbete med utomeuropeisk mobilitet (Erasmus+ International Credit Mobility) och erbjuder stipendier för in- och utresande studenter samt lärare och övrig personal från stora delar av världen. Uppsala universitet fick under 2017 mer än 30 procent av den totala svenska budgeten för dessa stipendier.

Uppsala universitet har sedan 2016 ett samarbetsavtal med Southeast University, Nanjing i syfte att skapa ett brett samarbete inom utbildning och forskning. Under 2017 har det konkreta samarbetet inletts genom ett mindre studentutbyte inom läkarprogrammet och biomedicinska analytikerprogrammet.

Under året har Uppsala universitets kontor i Vietnam prioriterat att arbeta med studentrekrytering. Verksamheten har utvecklats under året genom en ökad koordinering av svenska lärosäten, deltagande i rekryteringsmässor samt sociala och alumni events. Ett utbildningssamarbete inom datavetenskap har kommit till stånd med Hanoi University of Technology, vilket kommer att påbörjas 2018. Inom ramen för samarbetet kommer studenter från Hanoi att läsa tre år vid Hanoi University of Technology och sedan fortsätta sina studier vid Uppsala universitet. De har där efter möjlighet att ta ut en kandidatexamen vid Uppsala universitet. Vidare har arbetet fortsatt inom det STINT-stödda medicinska TRAC-projektet (Training and Research Academic Collaboration – Sweden-Vietnam), där Uppsala universitet samarbetar med fyra svenska lärosä-

ten (Karolinska institutet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet och Umeå universitet) och tre vietnamesiska partners.

2.7. Studentinflytande

Studenterna har enligt högskolelagen rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i ärenden som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Konsistoriet har beslutat att sex studentkårer representerar studenterna vid Uppsala universitet: Uppsala studentkår, Farmaceutiska studentkåren, Gotlands studentkår Rindi, Uppsala teknolog- och naturvetarkår, Föreningen Uppsalaekonomerna och Juridiska föreningen. Beslutet gäller till halvårsskiftet 2019. Därigenom finns representeranter för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Universitetet har ett bra samarbete med samtliga studentkårer. Dessa utser representeranter till grupper på olika nivåer inom universitetet. En samverkansgrupp fungerar som organ för samverkan mellan universitetet, studentkåren och studentnationerna och diskuterar regelbundet frågor som är relevanta för studenternas situation såsom utbildningskvalitet, internationalisering, studentboende och nationernas studiesociala arbete.

Rektor beslutade 2016 om ett årligt stöd avseende perioden 2016-07-01 till 2019-06-30 om 315 kronor per helårsstudent och doktorand (helårsekvivalent), med årlig uppräkning. Stödet inkluderar det bidrag som universitetet får från regeringen.

2.8. Hållbar utveckling

Uppsala universitet bidrar till en hållbar utveckling ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv genom den utbildning som bedrivs. Program och kurser med särskilt fokus på frågor kring hållbar utveckling bedrivs på såväl grundnivå som avancerad nivå inom alla tre vetenskapsområden.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomförde under året en tematisk utvärdering av de svenska lärosätenas arbete med att främja en hållbar utveckling inom utbildning. Universitetet fick som ett av 12 av landets 47 lärosäten det högsta betyget i utvärderingen. Bedömningen var att Uppsala universitet har en väl utvecklad process avseende utvärderingens tre delar: inom styrning och organisation, miljö och resurser samt utformning, genomförande och resultat.

Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet driver tillsammans ett masterprogram i hållbar utveckling för att möta de ökade hållbarhetskraven från olika delar av samhället. Centrum för miljö- och utvecklingsstudier (CEMUS) arbetar med tvärvetenskaplig och studentledd

utbildningsverksamhet vid universitetet och verkar för ett ökat utbud av kurser och program med fokus på hållbar utveckling.

Som nationell fokuspunkt arbetar SWEDESD (internationellt center för lärande för hållbar utveckling) med ESD (utbildning för hållbar utveckling) som en integrerad del av Sveriges arbete med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. Under 2016–2017 har SWEDESD utarbetat underlag till regeringens handlingsplan för policyarbete rörande några av de globala hållbarhetsmålen, genomfört större nationella workshops och seminarier, erbjudit arenor för ESD-aktörer inom formell och informell utbildning samt stöttat redan existerande ESD-nätverk inom såväl skola som den högre utbildningen. SWEDESD driver dessutom flera forsknings- och utvecklingsprojekt inom ESD, som har resulterat i verktyg för ESD-implementering. Projekten har också bidragit till skapandet av kompetensutvecklingsinsatser för lärare och lärarutbildare samt kurser och uppdragsutbildningsmoduler för forskare, lärare, projektledare och samordnare inom samhällets alla sektorer.

2.9. Jämställdhet

I det här avsnittet presenteras könsfördelningen för anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå, samt forskarutbildning. Könsfördelningen bland avgiftsbetalande studenter presenteras i avsnitt 2.5.3.

För hela universitetet är det fler kvinnor än män som studerar på utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men fördelningen mellan män och kvinnor ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent, tabell 2.11 och 2.12).

På grundnivå ligger könsfördelningen utanför jämställdhetsintervallet vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci och på avancerad nivå ligger den utanför jämställdhetsintervallet vid samtliga vetenskapsområden. Det är en majoritet kvinnor inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap samt stor majoritet kvinnor inom medicin och farmaci. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap har i sin tur fler män än kvinnor.

För hela universitetet är det fler män än kvinnor som studerar på utbildning på forskarnivå, men fördelningen mellan män och kvinnor ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent, tabell 2.13). Könsfördelningen har varit relativt likartad de senaste åren.

Inom alla tre vetenskapsområden minskar andelen kvinnor inom forskarutbildning jämfört med andelen kvinnor på utbildning på avancerad nivå (tabell 2.12 och 2.13). Inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap ligger könsfördelningen utanför jämställdhetsintervallet. Könsfördelningen förändras relativt lite över tid.

Jämställdhetsfrågor inom utbildning ingår i arbete med jämställdhetsintegrering, vilket beskrivs i avsnitt 4.3.2.

Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Hela Uppsala universitet	18 145	18 183	18 880	19 257	18 733
– kvinnor (%)	59	57	57	57	57
– män (%)	41	43	43	43	43
HumSam	12 094	11 734	12 165	12 608	12 337
– kvinnor (%)	60	59	59	59	59
– män (%)	40	41	41	41	41
MedFarm	2 635	2 686	2 815	2 737	2 594
– kvinnor (%)	74	73	73	73	74
– män (%)	26	27	27	27	26
TekNat	3 398	3 742	3 867	3 883	3 774
– kvinnor (%)	42	40	39	39	38
– män (%)	58	60	61	61	62

Källa: Uppdok.

Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Hela Uppsala universitet	5 639	5 551	5 743	5 473	5 153
– kvinnor (%)	57	56	57	57	56
– män (%)	43	44	43	43	44
HumSam	2 586	2 647	2 733	2 647	2 518
– kvinnor (%)	63	61	62	60	59
– män (%)	37	39	38	40	41
MedFarm	1 485	1 388	1 491	1 432	1 351
– kvinnor (%)	70	70	70	71	70
– män (%)	30	30	30	29	30
TekNat	1 568	1 515	1 518	1 394	1 318
– kvinnor (%)	34	34	35	34	33
– män (%)	66	66	65	66	66

Källa: Uppdok.

Tabell 2.13. Antal och könsfördelning bland doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå, 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Hela Uppsala universitet	1 543	1 631	1 702	1 738	1 730
– kvinnor (%)	45	44	45	46	47
– män (%)	55	56	55	54	53
HumSam	465	486	485	519	541
– kvinnor (%)	51	50	49	51	51
– män (%)	49	50	51	49	49
MedFarm	432	478	504	518	526
– kvinnor (%)	55	55	57	56	57
– män (%)	45	45	43	44	43
TekNat	646	667	714	701	663
– kvinnor (%)	34	32	33	35	36
– män (%)	66	68	67	65	64

Källa: Uppdok.

2.10. Breddad rekrytering

Universitet och högskolor ska enligt högskolelagen aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. Breddad rekrytering innebär att vidta åtgärder för att samhällsgrupper med proportionerligt låg övergång till högre studier i större omfattning påbörjar sådana. Uppsala universitet upprättar sedan 2002 planer för breddad rekrytering.

Uppsala universitet ingår i nätverket Include där ett tjugotal lärosäten arbetar med breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning. Arbetet syftar till en mer proportionerlig fördelning av studentpopulationen med avseende på etnisk och social bakgrund, kön och funktionsnedsättning.

Universitetet arbetar såväl universitetsövergripande som via fakulteter, institutioner och program för breddad rekrytering, bättre mottagande av studenter och åtgärder för en högre retention. Det finns stora skillnader i studentpopulationen mellan olika utbildningar vad gäller könsfördelning, etnisk och social bakgrund. Fakulteter och utbildningsprogram genomför kartläggningar av sin studentpopulation genom nybörjarenkäter. Förberedelser för en universitetsgemensam studentenkät pågår och inkluderas i arbetet med universitetets nya utbildningsutvärderingar.

I samarbetet runt mångfaldsbyrån ESMeralda arbetar universitetet tillsammans med Uppsala kommun och Uppsala studentkår för att öka intresset för högre studier i områden med låg övergång till universitetet. Bland annat erbjuder studenter läxhjälp till elever i grundskolan. ESMeralda och även fakulteter och institutioner har en omfattande samverkan med skolor genom så kallade studentambassadörer och kontakter med lärare och studie- och yrkesvägledare.

Inom utbildningsprogram och vid institutioner pågår kontinuerligt arbete med breddad rekrytering. Som exempel kan nämnas Språkverkstaden som erbjuder studenter på grundnivå och avancerad nivå vägledning i skriftlig och muntlig framställning, Sci-Fest (se avsnitt 3.2.3), fortbildning av lärare på grund- och gymnasieskolor, Universitetsdagen (en informationsdag som riktar sig till gymnasieelever) och ökad arbetslivsanknytning i utbildningarna. Flera områden satsar på en tydligare introduktion till universitetsstudier och extra resurser under första terminen i syfte att minska avhopp.

För att förbättra möjligheterna till studieframgångar arbetar universitetet med varierande undervisnings- och examinationsformer för att möta blandade studentgrupper och öka retentionen. Studenterna informeras också fortgående om vilka stödfunktioner och stödåtgärder som finns, exempelvis studenthälsa, hjälp med studieteknik,

informations- och litteratursökning och akademiskt skrivande.

2.11. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet

2.11.1. Klinisk utbildning

Ersättning för kostnader för landstingets medverkan i grundutbildning av läkare

Efter minskningen 2016 har antalet helårsstudenter inom läkarutbildningen åter ökat. I jämförelse med 2013 var det 76 fler helårsstudenter 2017 (tabell 2.14).

Tabell 2.14. Antal helårsstudenter inom läkarutbildningen 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal	1 071	1 032	1 091	1 039	995
– kvinnor (%)	58	56	56	56	58
– män (%)	42	44	44	44	42

Källa: Uppdok.

Utveckling av klinisk utbildning och forskning

Uppsala universitet tillfördes 899 tkr från Karolinska institutet för att under 2017 utveckla klinisk utbildning och forskning. Medlen har använts inom läkarprogrammet för att stödja pedagogisk utveckling. I syftet att stimulera pedagogisk nyfikenhet, experimentvilja och utveckling har fem pedagogiska projekt tilldelats medel inom bland annat områdena handledarskap i interprofessionellt lärande, konsultation och kommunikation. Medlen har även finansierat deltagande på AMEE (Association for Medical Education in Europe)-konferensen 2017 för ett par lärare, vilket gett pedagogisk stimulans samt viss utbildning i samband med kurser i anslutning till konferensen.

Redovisning av ALF-ersättning

Enligt uppdrag i regleringsbrev för 2017 ska universitetet redovisa hur ALF-ersättningen har fördelats under året när det gäller lokalkostnader, lönekostnader och övriga kostnader. Av erhållna uppgifter från landstinget framgår att ersättningen fördelats enligt tabell 2.15.

2.11.2. Nationellt ansvar för vissa ämnen

Universitetet hade 2017 ett nationellt ansvar för ämnena som redovisas i tabell 2.16. Vissa av utbildningarna med nationellt ansvar är resurskrävande eftersom antalet studenter är få och kravet på att upprätthålla forskningsanknytningen ändå kvarstår. Samtidigt bidrar de till att upprätthålla en bredd i det nationella utbildningsutbudet. Sedan verksamhetsplanen för 2017 använder universitetet

Tabell 2.15. Ersättning till Landstinget i Uppsala län för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2013–2017, tkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Årets ersättning	288 649	285 924	275 872	272 881	265 829
Kostnader för personal	-148 226	-151 074	-146 326	-132 078	-123 376
Kostnader för lokaler	-43 459	-37 364	-38 542	-40 595	-37 510
Övriga kostnader	-96 964	-97 486	-136 125	-101 029	-98 704
Årets resultat	0	0	-45 121	-821	6 239

Källa: Raindance och Akademiska sjukhuset.

en långsiktig finansieringsmodell för stöd till ämnen med nationellt ansvar. Ett långsiktigt stöd innebär att flera tillsvidare anställda lärare har kunnat rekryteras vilket stärker kvalitetsarbetet.

På grundnivå erbjuds kurser i samtliga språk med nationellt ansvar och kan, med undantag av albanska, även läsas på avancerad nivå inom ramen för bredare huvudområden. För kurser i assyriologi, hindi, kurdiska, persiska, och turkiska har samtliga behöriga sökanden kunnat erbjudas plats. För kurser i albanska, finska, estniska, serbiska, kroatiska och bosniska finns det platsbegränsningar på IT-distanskurser på A-nivå om 30 hp och 15 hp (55 platser) och fristående kurser i grammatik för nybörjare (7,5 hp) och realia-kurser (7,5 hp) som samläses med A-kurser

(30 platser). Till övriga kurser i albanska, finska, estniska, serbiska, kroatiska och bosniska har samtliga behöriga sökanden kunnat erbjudas plats.

Inom estetik erbjuds utbildning på både grundnivå och avancerad nivå. Universitetet erbjuder 25 platser på A-nivå varje termin, 20 platser på B-nivå under vårterminen, 15 på C-nivå under höstterminen och 15 på avancerad nivå varje termin. Utbildning inom egyptologiämnet erbjuds på både grundnivå och avancerad nivå. Universitetet erbjuder 40 platser på A-nivå under höstterminen, 20 platser på B-nivå under vårterminen, och 15 platser på C-nivå under höstterminen. På avancerad nivå (D-nivå) erbjuds 10 platser.

Antalet platser inom seismologi anpassas till efterfrågan då kurserna utlyses med platsgaranti.

Tabell 2.16. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2017 och helårsstudenter (hst) 2013–2017

Ämne	hst 2017	hpr 2017	Antal sökande 2017	hst 2016	hst 2015	hst 2014	hst 2013
Albanska	12	6	223	12	8	4	11
– kvinnor/män (%)	66/34	62/38	61/39	–	–	–	–
Assyriologi	22	15	226	23	20	17	15
– kvinnor/män (%)	52/48	50/50	50/50	–	–	–	–
Bosniska, kroatiska och serbiska	19	10	377	18	17	19	20
– kvinnor/män (%)	62/38	77/23	66/34	–	–	–	–
Egyptologi	32	22	282	31	19	24	10
– kvinnor/män (%)	60/40	62/38	56/44	–	–	–	–
Estetik	29	16	212	29	28	25	27
– kvinnor/män (%)	51/49	55/45	61/39	–	–	–	–
Estniska	23	9	227	25	24	27	23
– kvinnor/män (%)	62/38	64/36	71/29	–	–	–	–
Finska	20	10	578	25	26	25	31
– kvinnor/män (%)	71/29	66/34	64/36	–	–	–	–
Hindi	7	6	69	9	6	10	9
– kvinnor/män (%)	41/59	40/60	52/48	–	–	–	–
Kurdiska	11	4	77	13	19	15	12
– kvinnor/män (%)	61/39	61/39	64/36	–	–	–	–
Persiska	8	6	89	8	6	8	7
– kvinnor/män (%)	59/41	49/51	52/48	–	–	–	–
Seismologi	5	4	17	7	10	9	11
– kvinnor/män (%)	78/22	80/20	41/59	–	–	–	–
Turkiska språk	34	21	248	36	49	62	54
– kvinnor/män (%)	75/25	74/26	67/33	–	–	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2013–2016.

Källa: Uppdok.

Tabell 2.17. Antal deltagare och antal utbildningsdagar i vissa språkutbildningar 2013–2017

Antal deltagare	2017	2016	2015	2014	2013
Internationell lärarfortbildning	2 171	2 294	1 855	1 248	1 810
Fortbildning för modersmållärare	1 268	1 244	798	1 252	1 370
Europarådets språkprojekt*	—*	—*	—*	132	189
Summa deltagare	3 439	3 538	2 653	2 632	3 369

Könsfördelning är ej tillgänglig.

*Olika delar som kan hänföras till Europarådets språkprojekt är integrerade i alla delar av verksamheten.

Källa: Åtterrapportering från vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap.

2.11.3. Internationell lärarfortbildning med mera

Antalet deltagare i internationell lärar- och modersmåls-lärarfortbildning har stabiliserats på en hög nivå. Efter de senaste årens ökning minskade dock det totala antalet deltagare med 99 personer, vilket motsvarar cirka 3 procent (tabell 2.17). Inom området fortbildning för modersmållärare, nyanländas lärande och studiehandledning var utvecklingen fortsatt positiv med en ökning på cirka 2 procent.

Under året har det tidigare kompetensutvecklingsprojektet Ersamus+-projektet Education for Equity – Social, Linguistic and Cultural Inclusion avslutats. Universitetet har tillsammans med partners under året publicerat en bok och arrangerat ett antal kurstillfällen för lärare och personal som arbetar med att förhindra tidiga skolavhopp och stärka studieresultat. Inom ramen för det europeiska fortbildningsprogrammet Pestalozzi genomfördes en veckolång fortbildningsinsats för europeiska lärare under temat Education – Inclusion – Integration; crucial for newly arrived young people in Europe.

2016 initierades ett arbete för att stärka anpassningen av fortbildningsutbudet till skolans behov samtidigt som en ökad volym eftersträvas med säkrad kvalitet och effekt. Under 2017 har flera nätbaserade högskolepoänggivande fortbildningsinsatser för lärare erbjudits och ett omfattande kvalitetssäkringsarbete har bedrivits.

2.11.4. Vägledning inom lärar- och förskolläraryrket

Insatserna för vägledning inom lärar- och förskolläraryrket utgörs bland annat av möjligheten för lärar- och förskolläraryrket att ta del av studievägledarnas stöd, där studievägledarna i enskilda samtal informerar och bidrar med råd om vilka inriktningar eller ämneskombinationer som kan vara attraktiva på arbetsmarknaden och vilka ämneskombinationer som kan leda till svårigheter att försörja sig som lärare efter uttagen examen.

Universitetet har gjort riktade marknadsföringsinsatser för att rekrytera studenter till ämneslärarprogrammet med inriktning mot moderna språk, naturvetenskap och teknik. Under året har beslut om åtgärder för att öka

rekryteringen till lärarprogrammet fattats. Bland åtgärder-na finns bland annat en översyn av den information som finns om lärarprogrammen på universitetets webb.

2.11.5. Avvägningar i utbildningsutbudet

Inom universitetet bedrivs ett löpande analysarbete för att anpassa utbildningsutbudet efter samhällets behov, studenternas efterfrågan och förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kunskap och utbildning. Detta arbete bedrivs i samarbete med arbetsgivare och intresseorganisationer men också med studenter, studentkårer, alumn-föreningar och genom omvärldsanalys och analys av det nationella utbildningsutbudet inom olika vetenskapsområden.

Universitetet arbetar för att sänka de senaste årens överproduktion, vilket till stor del påverkar fristående kurser. Andelen programkurser har ökat de senaste åren, vilket leder till ett mindre flexibelt utbildningsutbud i och med att programutbildningar binder upp utbildningsplatser under flera år. Programutbildningar används också för att öka antalet studenter på avancerad nivå, vilket eftersträvas. De satsningar som görs för att öka andelen studenter på avancerad nivå är bland annat att fördela mer medel till utbildning på avancerad nivå än till utbildning på grundnivå. Utbildning på avancerad nivå syftar såväl till att möta arbetsmarknadens behov och studenternas efterfrågan som att tillförsäkra en fortsatt god rekryteringsbas för utbildning på forskarnivå. Samtidigt är en bra balans mellan programutbildningar och fristående kurser viktig för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud. Det skapar även förutsättningar för ett livslångt lärande.

Samgåendet mellan Uppsala universitet och Högskolan på Gotland 2013 gjorde att antalet distansutbildningar ökade vid Uppsala universitet. Inom detta område pågår ett intensivt arbete med att skapa så stora synergieffekter som möjligt mellan campusutbildningar och distansutbildningar med målet att öka antalet campusutbildningar på Campus Gotland.

Inom utbildningar som rör hälso- och sjukvårdsområdet är programmen till största del yrkesprogram med bundna

studiegångar. Förändringsarbetet är därför långsiktigt och påverkas av faktorer i omvärlden, till exempel på tillgång till verksamhetsförlagd utbildning (VFU), riktade satsningar från regeringen eller fordringar för att erhålla legitimation. Huvuddelen av utbildningarna som rör hälso- och sjukvårdsområdet är campusbaserade. Distansutbildningen sker främst inom ramen för fristående kurser. Inom det farmaceutiska området finns ett stort intresse för nätburna kurser på distans, dels från andra apotekarutbildningar inom Sverige och dels som fristående kurser som är tillgängliga för redan yrkesverksamma farmaceuter. Sjuksköterskeprogrammet och biomedicinska analytikerprogrammen är anpassade för att kunna ges delvis på distans i Visby respektive Sundsvall.

Inom lärar- och förskollärarytbildningar har prioriteringarna tills stor del styrts av de riktade utbyggnader som påbörjats under 2015 och 2017.

Mot bakgrund av de senaste årens flyktingströmmar har ett antal prioriteringar i utbildningsutbudet gjorts. Utöver kurserna förberedande utbildning i svenska (FUS) och behörighetsgivande utbildning i svenska (BUS) har även en kurs på nivån under FUS utvecklats. För att möta det ökande behovet av kurser i svenska som andraspråk (SVAS) har volymen i dessa utbildningar ökat. En SVAS-kurs med fokus på vuxnas lärande har även utvecklats, samt nya kurser för modersmåls lärare.

2.11.6. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade de senaste åren på utbildningar som leder till vissa examina

Uppsala universitet har i uppdrag att öka antalet programnybörjare på sjuksköterske-, specialistsjuksköterske-, barnmorske- förskolläraryt-, grundläraryt- F-3, ämnesläraryt-, specialläraryt- och kompletterande pedagogisk utbildning. Vissa av utbyggnaderna skulle vara klara 2016, men resultaten för samtliga utbildningar kommenteras här.

Utbyggnaderna inom utbildningsvetenskap har uppfyllts 2017, med undantag av grundlärarytutbildningen (tabell 2.18). Jämfört med 2014 har utbildningarna inom utbildningsvetenskap tagit emot fler programnybörjare än antalet i uppdragen. Tidigare år har det varit problem med att fylla platserna för förskollärarytutbildningen, men antalet programnybörjare är nu betydligt högre sedan utbildningen även ges vid Campus Gotland. Inom grundlärarytutbildningen har universitetet haft i uppdrag att till 2016 öka antalet programnybörjare med 50 och i regleringsbrevet för 2017 fått i uppdrag att bygga ut utbildningen med ytterligare 50 programnybörjare. Det totala målet för utbyggnad nås med 67 procent 2017.

Inom sjuksköterske-, specialistsjuksköterske- och barnmorskeutbildningarna har utbyggnaden inte varit möjlig att genomföra i enlighet med uppdraget. Det stora hindret är bristen på verksamhetsförlagda (VFU) placeringar.

Tabell 2.18. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2013–2017

		2017	2016	2015	2014	2013
Barnmorskeexamen	Antal programnybörjare	20	22	23	25	25
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
	Antal helårsstudenter	30	33	34	37	34
	– kvinnor/män (%)	100/0	97/3	100/0	100/0	100/0
	Antal examinerade	19	26	24	26	16
– kvinnor/män (%)	95/5	100/0	100/0	100/0	100/0	
Civilingenjörsexamen	Antal programnybörjare	527	524	577	572	602
	– kvinnor/män (%)	39/61	40/60	42/58	36/64	37/63
	Antal helårsstudenter	2 230	2 295	2 315	2 232	2 137
	– kvinnor/män (%)	37/63	37/63	36/64	35/65	35/65
	Antal examinerade	364	384	408	371	293
– kvinnor/män (%)	35/65	41/59	38/62	39/61	38/62	
Förskollärarytexamen	Antal programnybörjare	336	221	239	235	224
	– kvinnor/män (%)	93/7	89/11	88/12	89/11	90/10
	Antal helårsstudenter	667	611	615	554	390
	– kvinnor/män (%)	92/8	91/9	92/8	93/7	93/7
	Antal examinerade	155	117	132	5	5
– kvinnor/män (%)	96/4	95/5	94/6	80/20	80/20	
Grundlärarytexamen F-3*	Antal programnybörjare	215	193	198	147	122
	– kvinnor/män (%)	87/13	87/13	81/19	87/13	87/13
	Antal helårsstudenter	503	456	399	310	233
	– kvinnor/män (%)	88/12	88/12	89/11	90/10	91/9
	Antal examinerade	58	59	37	–	–
– kvinnor/män (%)	88/12	93/7	100/0	–	–	

Tabell 2.18. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2013–2017 (forts.)

		2017	2016	2015	2014	2013
Högskoleingenjörsexamen	Antal programnybörjare	147	153	163	167	153
	– kvinnor/män (%)	21/79	20/80	26/74	16/84	23/77
	Antal helårsstudenter	391	402	429	401	391
	– kvinnor/män (%)	22/78	22/78	21/79	20/80	18/82
	Antal examinerade	101	119	94	97	108
	– kvinnor/män (%)	23/77	21/79	23/77	23/77	10/90
Ämneslärarexamen	Antal programnybörjare	316	258	265	187	224
	– kvinnor/män (%)	48/52	48/52	44/66	48/52	49/51
	Antal helårsstudenter	707	660	587	470	436
	– kvinnor/män (%)	52/48	54/46	53/47	53/47	53/47
	Antal examinerade	80	59	13	28	11
	– kvinnor/män (%)	62/38	56/44	69/31	54/46	91/9
Ämneslärarexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning	Antal programnybörjare	164	141	130	74	24
	– kvinnor/män (%)	57/43	50/50	46/54	47/53	38/62
	Antal helårsstudenter	175	159	119	59	11
	– kvinnor/män (%)	57/43	48/52	47/53	43/57	38/62
	Antal examinerade	72	47	17	–	–
	– kvinnor/män (%)	56/44	55/45	47/53	–	–
Läkarexamen	Antal programnybörjare	232	239	232	237	244
	– kvinnor/män (%)	62/38	61/39	58/42	51/49	50/50
	Antal helårsstudenter	1 070	1 032	1 091	1 039	995
	– kvinnor/män (%)	58/42	56/44	56/44	56/44	58/42
	Antal examinerade	165	163	157	152	167
	– kvinnor/män (%)	56/44	60/40	55/45	60/40	56/44
Sjuksköterskeexamen	Antal programnybörjare	271	264	251	280	258
	– kvinnor/män (%)	81/19	79/21	82/18	82/18	85/15
	Antal helårsstudenter	602	604	628	595	569
	– kvinnor/män (%)	84/16	84/16	85/15	84/16	84/16
	Antal examinerade	172	189	172	156	151
	– kvinnor/män (%)	86/14	86/14	86/14	80/20	87/13
Speciallärarexamen	Antal programnybörjare	55	21	28	–	–
	– kvinnor/män (%)	100/0	90/10	100/0	–	–
	Antal helårsstudenter	25	16	16	–	–
	– kvinnor/män (%)	99/1	97/3	100/0	–	–
	Antal examinerade**	–	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	–	–
Specialistsjuksköterskeexamen	Antal programnybörjare	133	114	137	140	120
	– kvinnor/män (%)	83/17	87/13	85/15	85/15	84/16
	Antal helårsstudenter	130	112	123	120	123
	– kvinnor/män (%)	86/14	85/15	82/18	85/15	83/17
	Antal examinerade	132	123	109	104	106
	– kvinnor/män (%)	87/13	85/15	80/20	85/15	76/24

Siffrorna är för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2016.

*Här redovisas grundlärarprogrammet med inriktning mot förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3.

**Kursen ges på halvfart och den första kullen studenter tar examen våren 2018.

Källa: Uppdok.

Tabell 2.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekare-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning 2017*

	Apotekare och receptarie	Biomedicinska analytiker	Psykolog
Antal behöriga sökande	77	19	16
– kvinnor (%)	48	58	87
– män (%)	52	42	13
Antal antagna**	32	7	12
– kvinnor (%)	47	57	83
– män (%)	53	43	17
Antal helårsstudenter	15	3	3
– kvinnor (%)	47	57	84
– män (%)	53	43	16
Antal studenter som avbrutit studierna	1	0	1
– kvinnor (%)	100	0	100
– män (%)	0	0	0
Antal som genomgått utbildningen med godkänt resultat	–*	–*	–*
Uppskattning av total kostnaden för satsningen (tkr)	5 794	865	602
– varav planering (tkr)	3 720***	175	236
– varav antagning (tkr)	54	70	123
– varav validering (tkr)	120	20	76
– varav undervisning (tkr)	1 900	600	167
– varav verksamhetsförlagd utbildning (tkr)	0	0	0

*De första studenterna antogs höstterminen 2017.

**Här redovisas antal registrerade.

***Kostnad (3 500 tkr) för en projektgrupp som planerade utbildningen ingår.

Källa: Uppdok och återrapportering från vetenskapsområdena.

2.11.7. Kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekare-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning

Antal sökande, antagna, helårsstudenter, studenter som avbrutit sin utbildning samt en uppskattning av kostnaderna för kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekare-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning presenteras i tabell 2.19.

Kompletterande utbildningar för apotekare och receptarie med avslutade utländska utbildningar

Kurspaketet om 70 högskolepoäng (hp) är en kompletterande utbildning till en befintlig utländsk farmaceututbildning och ger uppdaterade och kompletterande kunskaper i farmaceutisk vetenskap samt kunskap om och förståelse för svensk terapitradition. Utbildningen ges till största del som webbaserad undervisning med lärarledda seminarier. Studenterna utbildas i färdigheter, förmågor och förhållningssätt som krävs för att kunna utöva yrket i det svenska samhället. Kurspaketet innehåller gemensamma kurser inom farmaceutisk kommunikation (2,5 hp), läkemedelsterapi i Sverige (7,5 hp), läkemedel i det svenska samhället

(7,5 hp) samt en kurs med kompletterande farmaceutisk vetenskap som är nivåanpassad för apotekare- respektive receptarieutbildning (12,5 hp). Därutöver är verksamhetsförlagd utbildning, inklusive farmaceutiska författningar, en stor del av utbildningen (40 hp).

De erfarenheter som tydligt framkommit under de två månader utbildningarna givits är att söktrycket är högt och att antagningsprocessen är arbetskrävande. Vidare är studenterna motiverade och engagerade och många har väntat länge på att få komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Efterfrågan på studenterna är också hög från arbetsmarknaden. En person har avbrutit studierna. Underlaget är därför inte tillräckligt stort för att redovisa systematiska orsaker till att studierna avbryts.

Den första antagningsomgången har utvärderats och resultatet ledde till att behörigheterna till utbildningarna ändrades. Kontinuerliga utvärderingar kommer att genomföras efter varje kurs.

Uppföljning av utbildningarna kommer att ske enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Kompletterande utbildningar för biomedicinska analytiker med avslutade utländska utbildningar

Utbildningens omfattning (90 hp) och behörighetskrav har fastställts i samarbete med övriga lärosäten som uppdragits att anordna kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker. Kurspaketet innehåller kurser i grundläggande biomedicinsk laboratorievetenskap (11 hp) och biomedicinsk laboratorievetenskap (49 hp). Därutöver innehåller paketet verksamhetsförlagd utbildning (15 hp) och avslutas med ett projektarbete (15 hp) som avser att ge alla studenter en tydlig vetenskaplig förankring inom huvudområdet. Den största delen av utbildningen utgörs av samläsning med ordinarie programstudenter.

De studenter som antagits har varierande kunskapsnivå, både ämnesmässigt och nivåmässigt, vilket har ställt stora krav på individuella anpassningar. Söktrycket var relativt högt med Uppsala som studieort, men betydligt lägre för platserna i Sundsvall.

Uppföljning av utbildningen kommer att genomföras enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Kompletterande utbildning för psykologer med avslutade utländska utbildningar

Utbildningen om maximalt 120 hp innehåller såväl teoretiska som praktiska inslag. Individuella studieplaner har upprättats med hänsyn till de antagnas tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet och i genomsnitt kompletterar studenterna med 54 hp. Utbildningen inleds med de gemensamma kurserna Socialkunskap, etik och professionellt förhållningssätt (7,5 hp) och Samtal och kommunikation (7,5 hp). Övriga kurser samläses med psykologprogrammet förutom handledningsmomentet på de kliniska kurserna.

Det förs en kontinuerlig dialog med Lunds universitet och Umeå universitet som också ger kompletterande utbildning för psykologer. Vid terminsstarten bjöds repre-

sentanter från de andra lärosätena in till Uppsala för ett samordningsmöte för att diskutera erfarenheter gällande antagningsprocessen och hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Det finns skillnader i antagningsprocessen och utformning av utbildningen mellan Uppsala universitet och Lunds universitet som behöver utvärderas (Umeå universitet har programstart först vårterminen 2018).

En person har avbrutit studierna. Underlaget är därför inte tillräckligt stort för att redovisa systematiska orsaker till att studierna avbryts.

Från och med hösten 2018 kommer utbildningen vid universitet att vara 90 hp (jämfört med nuvarande 120 hp) vilket är ett resultat av erfarenheterna från första antagningsomgången.

Uppföljning av utbildningen kommer att genomföras enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

2.11.8. Bedömning av reell kompetens

Reell kompetens kan bedömas både för tillträde till en utbildning och för tillgodoräknande i en examen. Det är en möjlighet för den som helt eller delvis inte uppfyller de formella kraven men som kan styrka att tillräcklig kunskap eller erfarenhet förvärvats på annat sätt.

Universitetet har under året beviljats projektmedel från Universitets och högskolerådet (UHR) för att under två år ta fram samordnade rutiner för bedömning av reell kompetens vid tillträde till apotekar- och receptarieprogrammen. Projektet har påbörjats och genomförs tillsammans med Göteborgs universitet och Umeå universitet. Vid universitetet har också en samordnare anställts och påbörjat sitt arbete för att samordna insatser med bedömning för reell kompetens och validering vid universitetet. Universitetet har också bidragit till UHR:s arbete inom uppdraget med reell kompetens genom att delta i de aktiviteter som UHR har anordnat inom området.

Kortare väg från forskning till patientnytta

Tekniskt kunnande blir allt viktigare inom sjukvården. Akademiska sjukhuset och Uppsala universitet gör nu en gemensam fakultetsövergripande satsning på ledande medicinsk teknik – Medtech Science and Innovation. Målsättningen är att effektivisera vägen från forskning till innovation och patientnytta.

3. Samverkan

Samverkan med det omgivande samhället sker i en öppen och ömsesidig dialog. Den utgör en integrerad del av både forskning och utbildning och bidrar till ökad kvalitet och relevans. Under året har Uppsala universitet Innovation (UUI) firat 10-årsjubileum. Verksamheten inom de samarbetsavtal som universitetet har med olika aktörer har utvecklats. Vidare pågår flera projekt för att stärka universitetets samverkan på Gotland.

Uppsala universitet har som mål att⁵:

- Samverkan med privat, offentlig och ideell sektor ska engagera alla delar av universitetet och bidra både till samhällets utveckling och till universitetets vitalitet.

3.1. Prestationer inom samverkan

Universitetet har valt att presentera följande prestationer inom samverkan: omfattning av uppdragsutbildning och uppdragsforskning, antal adjungerade lärare samt antal företagsdoktorander. Utöver detta redovisas även patent via Uppsala universitet Innovation (UUI) under året. Dessa prestationer beskriver delvis hur väl universitetet når sitt mål inom samverkan.

3.1.1. Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet bedriver forskning i samverkan med beställare inom privat eller offentlig sektor. På detta sätt får samhället direkt nytta av universitetets kunskap och kompetens och universitetet får god insikt i de privata och offentliga sektorernas utmaningar. Omfattningen av uppdragsforskningen kan variera

mellan åren beroende på start och slutförandet av enskilda projekt. Uppdragsforskning äger rum inom universitetets samtliga tre vetenskapsområden. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning redovisas i tabell 3.1.

3.1.2. Adjungerade lärare och företagsdoktorander

Att adjungera personer från näringslivet eller offentlig verksamhet som lärare samt att anta företagsdoktorander gör att universitetet och arbetslivet knyts närmare till varandra. Ömsesidigt kunskapsutbyte och mer verksamhetsnära forskning och utbildning är några av fördelarna. Antalet adjungerade lärare har ökat relativt mycket de senaste åren, från 100 personer 2014 till 156 personer 2017 (tabell 3.2). Detta beror till stor del på att lärarutbildningen har ökat sin professionsanknytning och att fler anställda vid Akademiska sjukhuset har adjungerats till universitetet. Könsfördelningen bland adjungerade lärare ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent).

Antalet företagsdoktorander ligger på samma nivå som 2016. 70 procent av doktoranderna i den här gruppen är män.

Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	87	112	114	129	117
Kostnader	-93	-105	-119	-125	-117
Årets kapitalförändring	-6	7	-5	4	0

I årsredovisningen för 2016 har delar av verksamheten klassificerats om till forskning.

Källa: Raindance.

Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare samt företagsdoktorander 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Adjungerade lärare	156	144	122	100	99
– kvinnor (%)	47	45	44	40	37
– män (%)	53	55	56	60	63
Företagsdoktorander	33	34	39	37	29
– kvinnor (%)	30	15	21	24	31
– män (%)	70	85	79	76	69

Källa: Primula och Uppdok.

⁵ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning (mnr) samt antal deltagare (helårsstudenter) i poänggivande utbildningar 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	83	83	94	87	91
Kostnader	-80	-84	-88	-80	-89
Årets kapitalförändring	3	-1	6	7	2
Antal deltagare (helårsstudenter)	269	310	325	406	452
– kvinnor (%)	76	73	75	66	69
– män (%)	24	27	25	34	31

Intäkter och kostnader åren 2013-2015 har korrigerats jämfört med tidigare års redovisningar. Tidigare år inkluderades beställd utbildning och yrkeshögskoleutbildning (Yh-utbildning).

3.1.3. Uppdragsutbildning

En del av universitetets samverkan med omvärlden skapas genom uppdragsutbildning. Utbildningarna bygger på universitetets forskning och är utvecklade i nära samverkan med uppdragsgivare främst inom offentlig sektor. Uppdragsutbildning ger möjlighet till ömsesidig nytta genom att uppdragsgivare och utbildningsdeltagare får ta del av relevant forskning. Undervisande forskare och lärare får i sin tur ta del av de yrkesverksammas aktuella problem och frågeställningar, vilket berikar utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. Uppdragsutbildningen bidrar således till universitetets mål att samverkan både ska bidra till samhällets utveckling och till universitetets vitalitet. Uppdragsutbildning bedrivs både vid enskilda institutioner och genom koordinering från universitetsförvaltningen. Antalet deltagare (mätt som helårsstudenter) inom uppdragsutbildning har minskat de senaste fem åren och uppgick 2017 till 269 (tabell 3.3). Beskrivningen nedan har tyngdpunkt på den verksamhet som koordineras centralt.

Uppsala universitet har under 2017 haft ett regeringsuppdrag inom området mänskliga rättigheter. Två grundutbildningar, en verksamhetsanpassad utbildning hos Försäkringskassan, tre fördjupningskurser i olika ämnen och tre seminarier med antologin Mänskliga rättigheter i det offentliga Sverige har genomförts. I Almedalen och vid Mänskliga rättighetsdagarna i Jönköping har flera seminarier genomförts och en webbutbildning har tagits fram.

En väsentlig del av uppdragsverksamheten utgörs av utbildningar för läkare och sjuksköterskor, samt chefs- och medarbetarutbildningar för olika myndigheter. Bland annat har universitetet under året haft uppdrag från Försäkringskassan, Skolinspektionen, Skolverket, Läkemedelsverket, Svenska kyrkan, Region Uppsala och Kriminalvården. Universitetet bidrar också bland annat med konsultativt stöd inom e-lärande och pedagogisk utveckling till Boverket och har även genomfört utbildningsinsatser för Polismyndigheten inom exempelvis områdena hatbrott, människohandel, brott i nära relationer, brott mot barn och ungdomar, krisstöd och miljöbrott.

Under 2017 har universitetet fortsatt att bidra till Arbetsförmedlingens satsning Korta vägen som är riktad till nyanlända akademiker.

I tabell 3.3 redovisas intäkter för uppdragsutbildning.

3.1.4. Patent och företag

Under 2017 har 80 ärenden från forskare och studenter vid Uppsala universitet genomlysts med avseende på immaterialrättsliga aspekter (patent, avtal och andra frågor kring immateriella rättigheter). 17 patentansökningar har lämnats in där Uppsala universitet Innovation bidragit med stöd. Av dessa kommer 8 från forskare och lärare vid Uppsala universitet och 9 från andra lärosäten. Under 2017 har 5 företag startats med finansiellt stöd från Uppsala universitet Holding AB. 42 bolag har startats av studenter aktiva vid Uppsala universitet med stöd från Drivhuset (tabell 3.4).

3.2. Uppsala universitet – en aktör för Sveriges utveckling

Uppsala universitet bidrar på många sätt till lokal, regional och nationell utveckling och tillväxt genom sin verksamhet i Uppsala och på Gotland. Universitetet har under 2017 medverkat i såväl strategiska diskussioner som operativa verksamheter för att stärka Uppsalaregionen och Gotland. Universitetet bidrar också till samhällsutvecklingen genom att svara på remisser från regeringen, andra statliga myndigheter, landsting och kommuner. Dessa olika insatser bidrar till att nå universitetets mål om samverkan med privat, offentlig och ideell sektor.

3.2.1. Strategiska samverkansavtal

Uppsala universitet har en ambition att utveckla strategiska partnerskap med externa organisationer för att stärka universitetets forskning och utbildning och samtidigt bidra till samhällsnytta och innovation. De strategiska partnerskapen karakteriseras av långsiktighet och ömsesidighet. I nuläget har Uppsala universitet strategiska partnerskap

med ABB, Uppsala kommun och Region Gotland samt en överenskommelse om samarbete med NCC och Research Institutes of Sweden (RISE).

Inom Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) är verksamheten koncentrerad till tre strategiska fokusområden: life science genom verksamheten Uppsala BIO, energi och miljö genom verksamheten STUNS Energi och innovation och affärer genom verksamheten Uppsala Innovation Centre (UIC). Uppsala BIO främjar tillväxten av en stark och hållbar livsvetenskapssektor i Uppsala regionen genom arbete inom etableringar, nätverk, investeringar och finansiering samt synlighet och varumärke. STUNS Energi har ett väl etablerat samarbete med kommunala fastighetsbolag, Uppsala universitet och Region Uppsala avseende införande av ny energi- och miljöteknik. Regionens företagsinkubator UIC, som ägs av STUNS, Uppsala kommun samt Uppsala universitets och SLUs Holdingbolag, har i en jämförelse av 330 företagsinkubatorer med universitetskoppling rankats som den 10:e bästa i världen och 5:e bästa i Europa.

Under året har samverkansavtalen som Uppsala universitet har med Drivhuset respektive Science Park Gotland förnyats. Drivhuset och Science Park Gotland ska vara mötesplatser och ge stöd till studenter för att utveckla entreprenörskap och eventuella affärsidéer.

En nära samverkan med arbetsgivare och andra användare av utbildning och forskning är viktig inom alla tre vetenskapsområden, men särskilt inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår. Inom medicin, farmaci och vård är kontinuerlig samverkan med Region Uppsala och Akademiska sjukhuset en förutsättning för kvalitetssäkring och vidareutveckling av utbildning och forskning. Inom ramarna för utbildningar inom medicin, farmaci och vård samverkar universitet även med flera andra regioner, länsting, kommuner, apotek och myndigheter.

Under året har en överenskommelse (Lärosäten Öst) tecknats om ett fördjupat samarbete mellan Uppsala universitet, Mälardalens högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle och Örebro universitet. Lärosäten Öst ska bland annat arbeta för att stärka regionen i gemensamma frågor samt underlätta för strategisk och långsiktig planering av högre utbildning och forskning,

3.2.2. Uppsala Health Summit

Uppsala Health Summit är en internationell arena för dialog mellan beslutsfattare, opinionsbildare och experter om hur resultat från forskning och innovationer bättre kan användas för att stärka vård och hälsa globalt. Mötesplatsen bygger på att delegaterna gemensamt utvecklar förslag till lösningar på problem som presenteras i en Pre-Conference Report före mötet.

I oktober 2017 samlades cirka 180 delegater från 39 länder och utvecklade gemensamt förslag till lösningar inom området Tackle Infectious Disease Threats. Prevent, Detect, Respond with a One Health Approach. Slutsatserna kommer att tillställas internationella och nationella nyckelaktörer.

Utöver att bidra till nya nationella och internationella samarbeten, stärker projektet Uppsala universitets internationalisering och bidrar till universitetets omvärldsbevakning.

3.2.3. Samverkan med skolor

Samverkan med skolor, från förskola till gymnasieskola och vuxenutbildning, är av stor betydelse för universitetet. Den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen sker i nära samverkan med skolor och förskolor. Under 2017 har Uppsala universitet inlett sin del av försöksverksamheten när det gäller ett så kallat ULF-avtal riktat mot skolområdet. Projektet bygger på en nära samverkan med huvudmän inom utbildningssektorn. Dessutom har det strategiska samarbetsavtalet med Uppsala kommun delvis inriktats på att uppmärksamma och åtgärda bristyrken, exempelvis läraryrket.

Universitetets museer och Uppsala Linneanska trädgårdar bedriver verksamhet för skolelever i alla åldrar. Ett exempel på aktivitet som genomförts 2017 är SciFest, en vetenskapsfestival där universitetet samverkar med bland annat Uppsala kommun. SciFest lockade 8 200 besökare från skolor och allmänheten, vilka fick prova på vetenskap i interaktiva workshops och ta del av ett omfattande scenprogram. Ett annat exempel är Vattendagar vid Erkenlaboratoriet som är framtaget för att passa skolans läroplan. Ungefär tusen elever från förskolor, låg-, mellan-, högstadium och gymnasieskolor besöker Erkenlaboratoriet varje år.

3.2.4. Samverkan vid Campus Gotland

Konsistoriet fastställde under året Program för Uppsala universitet – Campus Gotland 2017–2021. En uttalad strategi för att uppnå programmets målsättningar är att öka den regionala samverkan. Som ett led i detta har flera aktiviteter identifierats och planerats under året för att öka samverkan mellan universitetet och Region Gotland. Arbetet utgår från det strategiska partnerskap mellan universitetet och Region Gotland som slöts 2016. Partnerskapet syftar bland annat till att skapa en attraktiv universitets- och utvecklingsmiljö, ett ömsesidigt kunskapsutbyte samt forskning och innovation i samverkan.

I projektet Blått Centrum samverkar universitetet med Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län för gemensamma utvecklingsfrågor avseende vatten på land, vid kusten och i havet. Samverkan sker även med andra regionala aktörer inom vattenområdet, bland annat vid det

regionala kunskapscentrum för vattenfrågor som ska etableras, inom en "projektfabrik" samt i en inkubatorsverksamhet kopplad till projektet.

Inom ramen för den utbildning och forskning som bedrivs vid Campus Gotland sker en rad olika samverkansaktiviteter. Ett större projekt som har planerats under 2017 är Digital Innovation Gotland (DIG). Projektets övergripande syfte är att etablera en arena för kvalificerat kunskapsarbete, innovation och kunskapsutveckling inom digitalisering, i samverkan mellan universitetet, lokalt näringsliv och förvaltning.

3.3. Insatser för nyanlända och integration

Universitetets insatser för nyanlända och integration sker i nära samverkan med andra aktörer på regional och nationell nivå. Exempel på insatser inom forskning är samarbetet mellan Uppsala och Lunds universitet inom migrationsrätt och Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR) samt inom utbildning, kompletterande utbildning för utländska akademiker och internationell lärar- och modersmållärofortbildning (se avsnitt 2.11.7 respektive 2.11.3)

För att stärka arbetet inom universitetet har ett nätverk bildats som bland annat behandlar frågor som rör validering av reell kompetens, praktikplatser och kompletterande utbildningar. Lunchseminarier arrangeras även regelbundet.

Anställda har deltagit i nationella konferenser och medverkar i Länsstyrelsens arbete för integration och etablering. Tillsammans med Stockholms universitet och i nära samverkan med Sveriges universitet och högskoleförbunds (SUHF) arbetsgrupp för flyktingfrågor har ett förslag arbetats fram om förberedande insatser för nyanlända akademiker genom ökad samverkan. Ett samarbete har startat mellan Sveriges lantbruksuniversitet, Arbetsförmedlingen i Uppsala, Uppsala kommun och Uppsala universitet för att genom samverkan förbättra vägledningen för nyanlända.

Ett resultat av universitetets arbete är att en arbetsgrupp bestående av studenter, doktorander, anställda och företrädare från flera ideella organisationer har bildats med syftet att utifrån de asylsökandes intressen arrangera studiecirklar, föreläsningar och vägledning. Verksamheten drivs nu med ideella insatser.

Under året har universitetet fortsatt att bidra till Arbetsförmedlingens satsning Korta vägen som är riktad till nyanlända akademiker. Närmare 500 personer har i år deltagit i programmet som genomförts på flera orter. Vidare har tio praktikplatser erbjudits till nyanlända under året.

Under året har ett naturvetenskapligt basår för nyanlända startat.

3.4. Alumnverksamheten

Inom alumnätverket finns knappt 25 aktiva alumnföreningar i Uppsala samt åtta internationella. Universitetsledningen har under året deltagit i fem alumnevenemang i USA. För första gången organiserades Global Alumni Day. Arrangemanget fick stort genomslag och ett hundratal alumner arrangerade 62 evenemang i 45 länder. I Sverige har fyra aktiviteter anordnats centralt, inklusive utmärkelsen Årets Alumn som tilldelades Anita Falkenek, VD för KRAV. Inom ramen för nätverket har ytterligare cirka 50 aktiviteter arrangerats av föreningar i Sverige och internationellt. Antalet registrerade medlemmar i alumnsystemet uppgår till cirka 24 000 personer.

3.5. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor

3.5.1. Ekonomiskt utfall

Den totala intäkten för Uppsala universitet Innovation (UUI) var 27,1 mnkr för 2017. Verksamheten finansierades med 13,0 mnkr från universitetets anslag, 10,9 mnkr i direkt anslag från regeringen samt med 2,0 mnkr i bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Övriga intäkter utgjordes av försäljning av tjänster. 2017 var kostnaderna 31,7 mnkr, vilket är en ökning med 1,2 mnkr jämfört med 2016. Resultatet för 2017 var ett underskott på 4,6 mnkr. UUI:s finansiering bygger till viss del på ett antal tidsbegränsade projekt.

3.5.2. Inriktning och mål

UUI är en stödenhet som arbetar med den del av universitetets samverkansuppgift som avser innovationsverksamhet, vilket också inkluderar att vara universitetets innovationskontor. Uppdraget är att bidra till att kunskap vid universitetet skapar nytta i samhället och att arbetet med nyttiggörande samtidigt ska ge ökad kvalitet i universitetets forskning och utbildning. Råd och stöd ges för kommersialisering och samarbeten med icke-akademiska organisationer samt om hantering av immaterialrätt (IP). UUI ger även vägledning till företag samt offentliga och ideella organisationer som behöver råd för att hitta rätt kompetens, partners och former för samverkan med universitetet. Under 2017 firade UUI 10 år.

De huvudsakliga målsättningarna för verksamheten är att bidra till utflödet av innovationsprojekt från Uppsala universitet till exempelvis holdingbolaget och företagsinkubatorn UIC, att samverkansprojekt mellan universitetet och externa parter etableras, samt att extern finansiering beviljas till dessa. Dessa målsättningar innebär även visst arbete för att öka kunskapen om nyttiggörande, framför allt hos forskare. Under året har en utmärkelse instiftats av UUI för att uppmärksamma innovationsprojekt som med

Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för Uppsala universitet Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset Uppsala, 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Antal idéer som under året inlöst för rådgivning	111	128*	109*	105*	78*
– varav från forskare vid Uppsala universitet	77	101	79	80	62
– varav från studenter vid Uppsala universitet	30	26	30	18	11
– varav från studenter och forskare vid andra svenska lärosäten	4	1	0	7	5
Antal idéer från Uppsala universitets studenter (totalt antalet idéer) som har fått vägledning via Drivhuset	92 (195)	73 (201)	97 (180)	129 (229)	129 (198)
Antal idéer som gått vidare till verifiering från forskare och studenter från Uppsala universitet	23	55	26	–**	–**
Antal patentansökningar	17	14	44	35	33
– varav från forskare och lärare vid Uppsala universitet	8	9	13	14	15
– varav från andra lärosäten	9	5	4	8	12
– varav från Forskarpatent AB	0	0	27	13	6
Antal idéer som vidarebefordrats till företagsinkubators affärsutvecklingsprogram**	22	22	17	26	27
Antal startups som erhållit investering av UU Holding AB	5	3	4	5	2
Nystartade UU studentbolag (totalt antal bolag) med stöd från Drivhuset	42 (101)	33 (93)	34 (86)	59 (130)	62 (108)
Verifiering för tillväxt (VFT-1) projekt som beviljats Vinnova-medel	33	29	23	33	23
– varav nya projekt under året	23	21	14	24	23
Antal ansökningar om Verifiering för Samverkan (VFS)	0****	36	26	27	–*
– varav beviljade VFS projekt som beviljats Vinnova-medel	0****	10	12	8	–*
Antal frågor till AIMday som behandlats	95	99	82	77	130
Antal ansökningar om förstudiemedel	24	26	18	19	12
– varav beviljade förstudieprojekt	18	19	11	8	9
Antal forskare som genomgått IVAs (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien) program Mentor4Research	16	10	15	12	12

* Reviderade uppgifter efter sammanslagning av tidigare databaser.

** Uppgift saknas.

*** Inkluderar UIC:s affärsutvecklingsprogram (exklusive Alumni), rymdinkubatorn ESA-BIC, samt EIT InnoEnergy.

**** Ingen VFS utlysning 2017.

Källor: Raindance, Access databas, Salesforce, Visma, och Invotech Solutions databas.

stöd från UUI fått externa medel. Totalt uppmärksammades 11 sådana ”attraktiva innovationsprojekt” under 2017.

3.5.3. Innovationsprojekt

UUI har ett uttalat fokus på stöd i tidig fas, nära idéernas ursprung. Utfallet från verksamheten är därmed inte färdiga innovationer som finns på en marknad, utan snarare projekt som har potential att bli det. Sådana innovationsprojekt utvecklas ofta vidare av andra aktörer. Tabell 3.4 visar flödestal och prestationer för UUI, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset Uppsala. Den senare har universitetet valt att samarbeta med avseende innovationsstöd till idébärande studenter. Flödestalen avser idéer där UUI bedömer att det är möjligt att utföra en initial bedömning av möjlig marknad eller patenterbarhet, antalet idéer som gått vidare till verifiering där det är klarlagt att idégivaren äger rätten till idén och där analys av marknad eller patenterbarhet har initierats eller utförts, samt antal idéer som gått vidare till affärsutvecklingsprogram i företagsinkubatorn UIC. Sedan 2012 administrerar, koor-

dinerar och beslutar UUI om medel från Vinnova i syfte att verifiera tidiga hypoteser för att ta idé till marknad.

Uppsala universitet har för 2017 erhållit 1,2 mnkr för fördjupad kommersiell verifiering inom livsvetenskaper. Medlen har UUI använt till att finansiera projekt inom området och till att driva ett mentorsprogram i syfte att ge forskare möjlighet att få djupare förståelse och insikt i kommersialiseringens grunder.

3.5.4. Samverkansprojekt

Ett sätt att stimulera innovationer är att ge stöd så att samverkansprojekt etableras. Ett av UUI:s viktigaste verktyg i detta är AIMday och kopplat till det de förstudiemedel som UUI har till sitt förfogande. AIMday är ett möteskoncept, utvecklat i Uppsala, som syftar till att identifiera gemensamma intressen för forskare och företag eller andra organisationer. 95 idéer till samverkansprojekt har hant-rats under 2017 års alla AIMdays. Från AIMday och andra möten har 18 ansökningar om förstudieprojekt beviljats (tabell 3.4). Under året har fokus varit på att ytterligare ut-

veckla bland annat finansieringsinstrument som ett sätt att öka möjligheterna till nyttiggörande. Inom projektet Access, som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), koordinerar UUI arbetet för att utveckla finansiering som ett sätt att stärka forskares möjligheter att samverka med små och medelstora företag. Universitetet har under året även beviljats medel från Vinnova för att koordinera ett projekt (Samverkansfinansiering – Rekommendationer och modell för ökat nyttiggörande, SAFIR) där sju lärosäten i Sverige (Göteborgs universitet, Luleå tekniska universitet, Lunds universitet, Mittuniversitetet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet) tillsammans ska vidareutveckla sådan lokal samverkansfinansiering, men då även för samverkan med offentliga och ideella organisationer. Uppsala universitet har avsatt medel för att möjliggöra för fler forskare att delta i samverkansprojekt med externa parter.

UUI har under året gett stöd till forskare från Uppsala universitet som sökt extern finansiering från bland annat Horisont 2020, EIT Health, det strategiska innovationsprogrammet SWELife (Vinnova) samt från Vinnovas utlysningar Utmaningsdriven innovation (UDI) respektive Social innovation.

3.5.5. Partnerskap och samarbeten

UUI arbetar också mer långsiktigt relationsbyggande för att konkreta samverkansprojekt ska initieras. En del i det är de strategiska partnerskap som universitetet de senaste åren ingått med ABB, Uppsala kommun, Region Gotland och avtalet med NCC, där UUI nu har en koordinerande roll i samarbetena. UUI ger även stöd till konsortier som universitetet medverkar i, såsom EIT Health.

3.5.6. Stöd till andra lärosäten

UUI ger, i enlighet med sitt uppdrag, stöd till Högskolan Dalarna och Högskolan i Gävle. Under året har ett strategiskt arbete genomförts för att identifiera utvecklingsområden. UUI har byggt upp specialistkompetens inom IP (immaterialrätt) och delar sedan flera år resurser med KTH och Karolinska institutet. IP-rådgivning erbjuds även andra innovationskontor vid behov och under året har Vinnova beviljat ett projekt (Implementering av arbetsätt och ökad kunskap i området kunskapsstillgångar och immateriella rättigheter – för stärkt samverkans- och sam-

hållsansvar i lärosätena, IMP) där UUI tillsammans med ett antal andra svenska lärosäten ska utveckla IP-hanteringen.

Stöd för att genomföra AIMday har under året givits till University of Edinburgh, University of Oxford (båda Storbritannien), University of Saskatchewan (Kanada) och Umeå universitet.

3.6. Uppsala universitet musik och museer

Uppsala universitet musik och museer är en universitetsgemensam funktion som stöder forskning, utbildning och samverkan inom ramen för sex verksamhetsområden: Uppsala linneanska trädgårdar, Gustavianum, Evolutionsmuseet, Kungliga Akademiska kapellet, Körcentrum och Uppsala University Jazz Orchestra. Cirka 400 000 personer har under 2017 besökt universitetets museer, utställningar och kulturmiljöer.

En central del av uppdraget är att som strategisk resurs för samverkan svara för verksamhet i gränsytan mellan vetenskap och allmänhet samt att ansvara för och tillgängliggöra universitetets samlingar som infrastruktur för forskare och studenter. I uppgifterna ingår också att utveckla lärandemiljöer, publika mötesplatser och evenemang. Publikt har 2017 varit ett framgångsrikt år med höga besöksiffror och ett antal initiativ som rest ut i världen och presenterat svensk forskning och utbildning, bland annat via utbyte med Harvard och University of Tokyo.

Uppsala universitet har omfattande natur- och kulturhistoriska samlingar. De naturhistoriska samlingarna vid Evolutionsmuseet har under året stärkt sin position som resurs för forskning inom biologisk mångfald genom deltagande i den nationella infrastrukturen Biodiversity Atlas Sweden (BAS) som koordineras av Naturhistoriska riksmuseet. Evolutionsmuseet engagerar sig även i DiSSCo, ett europeiskt infrastrukturinitiativ som är under beredning av European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI).

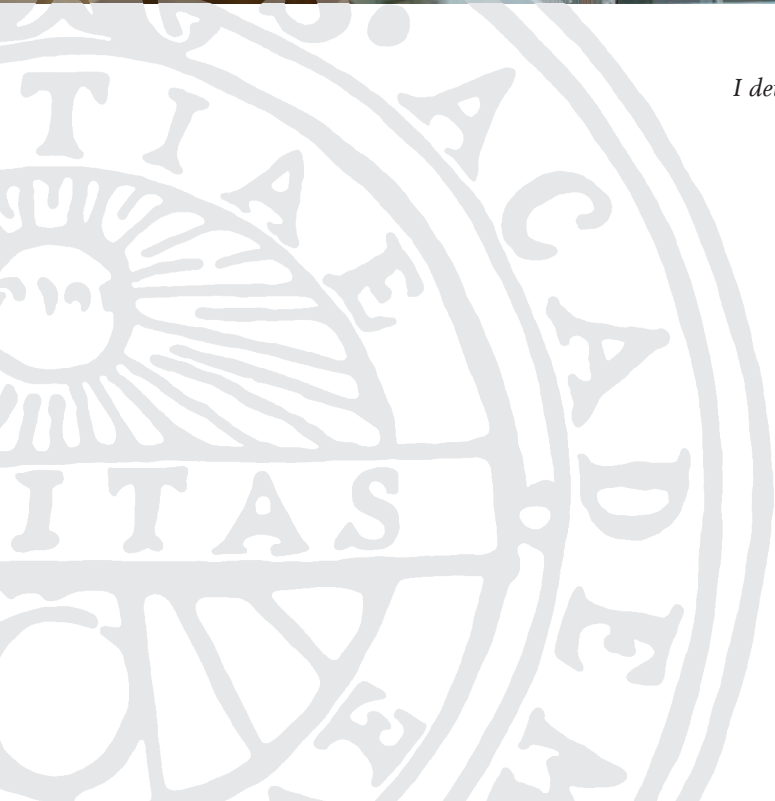
Uppsala universitetets museer är också en resurs för den pedagogiska utvecklingen vid Uppsala universitet. En universitetspedagogisk kurs som finansieras av särskilda kvalitetsmedel erbjuds för lärare som vill använda samlingar och kulturarv i undervisningen.

Universitetsmiljö i utveckling

I det nya Segerstedthuset samlas cirka 600 anställda inom universitetets förvaltning. Väl fungerande stödfunktioner är en viktig del av arbetet för att nå excellens och samhällsnytta och nu kan utveckling av nya samarbetsformer möjliggöra ett effektivt och samlat stöd till utbildning och forskning. Den centrala placeringen i stråket mellan Ekonomikum och Ångströmlaboratoriet gör huset välkomnande och lätt tillgängligt för alla anställda, studenter och besökare. Det skapar förutsättningar för att huset blir en mötesplats för hela universitetet.

Foto: Stewen Quigley

4. Förutsättningar för excellens och samhällsnytta

Under 2017 var i medeltal 6 887 personer anställda vid Uppsala universitet. Bra arbetsmiljö och väl fungerade stödfunktioner är viktiga förutsättningar för att nå excellens och samhällsnytta och det pågår ett ständigt förbättringsarbete inom dessa områden. Arbetet med att utveckla universitetets insatser inom kompetensförsörjningsfrågor har varit i fokus under året. Bland annat har ett ramverk för ett systematiskt och långsiktigt arbete för kompetensförsörjning utarbetats, ett gästprofessorsprogram inrättats och ett arbete med att stärka karriärstödet för biträdande universitetslektorer påbörjats.

Uppsala universitet har som mål att⁶:

- En ständig strävan efter högsta nationella och internationella kvalitet ska genomsyra alla verksamheter.
- Den kollegialt grundade organisationen ska vara väl förankrad inom hela universitetet och engagera alla medarbetare.
- Stödfunktioner och infrastruktur ska svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

Insatser inom forskning, utbildning och samverkan som bidrar till målen beskrivs i respektive kapitel.

4.1. Universitetets konsistorium och ledning

Under året utsågs ledamöter för en ny mandatperiod till universitetets konsistorium (styrelse). Dessa sitter under perioden 2017-05-01 – 2020-04-30 med undantag av studeranderepresentanterna som utses för ett år i taget. Konsistoriet fick ny ordförande, professor emeritus Gudmund Hernes. Under året har val av rektor och prorektor genomförts. Nuvarande rektor Eva Åkesson och prorektor Anders Malmberg fick förnyat förtroende i ytterligare tre år (från och med 2018-01-01). Vidare har det varit val till uppdragen som vicerektor vid de tre vetenskapsområdena och alla nuvarande vicerektorer blev omvalda för en period om tre år (2017-07-01 – 2020-06-30).

4.2. Kompetensförsörjning

4.2.1. Anställda

Medelantalet anställda vid universitetet var 6 887 personer 2017. Det motsvarar 5 960 årsarbetskrafter, vilket är en ökning med 16 årsarbetskrafter jämfört med 2016 (tabell 4.1). Det innebär att antalet anställda har varit relativt stabilt under de senaste tre åren.

Huvudgruppen lärare har ökat med drygt sju procent sedan 2013. Det senaste året har universitetslektorerna ökat med 13 årsarbetskrafter, meriteringsanställningarna med

19 årsarbetskrafter och universitetsadjunkterna med 11 årsarbetskrafter. Ökningen bland meriteringsanställningarna beror främst på en ökning av biträdande universitetslektorer. Gruppen annan undervisande och forskande personal fortsätter att minska. Under det senaste året har den minskat med 56 årsarbetskrafter, vilket framför allt beror på en minskning i gruppen forskarstuderande. Även forskare och forskningsassistenter har minskat. Den tekniska och administrativa personalen har ökat med 6 procent sedan 2013. Jämfört med 2016 ökar gruppen med 28 årsarbetskrafter. Det är främst den administrativa personalen som ökat.

Av samtliga anställda hade 60 procent en tillsvidareanställning vilket i princip är samma andel som föregående år. Den höga andelen visstidsanställda, 40 procent, beror på att flera befattningskategorier till sin natur är tidsbegränsade, så som forskarstuderande och meriteringsanställda. Dessa grupper utgör 54 respektive 13 procent av de visstidsanställda. Inom kategorin forskare är 39 procent visstidsanställda, vilket speglar att universitetet har en förhållandevis stor projektbaserad extern finansiering.

Av de anställda var 50 procent kvinnor och 50 procent män. Inom de flesta befattningskategorier har det bara skett marginella förändringar av könsfördelningen men i gruppen meriteringsanställning har andelen kvinnor ökat från 38 till 42 procent och i gruppen övriga inom annan undervisande och forskande personal har andelen kvinnor minskat från 59 till 57 procent jämfört med 2016. Bland visstidsanställda var 46 procent kvinnor och 54 procent män vilket är ungefär samma könsfördelning som 2016.

4.2.2. Attrahera, rekrytera och behålla kompetens

Kompetensförsörjning är en ständigt aktuell fråga inom universitetet och det pågår mycket arbete inom området. Aktuella frågor är bland annat karriärstöd och kompetensutveckling, långsiktig strategisk planering och jämställdhetsfrågor. Kompetensförsörjning är även viktig för att nå flera av universitetets mål, till exempel att högsta nationella och internationella kvalitet ska genomsyra alla verksamheter och att universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen.

⁶ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter), 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt	5 960	5 944	5 945	5 849	5 621
– kvinnor (%)	50	50	49	50	50
– män (%)	50	50	51	50	50
Lärare					
Totalt	1 770	1 726	1 713	1 702	1 651
– kvinnor (%)	41	40	40	40	41
– män (%)	59	60	60	60	59
Professor	585	584	574	566	571
– kvinnor (%)	29	28	27	25	25
– män (%)	71	72	73	75	75
Universitetslektor	654	641	640	634	594
– kvinnor (%)	47	46	46	46	48
– män (%)	53	54	54	54	52
Meriteringsanställning*	305	286	285	276	270
– kvinnor (%)	42	38	37	42	42
– män (%)	58	62	63	58	58
Universitetsadjunkt	226	215	214	226	216
– kvinnor (%)	58	58	58	60	62
– män (%)	42	42	52	40	38
Annan undervisande och forskande personal					
Totalt	2 147	2 203	2 235	2 170	2 041
– kvinnor (%)	44	45	45	45	45
– män (%)	56	55	55	55	55
Forskare	740	747	755	742	667
– kvinnor (%)	41	42	44	43	41
– män (%)	59	58	56	57	59
Forskarstuderande**	1 285	1 322	1 344	1 297	1 233
– kvinnor (%)	45	45	44	45	46
– män (%)	55	55	56	55	54
Övriga***	121	134	136	131	141
– kvinnor (%)	57	59	63	60	59
– män (%)	43	41	37	40	41
Teknisk och administrativ personal					
Totalt	2 043	2 015	1 997	1 977	1 929
– kvinnor (%)	63	63	62	63	62
– män (%)	37	37	38	37	38
Administrativ personal	1 066	1 040	998	992	969
– kvinnor (%)	74	74	74	74	74
– män (%)	26	26	26	26	26
Bibliotekspersonal	114	116	112	114	119
– kvinnor (%)	72	72	72	72	71
– män (%)	28	28	28	28	29
Teknisk personal	864	859	887	871	841
– kvinnor (%)	48	48	48	48	48
– män (%)	52	52	52	52	52

Sedan 2016 ligger en ny modell till grund för personaldata. Data har därför justerats jämfört med tidigare årsredovisningar.

*Inkluderar postdoktorer.

**Inkluderar befattningarna doktorand, doktorand Marie Curie och assistent med doktoranduppgifter.

***I gruppen ingår bland annat amanuenser och forskningsassistenter.

Karriärstöd

Ett arbete med att ta fram karriärstöd för biträdande universitetslektorer pågår vid universitetet. Ett förslag på en sammanhållen modell med fem komponenter: forskningsmiljö, vetenskaplig utveckling, pedagogisk utveckling, ledarskapsutveckling samt mentorshandledning och karriärvägledning, har tagits fram. Förslaget innebär att systematiken med vilken karriärstödsaktiviteter, till exempel mentorshandling, kurser, coaching och karriärplanering genomförs, förstärks på institutions-, fakultets-, vetenskapsområdesnivå samt universitetsgemensamt.

Charter and Code

EU-kommission utfärdade 2005 en rekommendation om den Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare (Charter and Code). Bakgrunden till stadgan är önskemålet om att upprätta ett starkt europeiskt område för forskningsverksamhet samt stödja och strukturera den europeiska forskningspolitiken. Uppsala universitet ansöker om att erhålla EU-kommissionens godkännande av implementeringen av stadgan och därmed få rätten att använda beteckningen HR Excellence in Research. En arbetsgrupp har tillsatts för att se över universitetets arbete med rekrytering, arbetsvillkor och karriärstöd för forskare.

Kompetensförsörjningsplaner

Under 2017 har universitetet utarbetat ett universitetsövergripande ramverk för ett systematiskt och långsiktigt arbete med kompetensförsörjningsfrågor. Det innebär att institutioner, fakulteter och vetenskapsområden tar fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner i samband med det årliga arbetet med verksamhetsplanen. Kompetensförsörjningsplanerna fungerar som ett stöd i det långsiktiga strategiska arbetet med att tillgodose dagens och morgondagens behov av akademisk personal. Frågor som har lyfts i samband med arbetet med kompetensförsörjningsplanerna är bland annat gränserna för professorsbefordran och en stärkt rekryteringsprocess.

Meriteringsanställningar

Antalet biträdande universitetslektorer har ökat sedan anställningsformen infördes 2013. För att ytterligare öka antalet meriteringsanställningar görs en särskild satsning på biträdande universitetslektorer under 2016–2018. Under 2017 anställdes 34 personer inom ramen för satsningen.

Program för gästprofessorer

Universitetet har under 2017 inrättat ett gästprofessorsprogram med syfte att knyta fler internationellt framstående forskare och lärare till universitetet. Målet med

programmet är att dubblera antalet gästprofessorer. Under året har beslut fattats om 13 nya professorer inom programmet.

Kompetensutveckling

Universitetet erbjuder årligen ett obligatoriskt chefsprogram samt utbildningar och seminarier i ledarskap, gruppleaderskap, kommunikation och arbetsmiljöfrågor, med syfte att stärka processerna för en god chefsförsörjning och ett gott chefskap. Det finns också erbjudande om kompetensutvecklande insatser riktade till administrativ personal, både generella och mer riktade utbildningar. Under 2017 har en ettårig pilotutbildning för disputerade forskare i ett tidigt skede av karriären startat. Utbildningen innehåller moment kring organisation, ledarskap, ekonomi, rekrytering och kommunikation.

4.3. Lika villkor och jämställdhet

4.3.1. Lika villkor

Uppsala universitet bedriver ett kontinuerligt arbete för lika villkor och mot diskriminering i sin verksamhet. Arbetet vänder sig till både studenter och anställda och styrs av universitetets övergripande styrdokument i form av program och handlingsplan för lika villkor samt riktlinjer för hantering av uppkomna trakasserier.

Det praktiska arbetet genomförs med stöd av tillsatta likavillkorsfunktioner på central-, fakultets- och institutionsnivå. Med anledning av nya krav på åtgärder som ställs sedan januari 2017 i diskrimineringslagen har arbetet med lika villkorsfrågor till stor del varit fokuserat på att se över arbetsättet och ta fram förslag som uppfyller lagkraven på ett systematiskt arbetssätt. Flera möten, utbildningar och seminarier har genomförts på olika nivåer inom universitetet i syfte att planera för en övergång från det tidigare planstyrda arbetet till ett mer systematiskt och förebyggande arbete. Utgångspunkten är att i möjligaste mån integrera ett systematiskt lika villkorsarbete med det systematiska arbetet som bedrivs kring arbetsmiljöfrågor.

Under 2017 slutfördes ett treårigt projekt med syfte att göra universitetets lokaler och miljöer tillgängliga för alla oavsett funktionalitet och under hösten genomfördes en nationell konferens i syfte att sprida erfarenheter av samverkan kring detta arbete.

Fokus har även varit att öka jämställdheten på olika nivåer, och i synnerhet bland beslutsfattare och professorer, genom bland annat krav på sökgrupp inför rekrytering, nominering av underrepresenterat kön avseende ledamöter i beredande och beslutande organ samt insatser i form av mentorsprogram och synliggörandet av heteronormen och negativa attityder inom verksamheten.

4.3.2. Jämställdhetsintegrering

Universitetets plan för jämställdhetsintegrering 2017–2019 fastställdes av rektor under våren 2017. Den fokuserar på områdena kompetensutveckling på chefsnivå, innehåll och utformning i utbildningar, universitetsgemensamma styrdokument, intern resursfördelning, rekrytering och kompetensförsörjning. En samordningsfunktion har inrättats till stöd för universitetets arbete med jämställdhetsintegrering. Under hösten 2017 har arbetet varit i en inledande etableringsfas och inneburit många dialogmöten med olika grupper. Mötena har syftat till att identifiera vilka stödbehov och förutsättningar som är nödvändiga för att omsätta planen i konkreta insatser och har i vissa fall redan resulterat i åtgärder, till exempel nya teman i universitetets chefsprogram. Samordningsfunktionen planerar att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering genom att utbilda, tillhandahålla nätverk och kontaktvägar för erfarenhetsutbyte mellan fakulteter och institutioner, visa på goda exempel och ge förslag på konkreta åtgärder.

Ett arbete med att se över och utveckla jämställdhetsindikatorer har inletts. Bland annat undersöks möjligheterna att införa indikatorer som ska mäta fördelning mellan könen i frågor som rör tilldelade forskningsmedel samt undervisnings- och forskningstid.

Samtliga fakulteter har börjat planera och organisera arbetet med jämställdhetsintegrering. Många arbetar redan idag för en jämnare könsfördelning i beredande och beslutande organ samt på ledande poster. I fakulteternas likavillkorplaner finns även ett antal åtgärder som ska inkludera jämställdhetsintegrering.

Samtliga vetenskapsområden avser att inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå genomlysas utbildningarnas form, och i viss mån innehåll, utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap har vissa fakulteter börjat arbeta med att synliggöra normer och värderingar i undervisning och studiemiljö.

Kompetensutveckling på chefsnivå samt rekrytering och kompetensförsörjning har prioriterats i samordningen av arbetet med jämställdhetsintegrering. Arbetet med att ta fram en pilotutbildning i rekrytering på lika villkor för teknisk-naturvetenskapliga fakultetens prefekter och rekryteringsgrupp pågår. Utbildningen ska ge lärdomar som kan implementeras inom andra områden vid universitetet. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci kommitté för lika villkor planerar att kartlägga och synliggöra attityder och könsmonster genom en jämställdhetsenkät, samt observationer vid möten i rekryteringsgrupper.

4.3.3. Jämställdhet

Det pågår ett systematiskt arbete för att uppnå en jämn könsfördelning i ledande befattningar på alla nivåer inom universitetet. Vid utgången av 2017 bestod rektors led-

ningsråd av 4 kvinnor och 5 män, och 31 procent av universitetets prefekter var kvinnor.

I regleringsbrevet har Uppsala universitet fått ett rekryteringsmål om 48 procent nyrekryterade kvinnliga professorer för perioden 2017–2019. Bland universitetets nya professorer var andelen kvinnor 35 procent (tabell 4.2.) och den totala andelen kvinnliga professorer (beräknat på årsarbetskrafter) var 29 procent.

På aggregerad nivå ligger andelen kvinnor bland lärare och forskare på 41 procent (tabell 4.1). Inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap är kvinnor fortsatt underrepresenterade bland lärarkåren medan det är en jämn könsfördelning inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap (inom jämställdhetsintervallet 40–60 procent).

Könsfördelningen inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskarutbildning presenteras i avsnitt 2.9. I avsnitten 4.3.1. Lika villkor och 4.3.2 Jämställdhetsintegrering beskrivs hur jämställdhetsarbetet bedrivs.

Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen hos dessa 2013–2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt antal	43	47	51	40	44
– kvinnor (%)	35	40	37	33	32
– män (%)	65	60	63	67	68

Uppgifterna är från när personerna tillträdde befattningen professor och är inklusive befordrade professorer och gästprofessorer men exklusive adjungerade professorer.

Källa: Primula.

4.4. Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö vid Uppsala universitet skapar öppenhet, bidrar till akademisk excellens och samhällsnytta. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet sker i samverkan mellan anställda, studenter och arbetsgivare och leder till en arbetsmiljö som gynnar hela verksamheten.

Det sker ett kontinuerligt arbete med att stödja verksamhetens prefekter och chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året har utbildningar inom arbetsmiljöområdet hållits för prefekter och chefer, nya skyddsombud, studerandeskyddsombud, kemikalieombud, forskargrupper och arbetsmiljögrupper. Även lokalvårdens personal har fått utbildning i arbetsmiljö i samband med att lokalvården Svanen-certifierats.

Den första juli 2017 trädde en förändring av skyddsombudsorganisationen i kraft. Vid Uppsala universitet finns nu sju skyddsområden. De nytillträdde huvudskyddsombuden har i och med den nya organisationen fått bredare uppdrag och utökad tid för sitt arbete. Under hösten har de nya huvudskyddsombuden genomgått utbildning för uppdraget.

Under året har utbildningsinsatser till prefekter och chefer om organisatorisk och social arbetsmiljö fortsatt. I den årliga uppföljningen av arbetsmiljö svarade drygt hälften av prefekterna och cheferna att de genomgått utbildning om föreskriften Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) och påbörjat arbetet med att undersöka områdena ohälsosam arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling. Fortsatt är det många chefer och prefekter som önskar utbildning i detta. Utbildningsinsatser inom laboratoriesäkerhet och riskhantering kopplat till laboratoriearbete har fortsatt. En webbaserad laboratoriesäkerhetsutbildning har tagits fram och tillgängliggjorts för anställda som arbetar i laboratorier.

I årets uppföljning av arbetsmiljöarbetet framkommer att riskbedömningar genomförs i stor utsträckning när det gäller till exempel införande av nya arbetsmetoder, exponering för vissa ämnen, laborativa moment, flytt till nya lokaler och organisationsförändringar.

Exempel på arbetsmiljöförbättrande åtgärder som genomförts vid institutioner och avdelningar inom universitetet varierar från arbetsmiljöutbildningar och aktivering av det systematiska arbetsmiljöarbetet till rutiner för introduktion av nyanställda.

4.5. Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2017 var 2,6 procent av antalet arbetade timmar, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med 2016 (tabell 4.2). Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med 0,2 procentenheter, från 3,5 till 3,7 procent, medan mäns sjukfrånvaro har ökat med 0,1 procentenheter till 1,4 procent. Sjukfrånvaron har minskat något bland yngre anställda, men har ökat i både åldersgruppen 30–49 år och åldersgruppen 50– år. De långtidssjukskrivna har ökat som andel av det totala antalet sjukskrivna, från 59 procent till 62 procent.

Universitetet ser allvarligt på den ökande sjukfrånvaron och ett kontinuerligt arbete bedrivs inom universitetet för att förebygga och minska korttidsfrånvaro och långtidssjukskrivningar. Bland annat erbjuder universitetet i samverkan med företagshälsovården återkommande stressutbildningar, samtal med psykolog eller annan kompetens för både anställda och doktorander. Rehabilitering samordnas och genomförs med hjälp av företagshälsovården och universitetets resurser.

De institutioner och avdelningar som genomfört medarbetarundersökning på sin arbetsplats har fått ett verktyg att fånga upp eventuella brister i arbetsmiljön som genererar stress och utifrån det planera åtgärder för att förebygga ohälsa. Det rör både den organisatoriska arbetsmiljön, det vill säga villkor och förutsättningar som inkluderar ledning och styrning, kommunikation, delaktighet, handlingsut-

rymme, fördelning av arbetsuppgifter samt krav, resurser och ansvar, samt den sociala arbetsmiljön, det vill säga villkor och förutsättningar som inkluderar socialt samspel, samarbete och socialt stöd från chefer och kollegor.

Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2014–2017

	2017	2016	2015	2014
Totalt	2,6	2,4	2,2	1,9
Kvinnor	3,7	3,5	3,1	2,6
Män	1,4	1,3	1,3	1,1
Anställda –29 år	1,5	1,6	1,3	0,9
Anställda 30–49 år	2,6	2,3	2,0	1,6
Anställda 50 år–	3,1	2,9	2,8	2,4
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga anställda	1,7	1,5	1,4	1,2
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga sjukskrivna	62	59	59	57

Källa: Primula.

4.6. Intern styrning och kontroll

Under 2017 fortsatte implementeringen av universitetets modell för riskanalyser. Modellen innebär att riskanalyser enligt förordningen (2007:603) för intern styrning och kontroll görs i en treårscykel med ett vetenskapsområde per år samt årligen för universitetsförvaltningen och universitetsledningen. Åtgärder och uppföljning följer motsvarande cykel. Under året genomförde prefekterna vid vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap en riskkanalys för området.

Resultatet av universitetsledningens riskanalys blev förutom omvärdering av befintliga risker bland annat att ett antal nya risker identifierades samt att nya åtgärder föreslogs. Risken för att större variation i studenternas förkunskaper påverkar kvaliteten negativt omvärderades från hög till måttlig risk. Både ökad heterogenitet och sämre förkunskaper kan bidra till risken och det bedömdes att de åtgärder som görs, exempelvis språkverkstad och diagnostiska tester samt behörighetskontroller nu är etablerade och har effekt. Risken för brister i de administrativa IT-systemen bedömdes öka från måttlig till hög. Orsaken är den nya dataskyddsförordningen som 2018 ersätter personuppgiftslagen, PUL, och som bland annat innehåller skärpta krav på ett samtycke för registrering av personuppgifter. Som åtgärd har en översyn och inventering av lokala system inletts för att få överblick över hantering av information i systemen.

En sammanställning över de av universitetsledningen högst värderade riskerna samt nya risker 2017 redovisas i tabell 4.4.

Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2017

	Risknivå*
Världsledande forskning	
Det forskningsstrategiska initiativet hamnar utanför universitetet.	Hög
Förstklassig utbildning	
Ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas.	Hög
Excellens och samhällsnytta	
Risk för svårighet att hantera expansion och stora infrastruktursatsningar, vilket kan medföra att forskningsinfrastrukturen blir otillräcklig och/eller underfinansierad.	Hög
Brister i de administrativa IT-systemen.	Hög
Nya risker 2017	
Föresättningarna för prefekterna att utöva sin uppgift är bristfälliga.	Måttlig
Ökade indirekta kostnader på grund av ökade kostnader vid universitetsförvaltningen.	Måttlig

*Skalan för risker har tre nivåer: hög, måttlig och låg.

Källa: Intern styrning och kontroll. Riskanalys 2017. UFV 2017/1905.

4.7. Miljöledning för hållbar utveckling

En del i arbetet med hållbar utveckling i den dagliga verksamheten är universitetets arbete med miljöledningssystem. Inom ramen för miljöledningssystemet arbetar universitetet med mål inom områdena energianvändning, tjänsteresor och möten, upphandling och inköp, återbruk och avfall samt kemikalieanvändning.

Universitetets totala energianvändning har minskat under året. En betydande förklaring till detta är att verksamheten på The Svedberglaboratoriet är under avveckling.

Miljöpåverkan från universitetets resor är fortsatt hög. För de långväga resorna pågår ett kontinuerligt arbete för att ersätta resor med olika typer av resfria mötesalternativ samt välja färdstätt med mindre miljöpåverkan när så är möjligt. Inom Sverige ersätts allt fler flygresor med tåg. För de lokala resorna bedrivs flera projekt för att uppmuntra och underlätta gång och cykel i tjänsten.

Arbetet med miljökrav i upphandling och inköp är framgångsrikt. I samtliga upphandlingar där så bedöms relevant ställs miljökrav. Visst arbete kvarstår för att säkerställa en god avrops- och inköpsprocess inom befintliga ramavtal för att mer miljöanpassade produkter ska köpas när så är möjligt. Exempel på upphandlingar med miljökrav som genomförts under året är taxiresor, bussresor, vitvaror samt restaurang- och cateringsverksamhet.

Under året har ett stort återbruksprojekt genomförts i samband med universitetsförvaltningens flytt till nya lokaler. Kontorsmöbler av god kvalitet från cirka 600 arbetsplatser har genom projektet tillgängliggjorts för övriga verksamheten vilket resulterat i betydande miljömässiga och ekonomiska vinster.

Inom universitetets laborativa verksamheter förekommer ett stort antal kemikalier. Arbetet med minskad miljöpåverkan handlar främst om att säkerställa goda rutiner för en säker hantering, med minskade använda och lagrade mängder samt substitution av farliga kemikalier där så är möjligt. Under 2017 har universitetets lokalvård blivit Svanen-certifierad, vilket bland annat inneburit att farliga kemikalier rensats ut och städmetoder utvecklats.

Sedan 2011 är universitetet en av medlemmarna i Uppsala klimatprotokoll, ett nätverk med 33 lokala aktörer som arbetar med klimatdriven affärs- och verksamhetsutveckling. Inom ramen för Uppsala klimatprotokolls arbete har universitetet under året bland annat deltagit i projekten Klimatprofilering av restauranger, med syfte att minska klimatpåverkan från mat som serveras på universitetets campusområden samt Klimateffektiv plastupphandling.

4.8. Lokalförsörjning

4.8.1. Lokalarea och kostnad

Vid slutet av året uppgick den samlade lokalarean till cirka 395 000 kvm, vilket är en ökning jämfört med 2016 (tabell 4.5). Årets nettoökning på 3 000 kvm beror främst på att universitetsförvaltningen har lämnat sina gamla lokaler och flyttat till Segerstedthuset med en nettoökning om cirka 2 000 kvm. Vidare tillkommer förhyrningen av Humanistisk teater med preliminärt 2 075 kvm och en tillförhyrning av lokaler från Region Gotland om cirka 500 kvm. Universitetet lämnar delar av lokalerna inom MTC-huset på Science Park och konstutställningslokaler på Uppsala slott.

Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2008–2017*

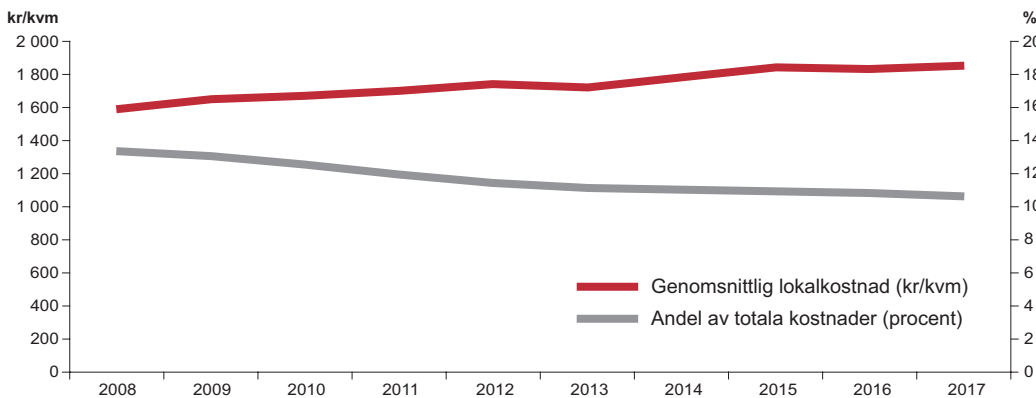
År	Lokalarea (kvm)	Total lokalkostnad** (utfall, mnkr)	Genomsnittlig lokalkostnad** (kr/kvm)	Andel av totala kostnader (%)
2008	371 700	594	1599	13
2009	360 800	597	1653	13
2010	363 500	611	1682	13
2011	365 400	623	1705	12
2012	362 200	635	1753	11
2013	380 700	658	1728	11
2014	381 700	682	1786	11
2015	388 000	719	1852	11
2016	392 000	723	1844	11
2017	395 000	735	1861	11

*Lokaler som universitetet har tillgång till inom Akademiska sjukhusets lokalbestånd genom så kallade ALF-medel ingår inte här. Lokaler som hyrs in av universitetet ingår dock.

**Den genomsnittliga lokalkostnaden beräknas utifrån den totala lokalkostnaden i resultaträkningen. I avsnittet Väsentliga uppgifter redovisas istället den justerade totalkostnaden per kvm enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader REK 2014:1.

Källor: KLAS och Raindance.

Figur 4.1. Utveckling av lokalkostnader 2008–2017

Källor: KLAS och Raindance.

Av den totala förhyrda arean är 12 500 kvm vid utgången av 2017 uthyrd i andra hand till externa brukare. Totalt har universitetet fakturerat 30 mnkr för dessa lokaler under året. I fakturerat belopp ingår även interna kostnader, såsom exempelvis lokalvård.

Utöver de lokaler som universitetet hyr och förmedlar till institutionerna via interna upplåtelse, förekommer även tillfälliga förhyrningar av exempelvis lokaler för konferensverksamhet. Kostnaderna är inräknade i den totala redovisade lokalkostnaden.

Under 2017 uppgick universitetets lokalkostnad till 735 mnkr, vilket är en ökning med 1,7 procent jämfört med 2016. Lokalkostnadernas andel av universitetets totala kostnadsomslutning är fortsatt 11 procent.

4.8.2. Uthyrning av bostäder

Hantering av lägenheter för gästforskare, utländska studenter inom utbytesprogram och betalande studenter från land utanför EU sker genom Akademihotellet AB. De erbjuder, på universitetets uppdrag, 1 374 studentbostäder varav 18 är på Gotland och 247 är forskarlägenheter. Eftersom efterfrågan på bostäder är större än tillgången sker en prioritering mellan olika kategorier inom den internationella gruppen. Under året har 234 nya studentboenden för utländska studenter tillkommit varav 14 är på Gotland och 67 är nya forskarlägenheter.

4.9. Gemensamma stödfunktioner

De gemensamma stödfunktionerna utgörs av universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen. Vid universitetsförvaltningen finns också Uppsala universitet musik och museer där samlingar och publika platser är infrastruktur som ger stöd till forskning, utbildning och samverkan (se avsnitt 3.6). Enligt universitetets mål ska stödfunktioner och infrastruktur svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

4.9.1. Uppsala universitetsbibliotek

Universitetsbiblioteket är en universitetsgemensam resurs som ansvarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen. Verksamhetsområdena är fyra: utveckling av samlingar, samverkan med forskning och utbildning, vetenskaplig kommunikation och publicering samt utvecklande av platser för studier och forskning. Elva fysiska bibliotek i Uppsala och Visby utgör naturliga mötesplatser för studenter och anställda vid Uppsala universitet.

Två digitala labb har invigts. Aktiviteter i labben har resulterat i verksamhetsutveckling och ett förtydligande av stöd till forskning och utbildning i nära dialog med institutioner och fakulteter.

Under året har biblioteksnämnden beslutat om nya mål och strategier samt prioriterade verksamhetsinsatser. Ett

av flera aktuella ämnen är utarbetande av en bevarandestrategi.

Cirka 59 mnkr avsätts för inköp av informationsresurser, huvuddelen gäller digital media. Den snabba kostnadsutvecklingen har uppmärksammats såväl nationellt som internationellt.

Uppsala universitetsbibliotek är värd för publiceringsdatabasen DiVA, ett konsortium av universitet och myndigheter, som under året fick sin 47:e medlem. Under året har en förstärkning av verksamheten bland annat lett till bättre stöd och samverkan inom bibliometri.

Årsproduktionen av digitaliserat äldre material har dubblats. Unika och eftertraktade samlingar, som exempelvis Copernicus bibliotek, har digitaliserats i sin helhet och är därmed nu fritt tillgängliga via Alvin, plattformen för digitala samlingar och digitaliserat kulturarvsmaterial. Alvin innehåller i dagsläget över 140 000 poster. Samtidigt som digitaliseringen fortgår kvarstår intresset för originalmaterialet. Ett tiotal internationella utlån har gjorts.

Biblioteket undervisar i bland annat informationssökning, referenshantering, källkritik, upphovsrätt och open access-publicering. Digitala lärresurser för att främja ett flexibelt lärande utvecklas och i labben genomförs kurser i datahantering och digitala verktyg.

Digital utveckling innebär nya arbetssätt och numera kan material ur specialsamlingarna beställas över nätet.

Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2013–2017, tkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter av anslag	2 644	4 295	4 107	5 449	5 949
Intäkter av avgifter	28 041	30 917	27 634	27 111	22 863
Intäkter av bidrag*	23 119	24 729	21 988	23 554	26 283
Finansiella intäkter	252	214	106	40	73
Gemensamma intäkter	202 672	194 824	191 452	188 670	175 188
Summa intäkter	256 728	254 979	245 287	244 824	230 356
Kostnader för personal	117 497	114 173	108 729	100 420	96 625
Kostnader för lokaler	54 184	52 753	51 905	53 281	51 230
Övriga driftskostnader	80 750	81 395	77 686	71 801	65 580
Finansiella kostnader	38	21	13	322	665
Avskrivningar	6 377	6 756	10 581	11 761	11 149
Gemensamma kostnader	1 465	1 564	1 334	1 023	1 626
Summa kostnader	260 311	256 662	250 249	238 608	226 875
Årets kapitalförändring	-3 583	-1 683	-4 962	6 216	3 481
Universitetets totala kostnader	6 875 313	6 635 872	6 533 048	6 164 022	5 887 911
– universitetsbibliotekets andel av dessa (%)	3,8	3,9	3,8	3,9	3,8
Utgående balanserat kapital	-6 136	-2 589	-1 229	901	-5 615
*varav bidrag från stiftelser med universitetsanknuten förvaltning	20 074	21 075	18 264	18 355	19 029

Källa: Raindance.

Flera äldre kataloger har gjorts digitalt sökbara, exempelvis musiktrycken. För det allmänna fysiska beståndet ger övergången till systemet RFID (Radio Frequency Identification) tekniska förutsättningar att identifiera material och därmed förenklade låne- och framtagningsprocesser.

Bibliotekets andel av universitetets totala kostnader uppgick till 3,8 procent och har varit relativt konstant de senaste åren. Årets negativa kapitalförändring var 4 mnkr. Universitetsbiblioteket arbetar långsiktigt med att minska underskottet, bland annat genom omorganisation och effektivare arbetsätt (tabell 4.6).

4.9.2. Universitetsförvaltningen

Universitetsförvaltningens uppgift är att skapa goda förutsättningar för utbildning, forskning och samverkan. Förvaltningen stödjer konsistoriet, universitetsledningen, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner, studenter och verksamheten i övrigt. Stödet är både strategiskt och administrativt med ett särskilt ansvar för att tillgodose att universitetet fullgör sitt övergripande myndighets- och arbetsgivaransvar.

Ett antal större utvecklingsprojekt pågår enligt en beslutad projektmodell. Under året har ett genomgripande arbete gjorts för att förbereda driftsättningen av Nya Ladok, den uppgradering av det nationella systemet för studieadministration inom högre utbildning som ska ske

under 2018. Utvecklingsarbetet sker i samverkan med alla lärosäten i landet. Det pågår även ett arbete med att ta fram en ny lärplattform inom e-lärande (LMS) i nära dialog med verksamheten. Under året har en upphandling av ny plattform genomförts och arbetet går nu in i en implementeringsfas. Ett genomgripande projekt (EASY-projektet) har genomförts för att förbereda driftsättning av ett nytt ekonomiadministrativt system, Raindance 2018. I arbetet har representanter från verksamheten involverats och under 2018 kommer systemet att driftsättas. Under 2017 har även ett nytt fastighets- och ritningshanterings-system upphandlats och implementeringen av systemet har påbörjats. Vidare har en förstudie kring en ny webbplattform genomförts.

I början på hösten invigdes Uppsala universitets nya förvaltningshus, Segerstedthuset. I huset finns även centralarkiv, studie- och karriärvägledning för studenter samt läsplatser.

Universitetsförvaltningens andel av universitetets totala kostnader uppgick till 10 procent och är en viss ökning i jämförelse med de senaste åren. Årets negativa kapitalförändring på 45 mnkr beror bland annat på engångskostnader i samband med flytten till Segerstedthuset. Se tabell 4.7 för universitetsförvaltningens ekonomiska redovisning.

Tabell 4.7. Universitetsförvaltningens ekonomiska redovisning 2013–2017, tkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter av anslag	43 897	37 148	45 066	19 042	9 547
Intäkter av avgifter	103 206	102 604	125 620	135 750	139 371
Intäkter av bidrag	14 975	11 090	3 592	4 804	4 255
Finansiella intäkter	2 890	2 270	1 202	2 316	4 339
Gemensamma intäkter	477 587	464 203	444 515	417 731	361 987
Summa intäkter	642 554	617 314	619 996	579 643	519 499
Kostnader för personal	392 234	364 015	341 420	312 305	303 835
Kostnader för lokaler	85 351	61 710	58 642	45 822	45 674
Övriga driftskostnader	183 649	171 298	178 947	171 984	161 008
Finansiella kostnader	2 506	2 219	1 264	1 977	3 511
Avskrivningar	22 808	17 869	19 111	19 666	13 845
Gemensamma kostnader	1 054	1 229	1 042	1 136	1 462
Summa kostnader	687 603	618 341	600 426	552 890	529 335
Årets kapitalförändring	-45 049	-1 026	19 570	26 753	-9 836

Tabellen visar intäkter och kostnader för universitetsledningen, internrevisionen och universitetsförvaltningen. Universitetsövergripande kostnader för exempelvis hyror som betalas via universitetsförvaltningen är exkluderat.

Källa: Raindance.

9.
Capital pro Anno 1637
Credit.

Balancen efter 1636

Olof Rudbeck den äldres H. Acad.
miell. gärd. ut Londona till d. 1
Januarij 1637 utj.

Dölsmanmjät ————— 6, 855, 8, 1.

När siffror är huvudsaken

Uppsala universitets äldsta bevarade räkenskaper och bokslut är från 1637. Denna så kallade huvudbok nedtecknades i efterhand först 1666 av Olof Rudbeck d.ä eftersom tidigare räntmästare hade handskats rundhänt med universitetets medel och struntat i att föra bok över räkenskaperna. Men sedan dess finns en obruten serie av huvudböcker samlade i Uppsala universitets arkiv.

Foto: Uppsala universitets arkiv

5. Finansiell redovisning

Verksamheten inom universitetet fortsätter att öka och under 2017 var omsättningen 6 741 mnkr. Detta är en ökning om 795 mnkr eller 13 procent under de senaste fem åren. Universitetet exklusive Uppsala universitet Holding AB (UUAB) visar ett underskott på 134 mnkr vilket är en förändring med 141 mnkr jämfört med 2016 då ett överskott på 7 mnkr redovisades. Årets underskott innebär att universitetet planenligt använder myndighetskapitalet.

5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling

Universitetets ekonomiska ställning är fortsatt stark. Intäkterna uppgick till 6 741 mnkr vilket är en ökning med 98 mnkr (1,5 procent) jämfört med 2016. Verksamhetsnivån mätt i kostnader uppgick till 6 875 mnkr vilket är en ökning med 239 mnkr (3,6 procent) sedan föregående år och med 987 mnkr under den senaste femårsperioden (tabell 5.1).

Myndighetskapitalet som under flera år har ökat, minskade 2017. Universitetet, exklusive Uppsala universitet Holding AB (UUAB), redovisar ett underskott på 134 mnkr. Resultatet inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning uppvisar ett underskott på 97 mnkr medan utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning uppvisar ett underskott på 37 mnkr. Resultatet innebär att universitetet planenligt använder myndighetskapitalet.

5.2. Intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive transfereringar för 2017 uppgick till 6 741 mnkr vilket är en ökning från föregående år med 98 mnkr (tabell 5.1). Den största ökningen avser intäkter av anslag men även bidragsintäkterna fortsätter att öka. Avgiftsintäkterna minskade 29 mnkr medan de finansiella intäkterna ökade 3 mnkr.

Intäkter av anslag uppgick till 3 957 mnkr fördelat på 2 196 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning och 1 761 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning. Jämfört med föregående år har anslaget till utbildning ökat med 40 mnkr medan anslaget till forskning ökade med 30 mnkr.

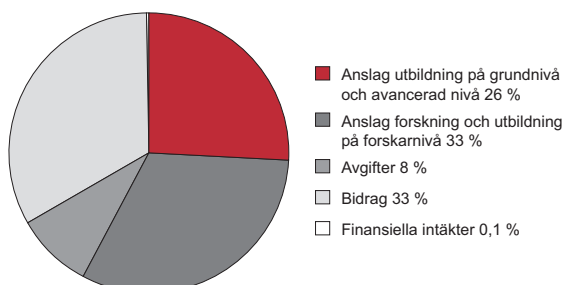
2017 års anslagsintäkter från utbildning på grundnivå och avancerad nivå, 1 641 mnkr, innebär att universitetets takbelopp underskrids med 36 mnkr om decemberpresta-

Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter					
Anslag	3 957	3 887	3 791	3 719	3 556
Avgifter	539	568	575	557	545
Bidrag	2 237	2 183	2 142	2 012	1 811
Finansiella	8	5	4	17	34
Summa	6 741	6 643	6 512	6 305	5 946
Verksamhetens kostnader					
Personal	4 497	4 302	4 221	3 973	3 766
Lokaler	735	723	719	682	658
Övrig drift	1 321	1 298	1 293	1 249	1 227
Finansiella	18	20	12	6	6
Avskrivningar	304	293	288	254	231
Summa	6 875	6 636	6 533	6 164	5 888
Verksamhetsutfall	-134	7	-21	141	58
Resultat från andelar i hel- och delägt dotterföretag	3	–	1	-5	3
Transfereringar					
Finansiering av bidrag	520	528	549	332	448
Lämnade bidrag	-520	-528	-549	-332	-448
Årets kapitalförändring	131	7	-20	136	61

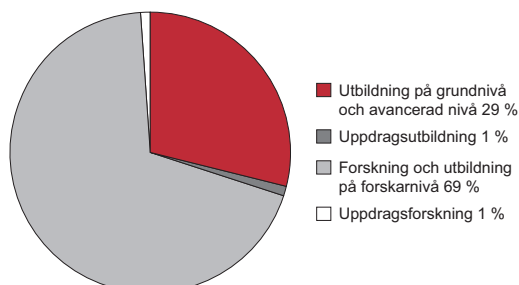
Källa: Raindance.

Figur 5.1. Intäkter under 2017 fördelade på intäktslag. Totalt 6 741 mnkr

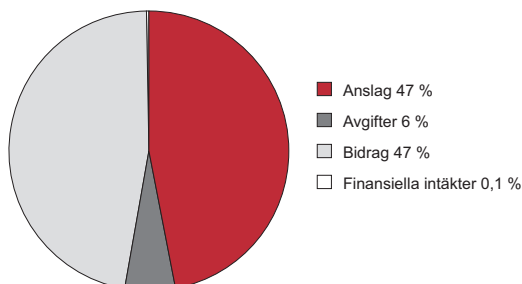
Källa: Raindance.

Figur 5.2. Intäkter under 2017 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 6 741 mnkr

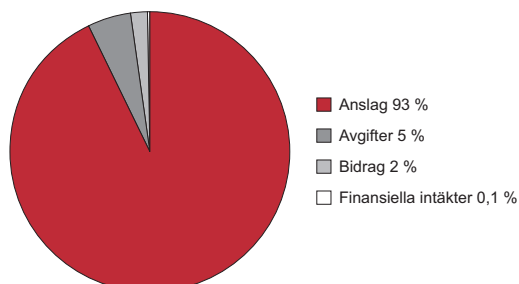
Källa: Raindance.

Figur 5.3. Intäkter i forskning och utbildning på forskarnivå 2017 fördelade på intäktslag. Totalt 4 665 mnkr

Källa: Raindance.

Figur 5.4. Intäkter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017 fördelade på intäktslag. Totalt 1 904 mnkr

Källa: Raindance.

tioner från 2016 medräknas. Universitetet har vid årets utgång en ackumulerad överproduktion på 108 mnkr som kan disponeras om universitetet under kommande år underskrider takbeloppet.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 29 mnkr jämfört med 2016 och uppgick till 539 mnkr. I intäktsposten ingår avgiftsintäkter från betalande studenter med 59 mnkr vilket är en ökning med 16,6 mnkr i jämförelse med 2016.

Intäkter av bidrag uppgick till 2 237 mnkr, vilket är en ökning med 54 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.2). Av de totala bidragsintäkterna på 2 237 mnkr finansieras forskning med 2 206 mnkr. Under verksamhetsåret svarade EU:s ramprogram Horisont 2020 för de största ökningarna av bidragsintäkterna (tabell 5.3).

Finansiella intäkter uppgick till 8 mnkr. Då ränteläget är oförändrat negativt, avser ränteintäkter lån i Riksgälden som uppgick till 3 mnkr vilket är i nivå med föregående

Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Vetenskapsrådet	730	729	727	639	548
Övriga forskningsråd	154	147	161	166	171
Övriga statliga myndigheter	273	270	300	292	259
Svenska organisationer utan vinstsyfte	658	641	535	522	483
EU	229	223	239	230	198
Offentliga forskningsstiftelser	79	62	66	75	69
Svenska företag	46	46	57	34	29
Kommuner/landsting	10	10	7	10	9
Utländska organisationer	54	48	46	39	43
Övriga	4	7	4	5	2
Summa	2 237	2 183	2 142	2 012	1 811

Källa: Raindance.

Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
ERC (FP7/H2020)	89	87	77	78	65
FP7	60	73	113	118	94
Horisont 2020 (exkl EIT)	44	18	8	–	–
Marie Curie (FP7/H2020)	16	19	24	20	12
EIT (Health, InnoEnergy, RawMaterial)	7	9	5	6	9
Övriga EU-medel	13	17	12	8	18
Summa	229	223	239	230	198

Källa: Raindance.

är. Ökningen beror i huvudsak på fluktuationer i valutor vilket givit upphov till positiva valutakursdifferenser.

5.3. Kostnader

De totala kostnaderna, inklusive finansiella kostnader, uppgick till 6 875 mnkr (tabell 5.1). Det är en ökning med 239 mnkr eller motsvarande 3,6 procent jämfört med 2016. Samtliga kostnadslag, förutom finansiella kostnader, har ökat under verksamhetsåret. Av kostnadsökningarna hänför sig 195 mnkr till kostnader för personal. Det motsvarar en ökning med 4,5 procent vilket är högre än föregående års förändring.

Kostnader för personal utgör 65 procent eller 4 497 mnkr av de totala kostnaderna (tabell 5.4). Härav utgör löner och ersättningar 2 948 mnkr, sociala avgifter och pensionskostnader 1 463 mnkr samt övriga personalkostnader 86 mnkr. Jämfört med 2016 ökade personalkostnaderna med 195 mnkr varav 120 mnkr avser löner och ersättningar och 77 mnkr sociala avgifter och pensionskostnader. Övriga personalkostnader minskade med 2 mnkr.

Årets ökade lönekostnader kan främst hänföras till lönerevision som gjordes oktober 2016. Antalet anställda har ökat 2017 jämfört med 2016 och i medeltal hade universi-

tetet 6 887 anställda år 2017. Det innebär att medelantalet anställda har ökat med 30 jämfört med 2016.

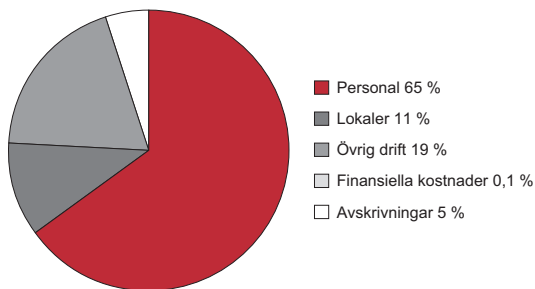
Lokalkostnaderna uppgick till 735 mnkr jämfört med 723 mnkr 2016. Utfallet för lokalkostnaderna påverkas såväl 2016 som 2017 av förändring av avsättning för avveckling av The Svedbergh-laboratoriet. En jämförelse exklusive avsättningarna visar att 2017 års lokalkostnader har ökat knappt 33 mnkr. Verksamheten i Uppsala fortsätter att expandera och nya lokaler har tagits i anspråk vilket medför att lokalhyrorna ökar. Övriga lokalkostnader, såsom el- och vattenkostnader, har minskat något.

Driftkostnaderna uppgick till 1 321 mnkr vilket är en ökning med 23 mnkr. I denna post ingår ersättning till landstinget för läkarutbildning och klinisk forskning vilka ökade med 3 mnkr och uppgick till totalt 289 mnkr.

Kostnader för resor, representation och konferenser uppgick till 178 mnkr vilket är en ökning med 10 mnkr. Konferenser, både interna och med externa deltagare, stod för halva ökningen och hotellkostnader och lokala resor utgjorde resterande ökning. Representationskostnaderna uppgick till 8 mnkr vilket är 0,5 mnkr högre än 2016.

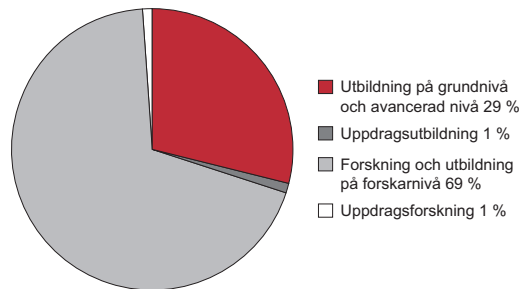
Inköp av varor och tjänster uppgick till 1 108 mnkr, vilket totalt sett är en ökning med 13 mnkr. Ökningen bestod bland annat av IT-relaterade kostnader. Förändringarna var

Figur 5.5. Kostnader under 2017 fördelade på kostnadslag. Totalt 6 875 mnkr

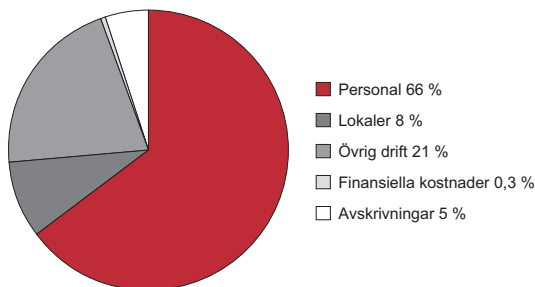
Källa: Raindance.

Figur 5.6. Kostnader under 2017 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 6 875 mnkr

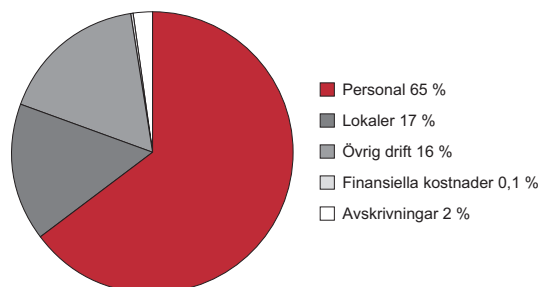
Källa: Raindance.

Figur 5.7. Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2017 fördelade på kostnadslag. Totalt 4 756 mnkr

Källa: Raindance.

Figur 5.8. Kostnader i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017 fördelade på kostnadslag. Totalt 1 943 mnkr

Källa: Raindance.

Tabell 5.4. Kostnadsutveckling 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013	Förändring 2013–2017 (%)
Personalkostnader	4 497	4 302	4 221	3 973	3 766	19
Lönekostnader	2 948	2 828	2 810	2 649	2 483	
Sociala avgifter	916	878	855	799	751	
Pensionskostnader	547	507	465	423	419	
Övriga personalkostnader	86	89	91	102	113	
Lokalkostnader	735	723	719	682	658	12
Övriga driftkostnader	1 032	1 012	1 015	976	961	7
Ersättning till landstinget	289	286	278	273	266	9
Finansiella kostnader	18	20	12	6	6	200
Avskrivningar och nedskrivningar	304	293	288	254	231	32
Summa kostnader	6 875	6 636	6 533	6 164	5 888	17

Källa: Raindance.

relativt små i förhållande till den totala kostnadsmassan och beror generellt på vilka projekt som drivits vilka år och vilken typ av resurser de krävt.

Avskrivningskostnaderna har ökat med 11 mnkr jämfört med 2016 varav maskiner och inventarier stod för 8 mnkr, byggnader 2 mnkr och övrigt 1 mnkr. Investeringarna i maskiner och inventarier ökade med 49 mnkr och avsåg bland annat ianspråktagandet av Segerstedthuset, upp- rustning av Universitetshuset, tillbyggnad av Rudbeck- laboratoriet och ombyggnad av Gamla torget.

Finansiella kostnader uppgick till 18 mnkr, varav 15 mnkr avsåg räntekostnader på tillgodohavande i Riksgäl- den. Den negativa räntan har varit oförändrad under året och därför är den förändringen liten. Minskningen om 2 mnkr berodde på lägre valutakursförluster.

5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren

De totala kostnaderna har under perioden 2013–2017 ökat med 17 procent eller 987 mnkr (tabell 5.4). Under jämförelseperioden har den årliga procentuella kostnads- ökningen i stort varit på samma nivå. Under perioden 2013–2017 har personalkostnaderna ökat med 731 mnkr eller motsvarande 19 procent. Driftkostnaderna har under perioden totalt ökat med 71 mnkr vilket är en ökning med 7 procent. Investeringstakten är fortsatt hög och under de senaste fem åren har avskrivningskostnaderna ökat med 32 procent eller 73 mnkr. Lokalkostnaderna har ökat med 12 procent under 2013–2017. De finansiella kostnaderna har under perioden varierat mellan 6 och 20 mnkr.

5.5. Forskningsfinansiering

Inom forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, är andelen finansiering med statsanslag oförändrad i likhet med närmast föregående år. År 2017 utgör anslagen 47 procent. Andelen som finansierats av bi- dragsintäkter var 47 procent och därmed i stort på samma nivå som tidigare år. Övrig finansiering avser avgifter och finansiella intäkter. Finansieringen med externa bidrag är således fortsatt betydande och viktig för universitetets forskning.

Forskningsråden svarar fortsatt för den största andelen bidragsfinansiering. 2017 utgjorde deras andel drygt 40 procent av bidragsintäkterna vilket är en viss minskning i jämförelse med 2016. Den i särklass största enskilda fi- nansiären är Vetenskapsrådet (tabell 5.5). En annan viktig

Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Vetenskapsrådet	730	729	727	639	548
EU	222	212	228	228	194
Wallenbergstiftelserna	220	229	192	164	134
Egna stiftelser	122	121	41	88	79
Formas	79	78	88	97	90
Kungliga Tekniska högskolan	76	73	63	54	36
Statens energimyndighet	74	68	56	59	47
Stiftelsen för strategisk forskning	73	54	57	67	63
Cancerfonden	67	57	52	49	55
Riksbankens Jubileums- fond	56	53	59	52	49
Vinnova	43	42	42	52	57
Forte	33	26	30	26	35
Sida	24	31	27	37	36

Källa: Raindance.

finansieringskälla är EU där bidragsintäkterna åter ökar. Universitetets finansiering från privata stiftelser och andra organisationer utan vinstsyfte är även betydande och svarade 2017 för drygt 29 procent av bidragsintäkterna. Bland de icke statliga bidragsgivarna är Wallenbergstiftelserna störst.

5.6. Oförbrukade bidrag

Forskningsmedel från externa finansiärer är viktiga för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva god och nydanande forskning och för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Universitetet är fortsatt framgångsrikt vad avser beviljande av medel från externa finansiärer.

Totalt har universitetets oförbrukade bidrag ökat med 59 mnkr jämfört med 2016 (tabell 5.6). De oanvända medlen, 1 890 mnkr, motsvarar mindre än ett års förbrukning av externa bidrag. I tabell 5.8 visas hur stor andel som år-

ligen förbrukats av de bidrag som inbetalats till universitetet. Under 2017 var omsättningstakten 99 procent och den årliga omsättningen beräknas fortsatt vara 100 procent eller mer de närmaste åren.

Tabell 5.6. Utveckling av bidrag 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Oförbrukade bidrag	1 890	1 831	1 903	2 024	1 928
Upplypnade bidrag	315	291	248	198	153

Källa: Raintance.

I tabell 5.9 visas utvecklingen av oförbrukade bidrag för de största forskningsfinansiärerna 2013–2017. Under 2017 har de oförbrukade bidragen från flertalet finansiärer minskat och framför allt för utomstatliga finansiärer. För större statliga finansiärer såsom forskningsråden och Sida ökade de oförbrukade bidragen.

Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2013–2017

	Anslagsmedel för samfinansiering					Andel av totalfinansiering (%)*				
	2017	2016	2015	2014	2013	2017	2016	2015	2014	2013
HumSam	27	25	27	24	22	2,5	2,3	2,6	2,4	2,4
MedFarm	21	21	15	14	14	1,1	1,1	0,9	0,9	0,9
TekNat	27	30	25	30	30	1,5	1,7	1,4	1,8	2,0
Totalt	75	76	67	68	66	1,5	1,6	1,5	1,6	1,7

*Med totalfinansiering avses intäkter av anslag, bidrag och finansiella intäkter inom forskning.

Källa: Raintance.

Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Inbetalade bidragsmedel	2 693	2 489	2 406	2 294	2 188
Förbrukade bidragsmedel	2 657	2 604	2 577	2 248	2 069
Omsättning av inbetalade medel (%)	99	105	107	98	95

Källa: Raintance.

Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Vetenskapsrådet	788	758	797	857	739
EU	104	93	111	154	184
Sida	81	71	71	30	33
Formas	80	68	81	103	103
Egna stiftelser	79	90	91	85	83
Statens energimyndighet	48	50	48	40	24
Cancerfonden	46	55	55	49	44
Vinnova	36	38	33	35	37
Kungliga Tekniska högskolan	33	25	25	28	24
Wallenbergstiftelserna	30	33	52	69	65
Ragnar Söderbergs Stiftelse	30	35	35	32	8
Forte	30	32	27	30	26

Källa: Raintance.

5.7. Likviditet

Universitetets tillgodohavande i Riksgälden uppgick vid årets slut till 2 863 mnkr vilket är en minskning med 77 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen beror på årets underskott och ökade kostnader i verksamheten.

5.8. Investeringar

Årets investeringar har ökat jämfört med föregående år (tabell 5.10). Investeringar i materiella anläggningstillgångar ökade med 49 mnkr efter en större nedgång förra året. Materiella anläggningstillgångar består till största delen av maskiner och instrument. Investeringstakten i maskiner och instrument hade minskat 2016 och fortsatte att minska något även under 2017. Ökningen under 2017 avser datorer, möbler och inredning. Investeringar i inredning i Universitetshuset och Segerstedthuset uppgick 2017 till 58 mnkr.

Tabell 5.10. Investeringar och lån 2013–2017, mnkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Immateriella anläggningstillgångar	4	3	1	2	6
Förbättringsutgift på annans fastighet	56	81	78	38	39
Materiella anläggningstillgångar	227	178	239	264	187
Pågående nyanläggningar	57	74	70	50	91
Summa investeringar	344	336	388	354	323
Nyupplåning i Riksgäldskontoret	383	148	205	194	297

Källa: Raindance.

5.9. Disposition av myndighetskapital

Uppsala universitet har haft en stark tillväxt de senaste åren och antalet anställda har ökat med ungefär 1 500 personer sedan 2009 då forskningspropositionen för 2009–2012 började få genomslag. Även myndighetskapitalet har ökat under samma period huvudsakligen med anledning av att det tar tid att starta och bygga upp nya verksamheter. För 2017 redovisade universitetet ett utfall på -134 mnkr (5.13 Resultaträkning), vilket innebär att universitetet nu planenligt använder myndighetskapitalet.

Det är nödvändigt att ha ett myndighetskapital för att som universitet kunna agera långsiktigt och ta ett strategiskt arbetsgivaransvar. Resurser behövs bland annat för att kunna erbjuda trygga och attraktiva karriärvägar. Myndighetskapitalet är en stabiliserande faktor, vilket krävs i en verksamhet där planeringsförutsättningarna delvis är kortsiktiga och osäkra. Universitetets forskning finansieras till mer än hälften av tidsbegränsade projektmedel och kravet på medfinansiering har ökat de senaste åren. Myn-

dighetskapitalet är också en förutsättning för att kunna bygga upp nödvändig forskningsinfrastruktur.

Konsistoriet har fastställt ett regelverk som styr inom vilka intervall myndighetskapitalet ska ligga vid universitetet som helhet, vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Myndighetskapital som på vetenskapsområdena överstiger tillåten gräns återförs till hälften till universitetet gemensamt efter varje bokslut. Regelverket infördes i verksamhetsplanen för 2018.

Universitetets stabila ekonomiska ställning möjliggör satsningar de närmaste åren. Förutom fakultetsövergripande satsningar på rekrytering av doktorander, postdoktorer och gästforskare kan ett antal större forskningsprogram nämnas. I gränsytan mellan teknik och högspecialiserad vård har Medtech Science and Innovation startats i samverkan med Akademiska sjukhuset. Inom ramen för Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism samlas forskare inom bland annat juridik, kulturgeografi och teologi. Forskningsområdet Human Diversity syftar till att öka förståelsen för mänsklighetens genetiska och demografiska historia. Vidare har Centre for Integrated Research on Culture and Society (CIRCUS) inrättats, en miljö för att initiera och utveckla samarbeten kring mångvetenskaplig och problemdriven forskning med tyngdpunkt inom humaniora och samhällsvetenskap. Andra exempel är Upptech (Uppsala University School of Technology) och Uppsala Antibiotics Center (UAC).

Universitetet satsar även på att utveckla den fysiska miljön. Här kan nämnas nybyggnationer såsom Ångström etapp 4, Rudbecklaboratoriet och Segerstedthuset.

Uppsala universitet hade 1 180 mnkr i myndighetskapital (exklusive statskapital och resultatandelar i hel- och delägda företag) vid utgången av 2017. Under 2018 beräknas verksamheten uppvisa ett underskott om -151 mnkr och åren därefter, 2019–2021, underskott om -117, -78 respektive -44 mnkr. För att i längden upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse bedömer universitetet att det balanserade kapitalet bör ligga på en nivå mellan 5 och 15 procent av omsättningen inom forskning och utbildning på forskarnivå och mellan 5 och 10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska en myndighet som har ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Universitetets ackumulerade överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna uppgår till 86 mnkr vilket innebär att det ackumulerade överskottet för närvarande överstiger 10 procent (not 2 till resultaträkningen). Överskottet inom de avgiftsbelagda verksamheterna ska, på motsvarande sätt som för myndighetskapitalet i stort, under de närmaste åren användas till utveckling av verksamheten. Åtgärder för att över tid få en

Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2017, mnkr

Verksamhet	Ingående kapital	Omdisponerat/ rättelse kapital	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	355	-1	1 904	-1 943	-39	315
Uppdragsverksamhet	47	-7	85	83	2	42
Summa utbildning	402	-8	1 989	-2 026	-37	357
Forskning och utbildning på forskarnivå	870	8	4 665	-4 756	-88*	790
Uppdragsforskning	42		87	-93	-6	36
Statskapital	14	13				27
Andelar i hel- och delägda företag	51	-5				46
Summa forskning	977	16	4 752	-4 849	-94	899
Totalt	1 379	8	6 741	-6 875	-131	1 256

*Årets resultat (3 mnkr) från andelar i hel- och delägda företag ingår i posten.

Källa: Raindance.

bättre balans mellan avgiftsintäkterna och verksamhetens kostnader kan därför också bli aktuellt.

5.10. Väsentliga förändringar i förhållande till prognos i delårsrapporten

2017 års verksamhetsutfall på -134 mnkr exklusive UUAB innebär ett lägre resultat med 79 mnkr än prognostiserat i delårsrapporten. Intäkterna blev totalt 6 mnkr lägre än beräknat varav avgiftsintäkterna understeg prognosen med 22 mnkr. De totala kostnaderna blev 73 mnkr högre än prognosen och både personal- och driftkostnader blev där högre än beräknat. Samtidigt blev lokalkostnaderna och avskrivningarna något lägre.

5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet

I detta avsnitt presenteras ekonomisk översikt och kommentarer till utfallet per vetenskapsområde och för övrig verksamhet. De redovisade beloppen omfattar även transaktioner såsom fördelning av lokaltjänstkostnader och kostnader för gemensamma funktioner. Universitetet har valt att redovisa dessa siffror eftersom de speglar den

interna styrningen och uppföljningen. Redovisning enligt regleringsbrevet görs i avsnitt 5.19 Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar.

5.11.1. Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 1 928 mnkr under 2017 för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap vilket är en ökning med 26 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.12). Årets resultat blev ett underskott på 62 mnkr. Samtliga verksamhetsgrenar uppvisade underskott och utbildning på grundnivå och avancerad nivå stod för den största delen med -38 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 203 mnkr.

Det redovisade underskottet på 38 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är en resultatminskning med 52 mnkr jämfört med föregående år. Det utgående kapitalet uppgick till 78 mnkr. Resultatet för forskning och utbildning på forskarnivå blev ett underskott på 18 mnkr och det utgående kapitalet uppgick till 96 mnkr.

Forskning finansierad av bidrag var på samma nivå som närmast föregående år. Under 2017 blev bidragsintäkterna 379 mnkr. De oförbrukade medlen för bidragsforskning ökade med 16 mnkr och uppgick 2017 till 313 mnkr.

Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2017, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	115 825	841 551	-879 448	-37 897	77 929
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	4 615	15 478	-15 505	-27	4 588
Beställd utbildning	1 669	2 447	-2 925	-479	1 191
Uppdragsutbildning	18 667	39 065	-38 804	260	18 928
Forskning och utbildning på forskarnivå	114 864	641 029	-659 480	-18 451	96 413
Bidragsforskning	4 629	379 073	-383 987	-4 914	-285
Uppdragsforskning	3 891	9 457	-9 527	-70	3 821
Totalt	264 162	1 928 099	-1 989 676	-61 577	202 585

Källa: Raindance.

5.11.2. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci

De totala intäkterna uppgick till 2 267 mnkr under 2017 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci vilket är en ökning med 51 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.13). Årets samlade resultat blev ett nollresultat vilket är 22 mnkr lägre än föregående år. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 391 mnkr.

Årets resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett överskott på drygt 5 mnkr och det utgående kapitalet uppgick till 77 mnkr.

Intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 905 mnkr, vilket är en minskning med 4 mnkr. Verksamheten visade ett underskott på 2 mnkr och det samlade utgående kapitalet uppgick till 234 mnkr.

Bidragsintäkterna inom området ökade med 42 mnkr och samtidigt ökade de oförbrukade forskningsbidragen med 25 mnkr till 756 mnkr.

5.11.3. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 239 mnkr under 2017 för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap vilket är en ökning med 22 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.14). Årets resultat blev ett underskott på 47 mnkr vilket är 20 mnkr lägre än föregående år. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 314 mnkr.

Verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå redovisade ett underskott på 42 mnkr. Under 2017 ökade intäkterna med 22 mnkr till 770 mnkr. Det utgående kapitalet uppgick till 188 mnkr.

Bidragsforskningen är den verksamhetsgren som hade de största intäkterna inom vetenskapsområdet, 935 mnkr. Bidragsintäkterna var på samma nivå som föregående år. De oförbrukade bidragen för bidragsforskningen uppgick vid årets slut till 726 mnkr, en ökning med 4 mnkr jämfört med 2016.

Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2017, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	71 645	524 267	-518 774	5 493	77 138
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	1 187	9 587	-6 798	2 789	3 976
Beställd utbildning	79	0	-20	-20	60
Uppdragsutbildning	7 688	7 376	-5 769	1 607	9 295
Forskning och utbildning på forskarnivå	235 719	905 171	-907 118	-1 947	233 772
Bidragsforskning	54 339	787 546	-793 538	-5 993	48 346
Uppdragsforskning	19 767	33 216	-34 888	-1 672	18 095
Totalt	390 424	2 267 162	-2 266 905	257	390 681

Källa: Raindance.

Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2017, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	29 350	457 358	-458 785	-1 427	27 922
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	821	23 402	-23 135	267	1 088
Beställd utbildning	28	0	-11	-11	18
Uppdragsutbildning	1 885	6 930	-5 694	1 237	3 121
Forskning och utbildning på forskarnivå	230 282	770 055	-811 912	-41 856	188 425
Bidragsforskning	83 740	935 027	-936 825	-1 798	81 942
Uppdragsforskning	15 342	46 160	-49 923	-3 763	11 579
Totalt	343 403	2 238 932	-2 286 283	-47 351	314 096

Källa: Raindance.

Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2017, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	82 305	155 710	-141 571	14 139	96 444
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	-2 720	10 993	-11 022	-29	-2 749
Beställd utbildning	–	0	-24	-24	-24
Uppdragsutbildning	8 346	36 959	-36 442	517	8 863
Forskning och utbildning på forskarnivå	51 223	312 961	-286 756	26 205	77 428
Bidragsforskning	7 010	34 096	-36 700	-2 604	4 406
Uppdragsforskning	401	237	-275	-38	363
Universitetsförvaltning, universitetsbibliotek och intendenturområden	117 953	1 068 704	-1 123 869	-55 165	62 788
Universitetsövergripande	33 661	840 484	-849 188	-8 704	24 957
Totalt	298 179	2 460 144	-2 485 847	-25 703	272 476

Källa: Raindance.

5.11.4. Övriga verksamheter

Övrig verksamhet består av universitetsbiblioteket, universitetsförvaltningen inklusive Uppsala universitet musik och museer, intendenturområden, universitetsövergripande verksamheter såsom Uppsala universitet Innovation, den nationella inrättningen Nationellt centrum för kvinnofrid, Kollegiet för samhällsforskning samt dotterföretaget Uppsala universitets utveckling AB (UUAB). Årets sammanlagda resultat blev negativt med 26 mnkr. Årets resultat består dels av överskott från anslag som ska fördelas kommande år till utbildning och forskning och dels negativa verksamhetsutfall för universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket. Det utgående kapitalet består bland annat av UUAB:s bokförda värde, erhållna donationer, medel för strategiska satsningar inom forskningen samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

5.12. Stiftelseförvaltning

Uppsala akademiförvaltning är en organisation vars uppgift är att förvalta stiftelser som har en till Uppsala universitet anknuten förvaltning. Universitetet har under 2017 erhållit ersättning med 3,2 mnkr för arbete för Uppsala akademiförvaltning. Ersättningen avser främst lönekostnader.

Under året har universitetet mottagit två nya stiftelser att förvalta:

Colonias-Janssons stiftelse med 0,3 mnkr. Avkastningen ska främja forskning vid institutionen för fysik och astronomi vid Uppsala universitet genom att tillhandahålla stipendier till forskarstudenter vid institutionen. Stiftelsen ska syfta till att årligen dela ut ett eller flera stipendier benämnda Colonias-Jansson stipendium. Mottagaren av stipendiet ska vara en välförtjänt doktorand i fysik vid Uppsala universitet, företrädesvis från Grekland, men annars från a) Sverige eller b) ett annat land. Stiftare är John S. Colonias.

Stiftelsen Karinfonden med 1 mnkr. Avkastningen ska stödja kvinnliga forskare vid institutionen för idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet. I första hand till anordnande av större och mindre workshops kring en enskild forskare eller ett enskilt tema, men kan också användas till rese- och konferensstöd, tryckbidrag, kostnader i samband med publicering av text och bild eller annat forskningsändamål. Stiftare är Karin Johannisson.

Under året har universitetet mottagit större tilläggsdonationer till en stiftelse:

Stiftelsen Uppsala universitets vänner med 0,1 mnkr. Stiftelsens kapital och avkastning ska disponeras av rektor och användas till det som gagnar Uppsala universitet. Stiftare är Bo Sundqvist, Marianne Andersson och Pernilla Björk.

5.13. Resultaträkning

(tkr)

	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	3 956 754	3 887 145
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	539 369	567 983
Intäkter av bidrag	3	2 237 112	2 183 097
Finansiella intäkter	6	7 704	4 728
Summa		6 740 939	6 642 953
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-4 496 718	-4 301 780
Kostnader för lokaler		-734 973	-722 685
Övriga driftkostnader	5	-1 321 504	-1 298 371
Finansiella kostnader	6	-17 704	-19 638
Avskrivningar och nedskrivningar	10–14	-304 414	-293 398
Summa		-6 875 313	-6 635 872
Verksamhetsutfall		-134 374	7 081
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		3 430	–
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		96 146	105 163
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		285 091	299 737
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	7	138 866	123 515
Lämnade bidrag	8	-520 103	-528 415
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-130 944	7 081

5.14. Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2017-12-31	2016-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	13 186	17 977
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	1 309	2 291
Summa immateriella anläggningstillgångar		14 495	20 268
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	12	2 745	2 580
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	251 754	220 692
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	721 272	665 224
Pågående nyanläggningar	15	94 237	145 852
Förskott materiella anläggningstillgångar		7 867	0
Summa materiella anläggningstillgångar		1 077 875	1 034 348
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	71 469	59 712
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	90	90
Summa finansiella anläggningstillgångar		71 559	59 802
Varulager m.m.			
Förskott till leverantörer		0	887
Summa varulager m.m.		0	887
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	18	68 856	69 913
Fordringar hos andra myndigheter	19	86 039	81 317
Övriga kortfristiga fordringar	20	2 845	2 138
Summa kortfristiga fordringar		157 740	153 368
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	21	207 706	182 252
Upplupna bidragsintäkter	22	314 691	291 271
Övriga upplupna intäkter	23	5 572	8 617
Summa periodavgränsningsposter		527 969	482 140
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	24	0	0
Summa avräkning med statsverket		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	25	2 862 617	2 939 645
Kassa och bank		129 278	117 503
Summa kassa och bank		2 991 895	3 057 148
SUMMA TILLGÅNGAR		4 841 533	4 807 961

5.14. Balansräkning (forts.)

(tkr)

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2017-12-31	2016-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	26	26 534	13 373
Resultatandelar i hel- och delägda företag		46 039	50 712
Balanserad kapitalförändring	27	1 314 212	1 307 130
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	28	-130 944	7 081
Summa myndighetskapital	28	1 255 841	1 378 296
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	17 605	18 493
Övriga avsättningar	30	79 126	92 271
Summa avsättningar		96 731	110 764
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	31	745 000	665 010
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	32	150 110	140 605
Leverantörsskulder		146 678	143 990
Övriga kortfristiga skulder	33	205 993	199 751
Depositioner	34	130	92
Summa skulder m.m.		1 247 911	1 149 448
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	265 404	252 477
Oförbrukade bidrag	36	1 890 365	1 830 918
Övriga förutbetalda intäkter	37	85 281	86 058
Summa periodavgränsningsposter		2 241 050	2 169 453
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 841 533	4 807 961
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	38	15 887	74 229

5.15. Anslagsredovisning

(tkr)

a = ramanslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16							
Utbildning och universitetsforskning							
16 02 003 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 684 040			1 684 040	-1 684 040	0
001 Takbelopp (a)	0	1 684 040			1 684 040	-1 684 040	0
16 02 004 Forskning och utbildning på forskarnivå		2 066 943			2 066 943	-2 066 943	0
006 Basresurs (a)	0	2 039 599			2 039 599	-2 039 599	0
007 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (a)	0	27 344			27 344	-27 344	0
16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	900	30 859		-596	31 163		31 163
009 Statlig ålderspensionsavgift (a)	900	30 859		-596	31 163		31 163
							0
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor		13 269			13 269	-13 269	0
001 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (a)	0	1 909			1 909	-1 909	0
002 Internationell lärarfortbildning (a)	0	8 918			8 918	-8 918	0
003 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (a)	0	2 442			2 442	-2 442	0
16 02 066 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		288 649			288 649	-288 649	0
001 Uppsala universitet (a)	0	288 649			288 649	-288 649	0
Summa	900	4 083 760	0	-596	4 084 064	-4 052 901	31 163

Villkor för anslag 16 02 004, ap. 6 Basresurs

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom råvaror (KIC Raw materials) under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor under 2016–2022. Under 2017 har universitetet betalat 954 460 kr i medlemsavgift till KIC Raw materials.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom hälsa (KIC Healthy living) under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 750 000 kronor under 2016–2022. Under 2017 har universitetet betalat 732 502 kr i medlemsavgift till KIC Healthy living.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) att besluta om medlemsavgift på högst 350 000 kronor per år under 2016–2018. Under 2017 har universitetet betalat 285 759 kr i medlemsavgift till CECAM.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i The Guild of European Research-Intensive Universities att besluta om medlemsavgift på högst 450 000 kronor per år under 2016–2018. Under 2017 har universitetet betalat 441 023 kr i medlemsavgift till GUILD.

Uppsala universitet bemyndigas att under 2017–2022 besluta om årlig medlemsavgift på högst 500 000 kronor till KIC Inno Energy SE. Under 2017 har 478 775 kr betalats i medlemsavgift.

5.16. Tilläggsupplysningar

5.16.1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisningen vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till FÅB. I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosädet får överföra såväl överproduktion som utnyttjat takbelopp (anslagssparande) till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska istället lämna uppgifter enligt regleringsbrevet bilaga 6 Väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgälden uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4§ förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap 1§ första stycket och 3§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare och effektivare IT-relaterade stödsystem. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 400 tkr. I anskaffningsvärdet ingår både externa inköp samt universitetets egna direkta kostnader för den enskilda tillgången. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk. Motsvarande regler gäller även för anskaffning av programvaror och licenser.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 20 tkr. Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Inventarier och utrustning som kan antas ha en ekonomisk livslängd understigande tre år redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället. Större anskaffningar av likartade tillgångar där anskaffningsvärdet per enhet understiger 20 tkr redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället om kostnadsfördelningen över tid inte påverkas väsentligt.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Anskaffningsbeloppet ska överstiga 100 tkr och den ekonomiska livslängden beräknas vara mer än 3 år. Ofta delas förbättringsutgiften upp i flera fakturor från leverantören och under byggtiden hanteras fakturerade belopp som pågående förbättringsutgift. När lokalerna är färdiga att tas i bruk startar avskrivningarna. Avskrivningstiden begränsas så att investeringen ska vara helt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Följande bedömda ekonomiska livslängder tillämpas

Balanserade utgifter för utveckling	3 eller 5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–20 år
Möbler, inredning och utrustning	5 eller 10 år
Maskiner, verktyg, elektriska apparater, inredning	3, 5 eller 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 eller 10 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 eller 5 år

För konstföremål sker ingen avskrivning. Andra avskrivningstider kan tillämpas i enskilda fall för särskild utrustning.

Finansiell leasing

Enligt kapitalförsörjningsförordningens 12 § (1996:1188) får leasingavtal endast träffas under förutsättning att det leder till lägre kostnad för staten än köp. Avtal för maskiner och som uppfyller kraven för finansiella leasingavtal bokförs som tillgång och skuld i balansräkningen.

 Holdingbolaget vid Uppsala universitet

Uppsala universitet förvaltar från och med den 1 januari 1998 holdingbolaget Uppsala universitets utveckling AB. I årsredovisningen redovisas uppgifter om andelar i hel- och delägda företag och resultatandel enligt kapitalandelsmetoden. Innehavet redovisas i balansräkningen under posterna andelar i hel- och delägda företag, statskapital samt resultat från andelar i hel- och delägda företag. Påverkan på universitetets kapitalförändring framgår av resultaträkningspostens resultat från andelar i hel- och delägda företag.

Holdingbolagets resultat är preliminärt då universitetets årsredovisning fastställs. Det har medfört att justeringar kan behöva göras i efterskott. Universitetet tillämpar därför från och med 2016 principen att redovisa holdingbolagets definitiva resultat med ett års fördröjning. År 2016 redovisades därför inget resultat alls och bolagets resultat för 2016 redovisas 2017.

Universitetets resultatandelar har korrigerats, för tidigare års resultatjusteringar samt ändrade redovisningsprinciper, i holdingbolaget, se not 28.

År 2010 lämnade universitetet ett kapitaltillskott om 9 mnkr till holdingbolaget. Detta har tidigare redovisats som nedskrivning av andelar istället för som statskapital. Under 2017 har detta korrigerats vilket innebär att både andelar i holdingbolaget (not 16) och statskapitalet (not 28) är 9 mnkr högre vid utgången av 2017.

Universitetens holdingbolag erhåller årligen, sedan 2014, ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 mnkr vilket betalas via Kammarkollegiet direkt till holdingbolaget. Under 2017 kom ESV fram till att berörda universitet ska redovisa dessa tillskott som statskapital. Till följd av detta har universitetets andelar i bolaget (not 16) respektive statskapital (not 28) justerats med 4 mnkr under 2017.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Kundfordringar som är äldre än 6 månader har skrivits av som befarad kundförlust. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2018-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättats, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på bankkonton i utländsk valuta per 2017-12-31 har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. I allt väsentligt har periodisering skett för t.ex. leverantörsskulder, semesterlöneskuld, avgifter och bidrag. För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns om 50 tkr men även mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynvinkel att alla kostnader kommer med en viss period.

För externfinansierade bidrag och uppdragsverksamhet tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs också av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

I årsredovisningen finns en upplysning som visar beräkning förbrukningstakt av inbetalda bidrag. Metoden för att beräkna förbrukningstakt har tagits fram i enlighet med rekommendationer från Högskolornas forum för redovisningsfrågor. En schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten har gjorts. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till och med 2018-01-05 (2017-01-05).

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader löpande baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster.

Universitetet fördelar de gemensamma kostnaderna på kostnadsbärarna i relation till direkta personal- och driftkostnader (fördelningsbas).

Transfereringar

Universitetet särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom universitetet. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag, avgifter respektive bidrag. Exempel på transfereringar är stipendier, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten.

5.16.2. Redovisning av verksamhetens resultat

Enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000: 605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut. Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Redovisningen ska lämnas enligt den indelning som myndigheten bestämmer om inte regeringen beslutat annat.

Enligt ESV föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten översiktligt beskriva sin verksamhet och resultatet av verksamheten, företrädesvis de viktigaste prestationerna, deras volym och kostnader. Enligt de allmänna råden kan kostnad per prestation avse såväl kostnad per prestationstyp och år som enskild prestations totala kostnad.

I årsredovisningen redovisas en rad olika uppgifter om verksamhetens volymer, såsom helårsstudenter och forskarexamina, samt de totala kostnaderna med uppdelning på utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. De uppgifter som redovisas i sammanställningen Väsentliga uppgifter har

för universitet och högskolor i huvudsak utvecklats utifrån de perspektiv som anges i ovan nämnda förordning.

Av högskolelagen framgår att universitet och högskolor ska:

- bedriva utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet,
- bedriva forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete.

Universitet och högskolor ska även samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid universitet och högskolan kommer till nytta.

Att beräkna kostnaden per prestationstyp kräver klara definitioner för att uppgifterna ska vara meningsfulla. I Väsentliga uppgifter redovisas kostnad per helårsstudent, kostnad per helårsprestation och kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation.

De kostnadsuppgifter som används vid beräkningen av prestationsredovisningen inom utbildning och vid kostnad per publikation är kostnaden inom utbildning exklusive uppdragsutbildning och kostnaden inom forskning inklusive uppdragsforskning som redovisas i tabell 5.11.

Liksom de finansiella uppgifterna har uppgifterna om antalet studenter och antalet publikationer ett brytdatum. Fram till den 8 januari 2018 har inrapportering av studenter och publikationer kunnat göras för 2017. Till skillnad från den finansiella rapporteringen ändras uppgifterna i studiedokumentationssystemet och publikationsdatabasen för tidigare år om rapportering sker i efterhand. I årsredovisningen redovisas samma uppgifter som i föregående årsredovisning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå om inte annat anges, trots att uppdatering gjorts retroaktivt i systemen. För utbildning på forskarnivå och publikationer förekommer dock ofta efterregistreringar vilket gör att universitetet valt att uppdatera uppgifterna om dessa bakåt i tiden för att få en mer rättvisande bild av verksamheten.

5.17. Noter till resultaträkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2017	2016
1) Intäkter av anslag		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 672 179	1 634 435
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 955 313 ¹⁾	1 926 779 ¹⁾
Särskilda åtaganden	13 269	13 069
Nationellt kunskapscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor (NCK)	27 344	26 938
Ersättning för klinisk utbildning	77 935	76 324
Ersättning för klinisk forskning	210 714	209 600
Summa intäkter av anslag	3 956 754	3 887 145
¹⁾ I anslaget ingår 116 mnkr (116 mnkr) avseende strategiska forskningsområden.		
2) Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Beställd utbildning	2 447	2 679
Yrkeshögskolan, KY mm		-2
Uppdragsutbildning	78 721	77 942
Uppdragsforskning	87 144	111 743
Utbildning studieavgiftsskyldiga studenter	59 410	43 002
Högskoleprovet	1 602	1 943
Upplåtande av bostadslägenhet	-	-
Museiverksamhet, entréavgifter	2 739	2 584
Summa intäkter enl regleringsbrev	232 063	239 891
§ 4 avgifter p 1-9	247 033	265 226
§ 4 avgifter p 10	12 555	16 720
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	2 700	3 428
Uthyrning av lokaler	43 632	40 812
Intäkter av andra ersättningar*	1 386	1 906
Summa intäkter enligt §4 och andra ersättningar	307 306	328 092
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	539 369	567 983
Intäkter enl 4 § avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader:	3,6%	4,0%
Avgifternas andel av totala kostnader avser förhållandet mellan intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen och verksamhetens kostnader.		
Tjänsteexport		
Intäkter	83 689	87 883
Kostnader	-81 770	-84 281
Resultat	1 919	3 602
Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter. Vinstmarginalen beräknas vara lika stor som inom övrig avgiftsbelagd verksamhet		
* Andra ersättningar avser främst intäkter av sponsring.		

Avgiftsfinansierad verksamhet

Verksamhet	Över/underskott t.o.m. 2015	Över-/underskott 2016	Intäkter ¹ 2017	Kostnader 2017	Över/underskott 2017	Ack. över-/underskott utgående 2017 ²
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning ³	1 663	104	2 446	-2 966	-520	1 270
Yrkeshögskolan, KY mm	30	-1				29
Uppdragsutbildning ³	45 912	-259	82 744	-79 927	2 817	41 010
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	2 418	1 680	59 465	-56 629	2 836	7 387
Summering	50 023	1 524	144 655	-139 522	5 133	49 696
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning ³	34 761	7 267	87 342	-93 251	-5 909	35 465
Summering	34 761	7 267	87 342	-93 251	-5 909	35 465
Verksamheter där krav på full kostnads-täckning inte gäller						
Högskoleprovet	-250	-138	1 608	-2 109	-501	-889
Upplåtande av bostadslägenhet – utbytesprogram och gästforskare	–	–	–	–		
Upplåtande av bostadslägenhet – regeringsbeslut (U2010/4277/UH)	–	–	–	–		–
Inträde till museum	0	0			0	0
Summering	-250	273	1 608	-2 109	-501	-889

1) I intäkter ingår intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

2) Omfördelat kapital har påverkat utgående ack. över-/underskott.

3) I intäkterna ingår tjänsteexport med 1 427 tkr i beställd utbildning, 1 430 tkr i uppdragsutbildning, 58 361 tkr i avgiftsskyldiga studenter och 9 916 tkr i uppdragsforskning.

	2017	2016
3) Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från andra myndigheter	1 190 413	1 187 948
Intäkter av bidrag, ej statliga	1 046 699	995 149
Summa intäkter av bidrag	2 237 112	2 183 097
4) Kostnader för personal		
Lönekostnader	-2 947 437	-2 827 451
Sociala avgifter	-915 938	-878 279
Pensionskostnader	-546 948	-507 260
Övriga personalkostnader	-86 395	-88 790
Summa kostnader för personal	-4 496 718	-4 301 780
Av lönesumman 2 947 437 tkr utgör arvoden till styrelse, kommittéer och ej anställd personal 0,5 % (15 063 tkr).		
Lönekostnader anges exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal. Pensionskostnader omfattar premier för avtalsförsäkringar, individuell och kompletterande pension, delpensioner samt löneskatter på pensioner.		
5) Övriga driftkostnader		
Ersättning till landstinget för klinisk utbildning och forskning (ALF)	-288 649	-285 924
Övriga tjänster	-519 894	-483 925
Inköp av varor	-301 323	-330 280
Resor och representation	-176 637	-164 151
Reparationer och underhåll	-35 001	-34 091
Summa övriga driftkostnader	-1 321 504	-1 298 371

	2017	2016
6) Finansiella intäkter och kostnader		
Ränta på räntekonto i RGK	–	–
Ränta på lån i RGK	3 533	3 145
Valutakursdifferenser	3 418	1 142
Övriga finansiella intäkter	753	441
Summa finansiella intäkter	7 704	4 728
Ränta på räntekonto i RGK	-14 708	-14 380
Ränta på lån i RGK	–	–
Aktivering ränta investeringar	–	–
Valutakursdifferenser	-2 300	-5 101
Övriga finansiella kostnader	-696	-157
Summa finansiella kostnader	-17 704	-19 638
7) Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag*		
Per finansiär		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	86 743	79 237
Offentliga forskningsstiftelser	24 717	13 616
Svenska företaget	4 365	3 956
EUs ramprogram	8 057	5 928
Övriga organisationer inom och utanför EU	13 713	17 969
Övriga organisationer	1 271	2 809
Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	138 866	123 515
8) Lämnade bidrag		
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-315 838	-333 087
Lämnade bidrag till enskilda personer (stipendier, resebidrag mm)	-88 987	-88 500
Lämnade bidrag till övriga länder och internationella organisationer	-53 169	-45 623
Lämnade bidrag till privata företag	-28 857	-30 359
Lämnade bidrag till kommuner och landsting	-16 232	-15 606
Lämnade bidrag till övriga organisationer*	-17 021	-15 240
Summa lämnade bidrag	-520 103	-528 415
9) Årets kapitalförändring		
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-42 100	-9 657
Forskning och utbildning på forskarnivå	-64 602	31 909
Avgiftsbelagd verksamhet		
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	2 836	1 680
Uppdragsverksamhet	2 297	-156
Uppdragsforskning	-5 909	7 268
Bidragsfinansierad verksamhet		
Forskning och utbildning på forskarnivå	-26 896	-23 963
Resultat från hel- och delägda företag	3 430	–
Summa årets kapitalförändring	-130 944	7 081

5.18. Noter till balansräkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2017-12-31	2016-12-31
10) Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	71 574	71 574
Årets investeringar	4 215	–
Utrangeringar/försäljningar	-10 965	–
Utgående anskaffningsvärde	64 824	71 574
Ingående avskrivningar	-53 597	-45 423
Årets avskrivningar	-8 863	-8 174
Utrangeringar/försäljningar	10 822	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	-51 638	-53 597
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	13 186	17 977
11) Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	8 250	5 764
Årets investeringar		2 946
Utrangeringar/försäljningar		-460
Utgående anskaffningsvärde	8 250	8 250
Ingående avskrivningar	-5 959	-5 764
Årets avskrivningar	-982	-655
Utrangeringar/försäljningar		460
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 941	-5 959
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	1 309	2 291
12) Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	3 169	3 169
Årets investeringar	339	–
Utrangeringar/försäljningar	–	–
Utgående anskaffningsvärde	3 508	3 169
Ingående avskrivningar	-589	-431
Årets avskrivningar	-174	-158
Utrangeringar/försäljningar	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	-763	-589
Bokfört värde byggnader, mark och annan fast egendom	2 745	2 580
13) Förbättringsutgifter på annans fastighet*		
Ingående anskaffningsvärde förbättringsutgift	417 579	328 524
Ingående anskaffningsvärde pågående förbättringsutgift	8 409	21 233
Omklassificeringar	-1 195	–
Årets investeringar förbättringsutgifter	1 474	16 844
Årets investeringar pågående förbättringsutgifter	54 964	63 902
Utrangeringar/försäljningar	-24 876	-4 584
Överfört från pågående nyanläggningar		69
Utgående anskaffningsvärde	456 355	425 988
Ingående avskrivningar	-205 296	-188 114
Årets avskrivningar	-24 065	-21 652
Utrangeringar/försäljningar	24 760	4 470
Utgående ackumulerade avskrivningar	-204 601	-205 296
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	251 754	220 692

		2017-12-31	2016-12-31			
14) Maskiner, inventarier, installationer mm*						
Ingående anskaffningsvärde		3 176 086	3 120 815			
Justering anskaffningsvärde			–			
Årets investeringar		226 360	177 542			
Utrangeringar/försäljningar		-202 608	-154 432			
Överfört från pågående nyanläggningar		106 753	32 161			
Utgående anskaffningsvärde		3 306 591	3 176 086			
Ingående avskrivningar		-2 510 862	-2 400 313			
Årets avskrivningar		-270 329	-262 759			
Utrangeringar/försäljningar		195 872	152 210			
Utgående ackumulerade avskrivningar		-2 585 319	-2 510 862			
Bokfört värde maskiner, inventarier, installationer mm		721 272	665 224			
15) Pågående nyanläggningar*						
Ingående balans pågående nyanläggningar		145 852	110 538			
Under året nedlagda kostnader		56 939	74 541			
Under året genomförda omfördelningar		-106 753	-32 230			
Omklassificeringar		-1 801	-6 997			
Utgående balans pågående nyanläggningar		94 237	145 852			
16) Andelar i hel- och delägda företag						
	Nom värde (kr)	Kapitalandel	Röstandel	Antal aktier	Bokfört värde	Bokfört värde
Uppsala universitet Holding AB	100	100%	100%	3 000	71 469	59 712
17) Andra långfristiga värdepappersinnehav						
2011 förvärvades en aktie i europabolaget KIC InnoEnergy SE för 90 tkr. Inga förändringar har skett under 2017.						
18) Kundfordringar						
Osäkra kundfordringar, statliga myndigheter		559				35
Osäkra kundfordringar, utomstatliga		1 673				1 990
Summa osäkra kundfordringar		2 232				2 025
Kundfordringar med förfallodatum senast den 15/12 men ej betalda per den 31/12 redovisas som osäkra kundfordringar. Kundfordringar hos andra myndigheter redovisas under balansposten "Fordringar hos andra myndigheter"						
Konstaterade kundförluster, statliga myndigheter		–				–
Konstaterade kundförluster, utomstatliga		374				260
Summa konstaterade kundförluster		374				260
19) Fordringar hos andra myndigheter						
Kundfordringar		24 077				22 353
Fordran ingående moms		61 962				58 964
Summa fordringar hos andra myndigheter		86 039				81 317
20) Övriga kortfristiga fordringar						
Reseförskott och övriga förskott		1 613				1 300
Övriga fordringar		1 232				838
Summa övriga kortfristiga fordringar		2 845				2 138
21) Förutbetalda kostnader						
Förutbetalda lokalhyror		170 107				145 269
Övriga förutbetalda kostnader		37 599				36 983
Summa förutbetalda kostnader		207 706				182 252

	2017-12-31	2016-12-31
22) Upplupna bidragsintäkter		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	143 337	138 037
EU	97 202	85 244
Forskningsråd	30 171	31 038
Offentliga forskningsstiftelser	19 104	11 509
Svenska företag och privatpersoner	12 718	10 985
Övriga statliga myndigheter	7 886	7 904
Utländska finansiärer utanför EU	2 946	3 527
Universitet och högskolor	1 218	3 027
Övriga upplupna bidragsintäkter	109	–
Summa upplupna bidragsintäkter	314 691	291 271
23) Övriga upplupna intäkter		
Upplupna intäkter, statliga myndigheter	2 549	3 948
Upplupna intäkter, utomstatliga	3 023	4 669
Summa övriga upplupna intäkter	5 572	8 617
24) Avräkning med statsverket		
Anslag icke räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Redovisat mot anslag (+)		
Medel hänförliga till transf. m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)		
<i>Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>		–
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>		
Redovisat mot anslag (+)	4 052 901	3 992 308
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-4 052 901	-3 992 308
Återbetalningar av anslagsmedel (+)		
<i>Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)		
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)		
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)		
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>	–	–
Summa avräkning med statsverket	0	0
25) Tillgodohavande på räntekontot i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto	2 862 617	2 939 645
Beviljad kredit	282 000	282 000
Utnyttjad kredit	0	0
26) Statskapital		
Investerat av Staten i Uppsala universitet Holding AB	22 000	9 000
Konstverk överförda från Statens konstråd	4 534	4 373
Summa statskapital	26 534	13 373

27) Kapitalförändring per område (exkl resultat dotterföretaget)

Indelning av verksamheten	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	394 515	-36 967	357 548
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	354 503	-39 264	315 239
Uppdragsverksamhet	40 012	2 297	42 309
Forskning och utbildning på forskarnivå	919 697	-97 407	822 290
Forskning och utbildning på forskarnivå	878 323	-91 498	786 825
Uppdragsforskning	41 374	-5 909	35 465
Summa	1 314 212	-134 374	1 179 838

28) Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Resultatandelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2016	13 373	50 712	997 519	84 783	224 829	7 081	1 378 297
Rättelse	9 000	-583				-	8 417
Ändrad princip		-4 090					-4 090
A Ingående balans 2017	22 373	46 039	997 519	84 783	224 829	7 081	1 382 624
Föregående års kapitalförändring			22 252	8 792	-23 963	-7 081	0
Resultat från hel- och delägda företag							0
Överfört statskapital	4 161						4 161
Omdisponerat kapital			21 474	-7 637	-13 837		0
Årets kapitalförändring						-130 944	-130 944
B Summa årets förändring	4 161	0	43 726	1 155	-37 800	-138 025	-126 783
C Utgående balans 2017	26 534	46 039	1 041 245	85 938	187 029	-130 944	1 255 841

2017-12-31

2016-12-31

29) Avsättning för pensioner

Pensionsersättning

Ingående avsättning	2 589	3 952
Årets pensionskostnad	-475	0
Årets pensionsutbetalningar	-1 325	-1 363
Utgående avsättning	789	2 589

Delpension

Ingående avsättning	12 293	10 318
Årets pensionskostnad	7 559	7 327
Årets pensionsutbetalningar	-6 473	-5 352
Utgående avsättning	13 379	12 293

Löneskatt

	3 437	3 611
--	-------	-------

Summa avsättning för pensioner

	17 605	18 493
--	---------------	---------------

Avsättningen avser pensionsförpliktelser som universitetet ansvarar för.

30) Övriga avsättningar

Avsättning enligt lagen 2006:647 och förordning 2007:161 för omhändertagande och transport av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.

Avsättning för avveckling av The Svedberg laboratoriet

Avsättning omställningsmedel

Ingående avsättning	25 580	24 463
Årets förändring	2 551	1 117
Utgående avsättning	28 131	25 580
Summa övriga avsättningar	79 126	92 271

	2017-12-31	2016-12-31
31) Lån i Riksgäldskontoret		
Ingående skuld	665 010	617 950
Nyupptagna lån	383 286	147 528
Årets amorteringar	-303 296	-100 468
Utgående balans	745 000	665 010
Beviljad låneram	745 000	850 000
32) Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Leverantörsskulder	59 184	52 798
Arbetsgivaravgift	77 623	74 011
Avtalsförsäkringar	–	–
Utgående moms	13 303	13 796
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	150 110	140 605
33) Övriga kortfristiga skulder		
EU koordinatorsmedel	129 017	127 076
Personalens källskatt	74 260	69 520
Övriga kortfristiga skulder	2 716	3 155
Summa övriga kortfristiga skulder	205 993	199 751
34) Depositioner		
Posten avser depositioner för nycklar och merparten kommer att regleras efter mer än tolv månader.		
35) Upplupna kostnader		
Upplupen semesterlöneskuld	213 759	205 992
Upplupna lönekostnader	38 528	25 240
Övriga upplupna kostnader	13 117	21 245
Summa upplupna kostnader	265 404	252 477
36) Oförbrukade bidrag (per finansjär)		
Forskningsråd	934 048	896 148
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	412 275	437 750
Övriga statliga myndigheter	182 322	163 892
EU	121 379	105 236
Offentliga forskningsstiftelser	33 627	33 500
Donationsmedel	38 587	38 587
Utländska finansjärer utanför EU	19 069	15 388
Utländska finansjärer inom EU	36 796	29 117
Svenska företag	42 786	45 318
Universitet och högskolor	56 390	47 933
Kommuner och landsting	1 508	3 953
Svenska privatpersoner	11 555	13 331
Statliga bolag	23	765
Summa oförbrukade bidrag	1 890 365	1 830 918
Posten innehåller förskott från externa bidragsgivare som är örönmärkta för pågående forskningsprojekt mm.		
Oförbrukade bidrag (per motpart)		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	1 189 942	1 107 860
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	700 423	723 058
Summa oförbrukade bidrag	1 890 365	1 830 918
Oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
inom tre månader	297 486	276 965
mer än tre månader till ett år	892 456	830 895
mer än ett år till tre år		
mer än tre år		
	1 189 942	1 107 860

	2017-12-31	2016-12-31
37) Övriga förutbetalda intäkter		
Förutbetalda intäkter, annan statlig myndighet	13 567	13 196
Förutbetalda intäkter, icke statliga	71 714	72 862
Summa övriga förutbetalda intäkter	85 281	86 058
38) Ansvarsförbindelser		
Akademiska Hus, projekteringsavtal	300	54 300
Statens Fastighetsverk, projekteringsavtal	1 950	11 600
Akademiska Hus, hyrestillägg	7 127	7 719
Vasakronan, hyrestillägg	0	160
Uppsala akademiförvaltning, hyrestillägg	534	0
Masmästaren Fjärdingen AB, hyrestillägg	450	450
Statens Fastighetsverk, hyrestillägg	526	
Skadeståndskrav	5 000	–
Summa ansvarsförbindelser	15 887	74 229

5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar

2017	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskar-nivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 760 941	0	1 760 941	2 195 813	–	2 195 813	3 956 754
Intäkter av avgifter	114 954	81 167	196 121	256 104	87 144	343 248	539 369
Intäkter av bidrag	26 865	4 018	30 883	2 206 176	53	2 206 229	2 237 112
Finansiella intäkter	1 110	5	1 115	6 444	145	6 589	7 704
Summa intäkter	1 903 870	85 190	1 989 060	4 664 537	87 342	4 751 879	6 740 939
Kostnader för personal	-1 265 191	-57 632	-1 322 823	-3 126 044	-47 851	-3 173 895	-4 496 718
Kostnader för lokaler	-332 857	-3 492	-336 349	-388 423	-10 201	-398 624	-734 973
Övriga driftskostnader	-298 453	-21 289	-319 742	-979 250	-22 512	-1 001 762	-1 321 504
Finansiella kostnader	-2 166	-267	-2 433	-14 962	-309	-15 271	-17 704
Avskrivningar	-44 466	-213	-44 679	-247 357	-12 378	-259 735	-304 414
Summa kostnader	-1 943 133	-82 893	-2 026 026	-4 756 036	-93 251	-4 849 287	-6 875 313
Verksamhetsutfall	-39 263	2 297	-36 966	-91 499	-5 909	-97 408	-134 374
Dotterbolag	–	–	–	3 430	–	3 430	3 430
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	11 861	0	11 861	84 285	0	84 285	96 146
Från andra myndigheter	26 447	0	26 447	258 603	41	258 644	285 091
Övriga medel	11 071	138	11 209	127 053	604	127 657	138 866
Lämnade bidrag	-49 379	-138	-49 517	-469 941	-645	-470 586	-520 103
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-39 263	2 297	-36 966	-88 069	-5 909	-93 978	-130 944

2016	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskar-nivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 721 423		1 721 423	2 165 722		2 165 722	3 887 145
Intäkter av avgifter	99 563	80 619	180 182	276 059	111 742	387 801	567 983
Intäkter av bidrag	19 344	5 483	24 827	2 158 270	0	2 158 270	2 183 097
Finansiella intäkter	596	9	605	4 084	39	4 123	4 728
Summa intäkter	1 840 926	86 111	1 927 037	4 604 135	111 781	4 715 916	6 642 953
Kostnader för personal	-1 197 193	-55 913	-1 253 106	-2 987 278	-61 396	-3 048 674	-4 301 780
Kostnader för lokaler	-303 283	-3 150	-306 433	-406 650	-9 602	-416 252	-722 685
Övriga driftskostnader	-305 158	-26 689	-331 847	-943 473	-23 051	-966 524	-1 298 371
Finansiella kostnader	-2 213	-305	-2 518	-16 589	-531	-17 120	-19 638
Avskrivningar	-41 056	-210	-41 266	-242 199	-9 933	-252 132	-293 398
Summa kostnader	-1 848 903	-86 267	-1 935 170	-4 596 189	-104 513	-4 700 702	-6 635 872
Verksamhetsutfall	-7 977	-156	-8 133	7 946	7 268	15 214	7 081
Dotterbolag	–	–	–	–	–	–	–
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	12 884	0	12 884	92 279	0	92 279	105 163
Från andra myndigheter	24 426	5	24 431	275 175	131	275 306	299 737
Övriga medel	14 682	0	14 682	108 240	413	108 653	123 515
Lämnade bidrag	-52 172	-5	-52 177	-475 694	-544	-476 238	-528 415
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-7 977	-156	- 8 133	7 946	7 268	15 214	7 081

2015	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 685 263	–	1 685 263	2 105 520	–	2 105 520	3 790 783
Intäkter av avgifter	96 907	90 310	187 217	273 998	113 954	387 952	575 169
Intäkter av bidrag	41 937	6 534	48 471	2 093 548	11	2 093 559	2 142 030
Finansiella intäkter	647	5	652	3 713	84	3 797	4 449
Summa intäkter	1 824 754	96 849	1 921 603	4 476 779	114 049	4 590 828	6 512 431
Kostnader för personal	-1 138 092	-56 892	-1 194 984	-2 961 347	-64 991	-3 026 338	-4 221 322
Kostnader för lokaler	-291 331	-3 086	-294 417	-407 246	-17 095	-424 341	-718 758
Övriga driftskostnader	-323 907	-30 495	-354 402	-910 649	-27 739	-938 388	-1 292 790
Finansiella kostnader	-1 451	-244	-1 695	-10 398	-349	-10 747	-12 442
Avskrivningar	-44 515	-231	-44 746	-234 080	-8 910	-242 990	-287 736
Summa kostnader	-1 799 296	-90 948	-1 890 244	-4 523 720	-119 084	-4 642 804	-6 533 048
Verksamhetsutfall	25 458	5 901	31 359	-46 941	-5 035	-51 976	-20 617
Dotterbolag	–	–	–	1 062	–	1 062	1 062
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	14 137	0	14 137	99 080	0	90 080	113 217
Från andra myndigheter	25 416	171	25 587	312 327	50	312 377	337 964
Övriga medel	13 785	0	13 785	83 490	412	83 902	97 687
Lämnade bidrag	-53 338	-171	-53 509	-494 897	-462	-495 359	-548 868
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	25 458	5 901	31 359	-45 879	- 5 035	-50 914	-19 555

Universitetets kostnader för personal, lokaler, drift och avskrivningar vid universitetsförvaltning, bibliotek och andra gemensamma inrättningar som inte tillhör ett vetenskapsområde har fördelats på verksamhetsgrenar i enlighet med hur dessa kostnadslag i övrigt har bokförts på institutionerna inom vetenskapsområdena. Motsvarande fördelning har gjorts för intäkter. Samtliga intäkter och kostnader redovisas således exklusive interna intäkter och kostnader.

5.20. Redovisning av takbelopp

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2017-01-01 – 2017-12-31

Enligt bilaga 2. Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	4 218	2 764	132 055	56 390	188 445
Teologi	484	322	15 147	6 568	21 716
Juridik	2 168	1 818	67 864	37 087	104 951
Samhällsvetenskap	6 063	4 846	189 817	98 866	288 683
Naturvetenskap	3 390	2 637	180 992	118 724	299 715
Teknik	2 590	1 993	138 250	89 723	227 973
Farmaci	948	796	50 614	35 842	86 456
Vård	1 320	1 222	74 895	60 065	134 960
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	1 372	1 305	87 023	100 666	187 688
Undervisning	691	558	26 312	22 263	48 574
Verksamhetsförlagd utb.	327	294	17 644	15 390	33 034
Övrigt	194	161	8 316	5 622	13 938
Design	0	0	0	0	0
Konst	15	15	3 221	1 383	4 604
Musik	5	2	622	130	752
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	0	0	0	0	0
Summa	23 784	18 733	992 772	648 719	1 641 491

Takbelopp (tkr)	1 684 040
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	42 549

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 56 inom konst. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 5 inom musik. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 684 040
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	1 684 040
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	6 886
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 641 491
+ Ev. ingående överproduktion	143 239
Summa (B)	1 792 772
Summa (A-B)¹	-107 576

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	107 576
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	107 576

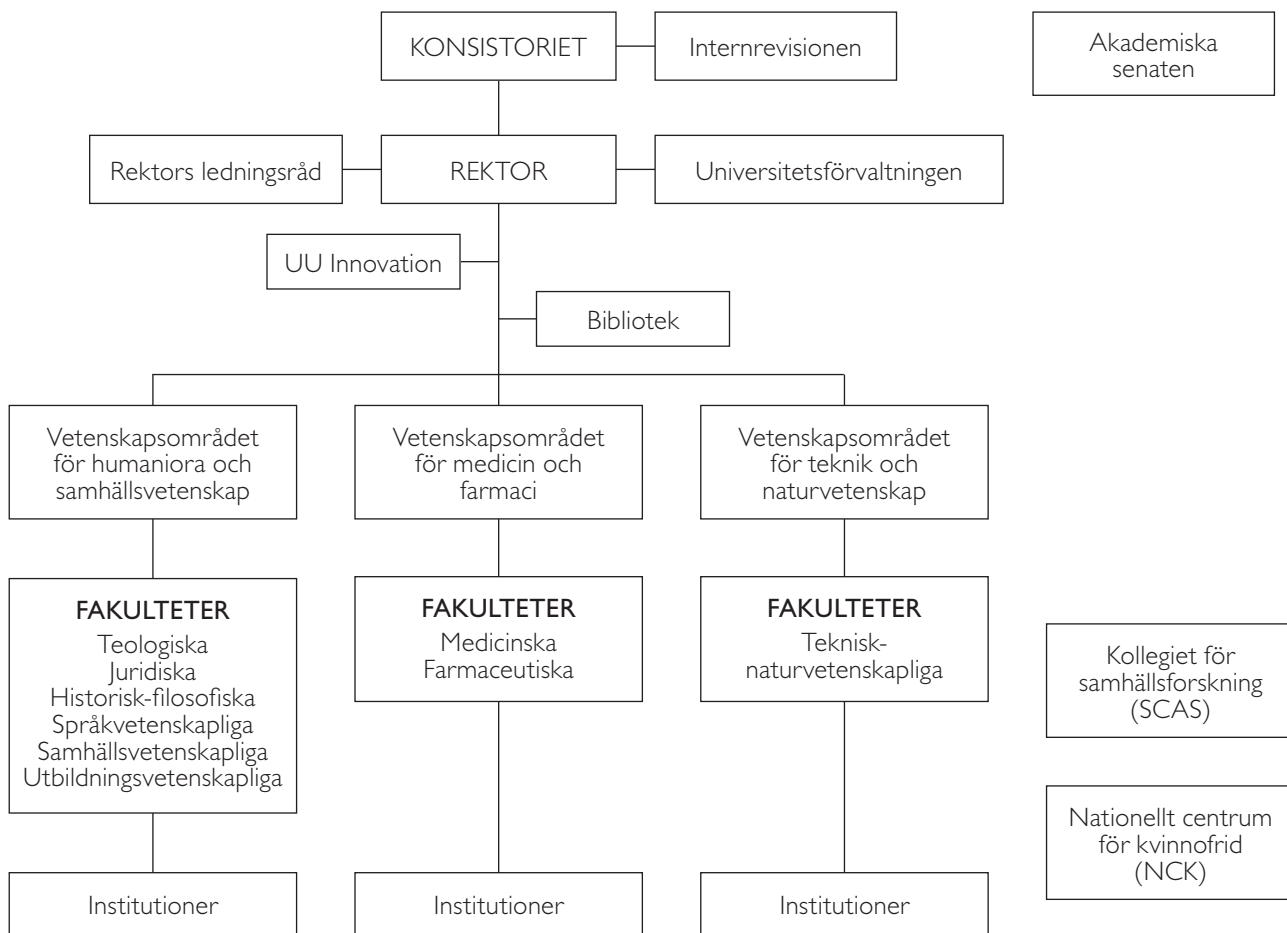
² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

6. Om Uppsala universitet

Uppsala universitet grundades 1477 och är Nordens första universitet. Uppsala universitets styrelse benämns konsistorium. Universitetet har nio fakulteter som är organiserade i tre vetenskapsområden: vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap (HumSam), vetenskapsområdet för medicin och farmaci (MedFarm) och vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap (TekNat) (figur 6.1).

Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap består av sex fakulteter: teologiska, juridiska, historisk-filosofiska, språkvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och utbildningsvetenskapliga. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci består av två fakulteter: medicinska och farmaceutiska. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap består av en fakultet, den teknisk-naturvetenskapliga.

Figur 6.1. Översiktlig bild av Uppsala universitets organisation

7. Uppgifter om styrelsen

Namn	Period	Ersättning (kr)*	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot**
Gudmund Hernes, styrelseordförande	1705–1712	155 698	Inga
Carola Lemne, styrelseordförande, docent, VD och koncernchef	1701–1704	22 000	Svenskt Näringsliv, VD AFA Försäkringar AB, ledamot Arjo AB, ledamot
Eva Åkesson, rektor; professor	1701–1712	1 501 974	Svenska institutets insynsråd, ledamot Studentlitteratur AB, ledamot Länsstyrelsens insynsråd i Uppsala län, ledamot University of Tartu, Council member, ledamot
Anders Malmberg, prorektor; professor	1701–1712	1 263 375	ELM AB, ledamot UiT Norges arktiske universitet, ledamot
Ulla Achren, förvaltningsdirektör	1705–1712	18 667	Åbo Energi AB, ledamot Förlags AB Sydusten, ledamot Pensionsaktiebolaget Veritas, ledamot
Shirin Ahlbäck Öberg, universitetslektor	1705–1712	743 059	Riksrevisionens vetenskapliga råd, ledamot Statskontorets vetenskapliga råd, ledamot
Dan Andersson, professor	1701–1704	963 799	Vetenskapsrådets ämnesråd medicin-hälsa, ledamot
Henrik Berggren, författare	1705–1712	18 667	Berggrens Text & Historia AB
Elisabeth Dahlin, generalsekreterare	1705–1712	18 667	Insynsrådet för Myndigheten för föräldraskapsstöd och internationell adoptioner, ledamot New Wave Group, ledamot Rädda Barnen service AB, ordförande
Birgitta Ed, entreprenör	1701–1704	9 333	Six Year Plan AB, ledamot Nobelhuset AB, ledamot
Lisa Ekselius, professor	1705–1712	934 068	Vetenskapsrådets kommitté för klinisk behandlingsforskning, ledamot Inspektionen för socialförsäkringens medicinska råd, ledamot Perolsgården AB, ledamot
Danuta Fjellestad, professor	1701–1704	808 800	Inga
Gunilla Fransson, teknologie licentiat	1701–1704	9 333	Trelleborg AB, ledamot Nederman AB, ledamot NetInsight AB, ledamot Eltel AB, ledamot Enea AB, ledamot Permobil AB, ledamot Teleopti AB, ledamot
Uli Hacksell, professor	1701–1712	37 900	Glionova AB, ordförande InDex Pharmaceuticals AB, ledamot Beactica AB, ledamot
Peter Luthersson, docent	1701–1704	9 333	Förvaltningsstiftelsen för SR, SvT och UR
Christina Mattsson, f.d. styresman	1701–1704	9 333	Gocken Jobs AB, ordförande Trångsviksbolaget AB, ledamot
Roland Roberts, professor	1705–1712	909 309	Vetenskapsrådets RFI, ordf bg3 Nordisk vulkanologisk institut, ledamot
Sylvia Schwaag Serger, direktör	1705–1712	18 667	Expertgruppen i Studier för Offentlig Ekonomi, ledamot Innovation Skåne AB, ledamot
Maria Strömme, professor	1701–1704	1 132 860	Biolin Scientific Holding AB, ledamot Disruptive Materials AB, ledamot SwedNanoTech AB, ledamot Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, vice ordf Näringslivets Forskningsberedning, ledamot
Gunnar Svedberg, professor	1701–1712	28 000	Akademiska Hus AB, ledamot Kemakta Konsult AB, ledamot Norskliint AB, ledamot
Johan Wall, företagare	1701–1712	28 000	Beijer Alma AB, ordförande Beijerinvest AB, ordförande Crafoordska Stiftelsen, ledamot Domarbo Skog AB, ordförande Kjell & Märta Beijers Stiftelse, ledamot Skirner AB, ledamot
Sven Widmalm, professor	1701–1712	769 770	Inga
Helén Ångmo, generaldirektör	_***	_***	Universitets- och högskolerådet, ledamot (entledigad i samband med förordnande som ledamot i Uppsala universitets styrelse)
Sofie Annerfalk, fil stud	1707–1712	7 000	Inga
Megha Bendre, doktorand	_****	8 876	Inga
Rozbe Bozorgi, fil stud	1707–1712	14 000	Inga
Jakob Ekengard, fil stud	1701–1706	14 000	Inga
Emelie De Geer, farm stud	1701–1706	14 661	Inga
Martin Holmer, fil mast stud	1707–1712	32 530	Inga
Fredrik Hultman, jur stud	1701–1706	7 000	Inga
Caisa Lycken, jur stud	1701–1706	14 000	Studentbokhandeln AB, ledamot Högskolans avskiljandenämnd, suppleant Stiftelsen Musik i Uppland, ledamot
Felix Olin, jur stud	1707–1712	8 680	Inga
Adam Sabir, doktorand	1701–1711	400 650	Inga

*Det utgår ingen ersättning för styrelseuppdraget till rektor, prorektor eller lärarrepresentanter.

**Enligt förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

***Ledamot i Uppsala universitetets styrelse från och med den 8 februari 2018. Ingen ersättning har betalats ut för 2017.

****Ledamot i Uppsala universitetets styrelse från och med den 25 januari 2018.

8. Konsistoriets beslut

Regeringen

Uppsala universitets årsredovisning 2017

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Uppsala 2018-02-21

Gudmund Hernes

Eva Åkesson

Ulla Achren

Megha Bendre

Henrik Berggren

Rozbe Bozorgi

Elisabeth Dahlin

Lisa Ekselius

Uli Hacksell

Martin Holmer

Roland Roberts

Gunnar Svedberg

Johan Wall

Sven Widmalm

Helén Ängmo

9. Tabellförteckning

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2013–2017, mnkr	6
Tabell 1.1. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2013–2017, mnkr	9
Tabell 1.2. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projektbidrag (kontraktssumma) 2013–2017	10
Tabell 1.3. Antal publikationer 2013–2017	11
Tabell 1.4. Strategiska forskningsområden 2017, mnkr	13
Tabell 1.5. Kostnad för SCAS 2013–2017, mnkr	15
Tabell 1.6. Kostnad för NCK 2013–2017, mnkr	16
Tabell 2.1. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2013–2017, mnkr	21
Tabell 2.2. Totala antalet helårsstudenter och helårsprestationer för anslagsfinansierade och avgiftsbetalande studenter samt totala antalet registrerade studenter 2013–2017	22
Tabell 2.3. Antal helårsstudenter (hst) och helårsprestationer (anslagsfinansierad utbildning) 2013–2017	23
Tabell 2.4. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2013–2017	24
Tabell 2.5. Antal doktorander och finansieringsform 2013–2017	25
Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamina 2013–2017	26
Tabell 2.7. Totalt antal utfärdade examina i utbildning på forskarnivå 2013–2017	26
Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst), 2013–2017	29
Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning, 2015–2017	29
Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2013–2017, mnkr	29
Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2013–2017	31
Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2013–2017	31
Tabell 2.13. Antal och könsfördelning bland doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå, 2013–2017	31
Tabell 2.14. Antal helårsstudenter inom läkarutbildningen 2013–2017	32
Tabell 2.15. Ersättning till Landstinget i Uppsala län för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2013–2017, tkr	33
Tabell 2.16. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2017 och helårsstudenter (hst) 2013–2017	33
Tabell 2.17. Antal deltagare och antal utbildningsdagar i vissa språkutbildningar 2013–2017	34
Tabell 2.18. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2013–2017	35
Tabell 2.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekare-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning 2017	37
Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2013–2017, mnkr	41
Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare samt företagsdoktorander 2013–2017	41
Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning (mnkr) samt antal deltagare (helårsstudenter) i poänggivande utbildningar 2013–2017	42
Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för Uppsala universitet Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset Uppsala, 2013–2017	45
Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter), 2013–2017	50
Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen hos dessa 2013–2017	52
Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2014–2017	53
Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2017	54
Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2008–2017	55
Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2013–2017, tkr	56
Tabell 4.7. Universitetsförvaltningens ekonomiska redovisning 2013–2017, tkr	57
Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2013–2017, mnkr	59
Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2013–2017, mnkr	60
Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2013–2017, mnkr	60
Tabell 5.4. Kostnadsutveckling 2013–2017, mnkr	62
Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2013–2017, mnkr	62
Tabell 5.6. Utveckling av bidrag 2013–2017, mnkr	63
Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2013–2017	63
Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2013–2017, mnkr	63
Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2013–2017, mnkr	63
Tabell 5.10. Investeringar och lån 2013–2017, mnkr	64
Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2017, mnkr	65
Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2017, tkr	65
Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2017, tkr	66
Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2017, tkr	66
Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2017, tkr	67

Årsredovisning 2017

Uppsala universitet

Box 256

751 05 Uppsala

Tel: 018-471 00 00

Fax: 018-471 20 00

www.uu.se